

KRUNOSLAV BOROVEC*, JOSIP BUKVIĆ**, DRAŽEN VITEZ***

Novi ustroj i organizacija rada u određenim policijskim postajama III. kategorije: Implementacija i evaluacija pilot-projekta

Sažetak

Ovaj rad cjeloviti je pregled projekta koji se odnosi na promjenu ustroja i poslovnih procesa u policijskim postajama III. kategorije. U ovom slučaju reorganizacija je vođena kao pilot-projekt, prema principima projektnog menadžmenta. U radu su opisani svi koraci, od procjene prethodnog stanja, potrebe za promjenama, novog pristupa u organizaciji do implementacije te u konačnici evaluacije učinaka projekta. Pritom nije opisan samo sadržaj projekta već je detaljno argumentiran svaki korak i način upravljanja promjenama. Za razliku od prethodnih iskustava u pokušajima reorganizacije, poduzeti su i u radu opisani koraci koji se prije nisu rabili, kao što je intervju sa svim zaposlenicima radi procjene trenutačnog stanja, način komunikacije s različitim dionicima, a posebno višeslojna evaluacija koja je provedena na temelju podataka iz različitih izvora. Evaluacija je provedena kroz usporedbu eksperimentalnih i kontrolnih policijskih postaja, kao i na temelju ankete provedene među građanima u dvije vremenske točke, na početku i na kraju projekta. Temeljila se na podacima o stanju i kretanju kriminaliteta i drugih sigurnosnih pokazatelja, na financijskim pokazateljima, ali i na građanskoj percepciji sigurnosti i postupanja policije te govori o pozitivnim učincima projekta.

Ključne riječi: ustroj policije, organizacija policijskog rada, implementacija projekta, evaluacija projekta, upravljanje promjenama.

---

* dr. sc. Krunoslav Borovec, načelnik Uprave policije, Ministarstvo unutarnjih poslova.

** Josip Bukvić, pomoćnik načelnika Uprave policije, Ministarstvo unutarnjih poslova.

*** mr. sc. Dražen Vitez, zamjenik glavnog ravnatelja, Ministarstvo unutarnjih poslova.

UVOD

Pitanje promjena policijskog ustroja u Hrvatskoj konstantna je tema već dugi niz godina. U vezi s tim dosad je najavljen niz reorganizacija, koje su se najčešće poklapale s promjenama na čelu Ministarstva unutarnjih poslova. Pokretane su brojne inicijative i aktivnosti, ali je većina pokušaja doživjela neuspjeh. Upravo su te činjenice bile motiv da se pitanju preustroja pristupi sustavno, planski, prema postulatima projektnog menadžmenta.

Stoga, rad "Novi ustroj i organizacija rada u određenim policijskim postajama III. kategorije: Implementacija i evaluacija pilot-projekta" predstavlja rezultate ispitivanja novog modela ustroja i organizacije malih policijskih postaja te može poslužiti kao naučena lekcija u području upravljanja promjenama unutar policijske organizacije. Riječ je o vrijednom sadržaju koji će biti iznimno koristan svima onima koji su sudjelovali u provedbi ovog pilot-projekta, od policajki i policajaca neposrednih izvršitelja policijskih poslova i zadaća na terenu do viših rukovoditelja, ali će koristiti i svima onima koji na bilo koji način budu sudjelovali u planiranju i provedbi budućih organizacijskih rješenja. Osim toga, vrijednost je rada i u činjenici da pruža uvid u kompleksnu, višeslojnu evaluaciju, koja se temelji na podacima iz različitih izvora, uspoređujući policijske postaje uključene u projekt s kontrolnim postajama, što dosad nikada nije učinjeno kada je riječ o organizacijskim promjenama u hrvatskoj policiji.

Ovaj rad nastao je u okviru provedbe spomenutog pilot-projekta kako bi informirao i upoznao sve zainteresirane dionike te ujedno potaknuo donositelje odluka da se aktivno uključe u procese promjena. Svrha mu je pospješiti i osigurati dosljednu implementaciju tijekom uvođenja promjena u rad svih policijskih postaja III. kategorije, rukovodeći se pritom rezultatima i znanjima naučenima tijekom pilot-projekta.

Sadržaj u ovom radu tako je raspoređen da čitatelja vodi od ideje i razloga, preko donošenja odluke, metodološkog pristupa, implementacije i provođenja pilot-projekta, do evaluacije i rezultata dosadašnjeg tijeka provođenja pilot-projekta. Takva metodologija sukladna je s metodologijom rada u provođenju projekta u okviru teorije o osnovama projektnog menadžmenta.

Na samom početku, prije razrade pilot-projekta, potrebno je odgovoriti na pitanje jesu li promjene nužne i, ako jesu, zašto treba mijenjati postojeći ustroj policijske organizacije te kako se nositi s neuspjesima (Mouhanna, 2007). U tom kontekstu valja se osvrnuti na raspravu s konferencije pod nazivom "Upravljanje policijom u 21. stoljeću u kontekstu novih koncepata policijskog rada" (Balgáč, 2014), na kojoj su se apostrofirali ključni razlozi za promjenama. Slijede izneseni argumenti, koji su za potrebe ovog rada djelomično modificirani:

- **proračunska ograničenja** – policija već niz godina uzastopno mora iznalaziti rješenja za funkcioniranje u uvjetima ograničenog proračuna za opremanje i materijalne rashode. To je novi izazov za policijske rukovoditelje jer bez obzira na ograničena proračunska sredstva, zahtjevi za učinkovitošću policije nisu manji (Gascón, Foglesong, 2010; Karn, 2013)
- **prava zaposlenika** – kolektivnim pregovaranjem dostignuti su visoki standardi prava zaposlenika (Vlada RH, 2017), policijskih službenika. Stoga, rukovoditelji moraju na najbolji mogući način iskoristiti svoje kadrovske potencijale da bi odgovorili na sve sigurnosne izazove, ali pritom ne smiju prekršiti prava zaposlenika. U upravljačkom smislu nastupili su novi zahtjevi (Batts i sur., 2012), koji ne mogu biti ispunjeni ako se rabe zastarjeli, ranije dominantni modeli upravljanja

policijom. Osim toga, i organizacija policije te ustaljeni poslovni procesi znatan su ograničavajući čimbenik

- **standardi poštivanja ljudskih prava** (Kutnjak Ivković, 2000; Kutnjak Ivković, Borovec, 2017) – razvoj u području poštivanja ljudskih prava od policije zahtijeva drugačiji, prije svega kvalitetniji pristup određenim kategorijama građana. U odnosu na razdoblje 90-ih godina, danas su standardi poštivanja prava uhićenika, ali i oštećenika i žrtava kaznenih djela višestruko sofisticiraniji. Osim ovih kategorija, i prava brojnih, prije svega osjetljivih, skupina stanovništva važna su briga i obaveza policije. Takva nova uloga, koju je policija dobila preuzimajući zaštitnu, a ne samo nadzornu ulogu nad građanima (Cajner Mraović, 2001), zahtijeva i podržavajuću organizacijsku strukturu
- **novi koncepti rada policije** (poput koncepata Kriminalističko-obavještajni model rada (ILP) i Policija u zajednici) – iako se policija u Hrvatskoj opredijelila za uvođenje novih, modernih koncepata policijskog rada, Policija u zajednici 2003. godine (Kelling, Moore, 1988; Cajner Mraović, Faber, Volarević, 2003; Borovec 2013; Vitez, Balgač, 2016) i Kriminalističko-obavještajni model rada 2008. godine (Gluščić, 2011; Virginia Department of Criminal Justice Service, 2015; Carter, 2004; Gonzales, Schofield, Herraiz, 2011), hrvatska policija još je uvijek u svojoj praksi tradicionalna policijska organizacija. Cjelovita implementacija spomenutih modela (Oliver, 2002) ne može se ostvariti bez promjena u načinu upravljanja policijom te usvajanja novih tehnika i upravljačkih alata (Fritzhelmer, 2007). Jednako tako, nove paradigme policijskog rada zahtijevaju drugačiju arhitekturu policijskog sustava
- **nove tehnologije** (informatizacija, komunikacijska tehnologija, forenzička tehnologija, prometna tehnologija) – velika ulaganja u informatizaciju policijskog sustava, komunikacijsko povezivanje policijskih centara sa službenicima na terenu (Borovec, Balgač, 2016; Kirby, 2007; Batts, Smoot, Scrivner, 2012), nova forenzička tehnologija kao i suvremenija prometna tehnika otvorile su policiji niz novih mogućnosti da bude brža, učinkovitija, uspješnija i racionalnija. Međutim, bez obzira na nove mogućnosti, velik dio radnih procesa i dalje se temelji na starijim metodama te određene poslove obavlja ili jednak ili čak veći broj zaposlenika nego u vrijeme kada im nove tehnologije nisu bile na raspolaganju, a nove tehnološke mogućnosti još nisu potaknule razvoj funkcionalnije policijske organizacije
- **zahtjevi građana – kvalitetna usluga** (Kennedy, 1993; Borovec, 2013; Hinds, 2007; Hrvatski sabor, NN 70/2015; Dukes, Portillos, Miles, 2009) – uvođenjem koncepta Policija u zajednici policija se opredijelila za uslužni model rada te, među ostalim, građanima obećala kako će pokazatelje uspjeha svog rada temeljiti na kvaliteti policijske usluge. Za to što u praksi takav pristup još uvijek nije zaživio u najvećoj su mjeri odgovorni policijski rukovoditelji na svim razinama, koji moraju osigurati da njihova policijska služba ostvari dvije ključne komponente javnog servisa, a to su pristupačnost i kompetentnost. Samo policija kojoj građani mogu pristupiti na jednostavan način bez ikakvih barijera i čiji su zaposlenici kompetentni odgovoriti na zahtjeve građana može pružiti kvalitetnu javnu uslugu (Weitzer, Tuch, 2005)
- **učinkovitost i isplativost policijskog rada** – dugi niz godina od policije se prije

svoga očekivalo da bude učinkovita u rješavanju cijelog niza sigurnosnih izazova. Međutim, danas se pred nju stavlja zahtjev da bude isplativa (*police effectiveness*), a to znači da učinkovito rješava probleme racionalno trošeći resurse koji su joj na raspolaganju (Kennedy, 1993; Roman, Farrell, 2002; Karn, 2013). Najveća je odgovornost na rukovoditeljima da osiguraju uspješno rješavanje sigurnosnih problema uz minimalnu, odnosno optimalnu potrošnju resursa (materijalnih, ljudskih, tehničkih), za što je također pretpostavka dobra organizacija policije

- **novi naraštaji zaposlenika** – u odnosu na prve naraštaje hrvatskih policajaca, današnji su drugačiji u mnogočemu, što daje i nove mogućnosti i novu kvalitetu cjelokupnome policijskom sustavu. Suvremeni zaposlenici mogu se opisati kao savjesni i neovisni u razmišljanju, pokazuju viši stupanj tolerancije, suradnički su orijentirani i žele biti uključeni (Batts, Smoot, Scrivner, 2012; Back, Wade, 2004). Tu njihovu kvalitetu policijski rukovoditelji moraju prepoznati i na najbolji mogući način iskoristiti u radnim procesima. Uz to, žene postaju sve zastupljenije unutar policijskog sustava, u bitnome mijenjaju strukturu zaposlenika te time donose nove kvalitete i vrijednosti u policijski rad (Balgač, 2017)
- **globalizacija** dobara i usluga, otvorene granice te migracije dovele su do velikih socio-ekonomskih, demografskih i tehnoloških promjena, koje su uvjetovale stvaranje nove fenomenologije kriminaliteta (Karn, 2013). Globalizacija u svim ovim područjima imala je velik utjecaj i na sigurnost na svim razinama, od lokalne do nacionalne. Hrvatska policija nije više samo nacionalna policija, gotovo su svakodnevne zadaće i aktivnosti kojima ona sudjeluje u zajedničkim akcijama i operacijama s policijama drugih europskih država. Sigurnosno okruženje u posljednjem desetljeću uvelike se promijenilo, prije svega zbog rastućeg terorizma, novih oblika i tokova ilegalnih migracija, što posljedično donosi nove odgovornosti za policiju (Bayley, Nixon, 2010).

Sljedeće što je važno naglasiti u uvodu jest nastojanje da se u planiranju i upravljanju projektom projektni tim rukovodi zakonitostima projektnog menadžmenta te da se na taj način pokušaju prevladati sve teškoće zbog kojih su prethodni pokušaji preustroja bili neuspješni.

Puno je uzroka zbog kojih propadaju pokušaji velikih promjena i zato je u vođenju projekata važno slijediti korake koji obećavaju uspjeh. Prema Kotteru (2009), proces ostvarivanja velike promjene sastoji se od osam koraka:

1. stvoriti osjećaj hitnosti
2. stvoriti predvodničku koaliciju
3. razviti viziju i strategiju
4. prenijeti viziju o promjeni
5. osnažiti zaposlenike za široko djelovanje
6. ostvariti kratkoročne uspjehe
7. konsolidirati postignuto te i dalje ostvarivati promjene
8. ukorijeniti nove pristupe u kulturi.

Upravo su to koraci koji su se nastojali slijediti i u provođenju ovog projekta.

1. IDEJA I RAZLOZI ZA PROVOĐENJE PILOT-PROJEKTA

1.1. Rezultati procjene prethodnog stanja

Na osnovi zaključaka Kolegija glavnog ravnatelja policije i usvojenih prijedloga aktivnosti u vezi s nadzorom rada policijskih uprava i policijskih postaja te analize procesa u obavljanju policijskih poslova, Ravnateljstvo policije obavilo je više nadzora u ustrojstvenim jedinicama na terenu.

Cilj je nadzora bilo snimanje procesa rada i organizacije posla na razini policijske uprave i policijske postaje za vrijeme i izvan redovitoga radnog vremena, i to metodom intervjua i razgovora s rukovoditeljima i neposrednim izvršiteljima na terenu. U žarištu interesa bile su policijske postaje svrstane u treću kategoriju, dakle najmanje policijske postaje¹. Tijekom nadzora izvršen je i neposredni uvid u određene dokumente svake ustrojstvene jedinice, stratešku procjenu, planove postupanja, dnevne rasporede rada, radne naloge, izvješća i drugo te u način organizacije službe i procese rada, odnosno policijsko postupanje.

Nadzor se obavljao tako da se najveći dio vremena neposredno razgovaralo s prisutnim policijskim službenicima i rukovoditeljima. Takav pristup nadzoru rada bio je novost i kod policijskih je službenika izazivao čuđenje (u pravilu suzdržanost) jer su policijski službenici i rukovoditelji uglavnom naučili na nadzor u kojem se pregledavaju spisi i traže nepravilnosti u pojedinim predmetima, a vrlo se rijetko otvoreno razgovara o načinu rada i funkcioniranju ustrojstvenih jedinica.

U policijskim postajama koje su bile obuhvaćene nadzorom policijski službenici Ravnateljstva policije koji su obavljali nadzor imali su zadaću, među ostalim, nadzirati rad službujuće policijske ophodnje na terenu. Iako jednostavna, ta je zadaća bila gotovo neprovediva jer se u svim nadziranim policijskim postajama u pravilu rijetko pronalazila policijska ophodnja na terenu. Prilikom nadzora nastojalo se utvrditi u kojoj su mjeri policijski službenici prisutni na terenu te kakvu pomoć pružaju građanima i koliko informacija građani dobivaju od policije i obrnuto. Na temelju utvrđenog stanja zaključilo se da građani rijetko susreću policijsku ophodnju u obavljanju redovitih zadaća.

Pokrivenost terena u nadziranim postajama uglavnom se svodi na jednu policijsku ophodnju te eventualnu prisutnost kontakt-policajaca tamo gdje su oni u funkciji, a koji u pravilu rade u prvoj, jutarnjoj smjeni.

S druge strane, u nadziranim policijskim postajama tijekom prve smjene (7:00 – 15:00 sati) **u službenim prostorijama u pravilu se nalazilo od 8 do 12 policijskih službenika** (ovisno o veličini policijske postaje), i to u pravilu rukovoditelji: načelnik policijske postaje, pomoćnici načelnika policijske postaje, vođe sektora, službenik za prevenciju sigurnosti cestovnog prometa, kriminalistički službenici (od dva do pet), policijski službenik za migracije, a ponegdje i policijski službenici temeljne policije koji službu obnašaju u građanskom odijelu. Utvrđeno je da se previše policijskih službenika nalazi u zgradama policijskih postaja za vrijeme radnog vremena u prvoj smjeni, a u razgovorima s njima utvrđeno je da uglavnom obavljaju poslove administrativne naravi te da za njihovu realizaciju objektivno nije potreb-

---

¹ Policijske postaje treće kategorije najmanje su policijske postaje u ukupno tri kategorije i u njima broj policijskih službenika ne prelazi 100, imaju prosječan broj kaznenih djela do 400 te bilježe do 200 prekršaja protiv javnog reda i mira.

no više od dva-tri sata efektivnog rada. **Prisutan je šablonizirani pristup organizaciji i rasporedu rada** policijskih službenika na način da se ne uvažava objektivno stanje na terenu.

Što se tiče komunikacije rukovoditelja policijskih postaja s policijskim službenicima, utvrđeno je da se u pravilu odvija tijekom otpreme službe ili prilikom izdavanja pojedinih službenih zadaća te kontrolno-usmjerivačke djelatnosti koju provode rukovoditelji ustrojstvenih jedinica. Radni se sastanci ne održavaju s cjelokupnim operativnim sastavom jer policijski službenici koji nisu u službi za prisustvovanje takvim sastancima traže naknadu za prekovremeni rad.

Tijekom nadzora koji je proveden u policijskim postajama nakon 16:00 sati u pravilu je zatečen samo šef smjene policijske postaje i jedna službujuća ophodnja, a uvidom u dnevne rasporede rada vidljivo je da je povremeno u policijskim postajama u popodnevnom i noćnim satima na rasporedu i službenik kriminalističke policije. Uvidom u dnevnik događaja jedne od nadziranih policijskih postaja utvrđeno je da tijekom jednog mjeseca u razdoblju od 20:00 do 8:00 sati tijekom 16 noći nije evidentiran nijedan događaj. Tijekom nadzora također je utvrđeno da sustav veza TETRA dobro funkcionira na svim područjima.

Policijski službenici koji neposredno rade na terenu u razgovoru su uglavnom istaknuli sljedeće probleme i primjedbe:

- nedostatak policijske odore i upitnost njezine kvalitete (problem sa zaduživanjem)
- šablonski određene zadaće u radnom nalogu koje se preklapaju i u pravilu su teško provedive
- previše planiranih zadaća za jednu ophodnju na čitavom području policijske postaje, a sve aktivnosti potrebno je evidentirati u izvješću uz radni nalog i ažurirati u dnevniku događaja te u informacijskom sustavu MUP-a.

U razgovoru s rukovoditeljima na razini policijskih postaja uglavnom je istaknuto sljedeće:

- nedostatak broja policijskih službenika prema postojećem ustroju, a unatoč tomu rukovoditelji nemaju prijedloga za racionalniju organizaciju rada s postojećim brojem službenika
- problem primjene Kolektivnog ugovora za državne službenike i obaveza sedmodnevnog planiranja rasporeda rada
- problem organizacije i održavanja radnih sastanaka s operativnim sastavom policijske postaje
- prevelik broj izvješća koje su obavezni dostavljati po svim linijama rada prema policijskoj upravi te velik broj naloženih akcija s viših razina (npr. u jednoj policijskoj postaji tijekom jednog mjeseca naložena su pojačana postupanja po 24 operativne akcije, dio s razine policijske uprave, a dio i s razine Ravnateljstva policije).

Nakon nadzora na razini policijskih uprava utvrđeno je da postoji relativno dobra uvezanost linija rada, ali se postavlja pitanje je li ustroj koji je u pravilu preslikan ustroj Ravnateljstva policije primjenjiv na toj razini. Iz razgovora s predstavnicima linija rada u policijskim upravama proizlazi da su oni ustvari transmisija između Ravnateljstva policije i policijskih postaja. Naime, zadaće koje dobivaju s viših razina u pravilu raspisuju i prosljeđuju na postupanje policijskim postajama.

U vezi s realizacijom naloženih zadaća, ona se svodi na nadziranje provedbe na razini

policijske postaje te u krajnjoj fazi na prikupljanje podataka od policijskih postaja i njihov transfer prema linijama rada Ravnateljstva policije. Kad se ima u vidu da svi ti zahtjevi za postupanjem, i oni koji dolaze s razine Ravnateljstva policije i oni koji dolaze iz policijskih uprava, uglavnom završavaju u policijskoj postaji kod jedne jedine policijske ophodnje u smjeni, upitnost kvalitete obavljenog rada i točnost podataka koje evidentira ta jedna ophodnja mogu se vrlo lako dovesti u pitanje.

Očito je da se posao raznih službi u policijskim upravama uglavnom svodi na birokratski pristup i nepotrebno administriranje, a u razgovoru sa službenicima tih službi (osim kriminalističke policije) uglavnom svi ističu premalu prisutnost na terenu i neposredni operativni angažman. Jedno od pitanja koja se nameću svakako jest: trebaju li manje policijske uprave imati organizacijsku strukturu preslikanu sa strukture Ravnateljstva policije ili se organizacijska struktura treba prilagoditi stvarnim potrebama pojedine policijske uprave.

Prilikom nadzora rada izvršen je uvid u strateške procjene određenih policijskih uprava i policijskih postaja, kojim je utvrđeno da se dosljedno primjenjuju metodološke upute i metodologija izrade. Unatoč tomu, neuobičajen je podatak da je voditelj službe kriminalističke policije jedne policijske uprave imao obavezu izrade plana tjednih aktivnosti svih policijskih službenika kriminalističke policije, što je u konačnici bilo određeni gubitak vremena i u bitnome nije doprinosilo većoj učinkovitosti i kvaliteti u izvršavanju planiranih zadaća.

Nadzorom poslova operativnog dežurstva utvrđeno je da se oni obavljaju šablonski, bez obzira na doba dana u kojem ima događaja i ostalo vrijeme, u kojem se u pravilu u manjim sredinama ne događa ništa. Unatoč tomu, vodi se velik broj raznih evidencija, dok se organizaciji službe i nadzoru provođenja zadaća na terenu ne poklanja dovoljno pozornosti.

Nakon nadzora rada određenih policijskih uprava i policijskih postaja utvrđeno je sljedeće stanje:

- prevelik broj rukovoditelja i policijskih službenika službu obnaša u prostorijama policijskih postaja, i to u pravilu tijekom prve smjene
- nedostatan i premalen broj policijskih ophodnji i službenika za obavljanje poslova na terenu
- šablonizirana organizacija službe po smjenama bez uvažavanja potreba službe za prostornom i vremenskom usmjerenošću, poznata kao nasumična ophodnja i odgovaranje na pozive
- otprema službe pretvorila se samo u podjelu radnih naloga te djelomično upoznavanje s događajima na postajnom području
- organizacija rada u policijskim postajama nakon 16:00 sati svedena je na rad šefa smjene i jedne policijske ophodnje
- kod određivanja zadaća u radnim nalogima ne uvažava se trenutačna i stvarna problematika na terenu, već se formalno udovoljava zahtjevima linija rada iz policijske uprave, odnosno Ravnateljstva policije
- aktivnosti određenih linija rada iz policijske uprave u policijskim postajama svode se na birokratski pristup i nepotrebno administriranje
- unatoč strateškoj procjeni policijskih uprava i policijskih postaja, koje definiraju svoje prioritete, i dalje se nalaže velik broj aktivnosti po linijama rada, kako iz Ravnateljstva policije tako i samih policijskih uprava, koje se provode formalno,

aktivnostima najčešće jedne policijske ophodnje na terenu.

Kad je riječ o organizaciji rada u policijskim postajama, nameće se sljedeći zaključak:

- problem šablonizirana smjenskog sustava rada te rada u turnusu prisutan je već duži niz godina i na njega se upozorava, no ipak do danas nisu pronađeni i u praksi primijenjeni adekvatni alternativni oblici planiranja i organizacije policijske službe
- četverosmjenski sustav rada još je uvijek najprisutniji u policijskoj praksi. Provodi se tako da se ukupan broj policijskih službenika u policijskoj postaji podijeli u četiri smjene podjednakog broja i kvalitete, a raspored službe u pravilu se planira u dvije jutarnje smjene, dvije popodnevne smjene, dvije noćne smjene i dva slobodna dana ili u turnusu sa smjenama od 12 radnih sati – jedna jutarnja smjena, jedna noćna te slobodnih 48 sati, nakon čega se raspored ciklički ponavlja. Već i površnom analizom vidljiva je nedostatna prostorna i vremenska usmjerenost službe, iako je iz statističkih pokazatelja stanja kriminaliteta, javnog reda i drugih aktivnosti policije lako uočiti vršna opterećenja sustava (dnevno, tjedno, mjesečno, pa i godišnje) i prilagoditi raspored službe stvarnom opsegu policijskih poslova, a time i korisnicima usluga – građanima
- formalna organizacija rada ogleda se i u otpremanju u službu svih policijskih službenika uz radne naloge u kojima se navode opći i posebni radni zadaci policijskim službenicima. Radni nalog kao takav postao je sam sebi svrha, a izvješća uz takav radni nalog ne daju potrebne i željene rezultate, odnosno daju podatke koji su često nepotpuni i netočni
- kao neposredna posljedica šabloniziranoga i formaliziranoga planiranja i organizacije službe pojavljuje se neracionalnost u obavljanju policijskih poslova. Ustaljenim četverosmjenskim sustavom rada nije moguće udovoljiti izvanrednim, pa čak ni svakodnevnim potrebama za policijskom prisutnošću na terenu. Vrlo se često policijski službenici u podjednakom broju raspoređuju u smjenski sustav i rade po mjestu i vremenu kada se ništa ne događa, te ponekad (poslijepodne i noću) u 8 ili 12 radnih sati imaju u prosjeku od jedne do dvije intervencije, odnosno i do 80 % neiskorištenoga radnog vremena. Kao zaseban problem pojavljuju se i aktivnosti s osiguranjem javnih skupova i drugih priredbi i manifestacija, gdje u pravilu rukovoditelji inzistiraju na prekovremenom radu policijskih službenika, zadržavanju čitavih smjena ili angažiranju smjena izvan rasporeda, što također uzrokuje porast izdataka za zaposlene, ali i opravdano nezadovoljstvo policijskih službenika
- zaključno, decentralizacija odlučivanja o najpovoljnijem načinu organizacije službe, prostorno i vremensko planiranje službe, unapređenje dvosmjerne komunikacije policijskih službenika i rukovoditelja te usvajanje drugačijih stilova rukovođenja postaju preduvjet uspješnog vođenja policijske organizacije i udovoljavanja **bitnim načelima rada policije:** načelu učinkovitosti i načelu isplativosti.

Nakon zajedničkog stava i zaključka svih uključenih u analizu postojećeg stanja u vezi s organizacijom službe u policijskim postajama rukovodstvo Uprave policije postavilo si je pitanje:

Što možemo učiniti da promijenimo postojeće stanje?

Odgovor: Predložiti promjene.

Pitanje: Kakve?

Odgovor: Novi ustroj i organizaciju rada u određenim policijskim postajama III. kategorije.

Pitanje: Kako?

Odgovor: Testiranjem novog modela pilot-projektom na određenom uzorku policijskih postaja treće kategorije, u ograničenom trajanju.

Ideja je prihvaćena!

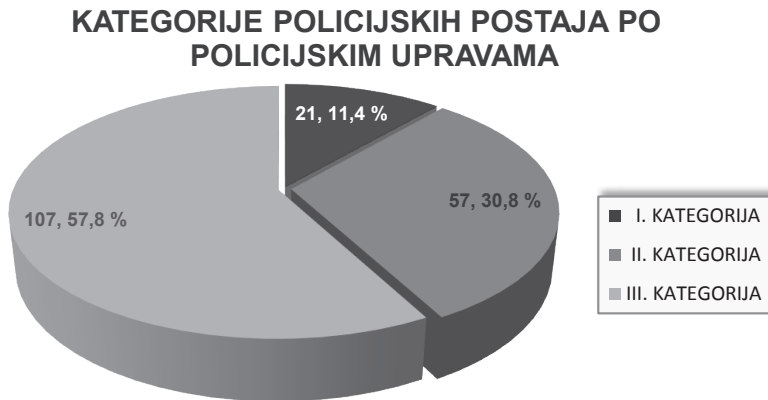
Odlukom ministra unutarnjih poslova u prosincu 2012. godine oblikovana je Radna skupina za provođenje pilot-projekta novog ustroja i organizacije rada u policijskim postajama treće kategorije. Radnu skupinu činilo je 12 članova iz ustrojstvenih jedinica Ravnateljstva policije, od kojih su četvorica bili načelnici policijskih postaja treće kategorije koje su izravno bile uključene u projekt.

Zadaća radne skupine bila je izraditi analitički pregled sigurnosnih i drugih pokazatelja za policijske postaje treće kategorije, predložiti četiri policijske postaje za provođenje pilot-projekta, razgovarati sa službenicima tih policijskih postaja, izraditi sažetak o zatečenom stanju, predložiti koncept novog ustroja i organizacije rada, prezentirati koncept na Kolegiju glavnog ravnatelja policije i izraditi izvješće.

1.2. Svrha pilot-projekta

Svrha ovog projekta bila je s postojećim brojem zaposlenika u policijskoj postaji prema prijedlogu novog ustroja i organizacije rada povećati učinkovitost i isplativost rada policije, smanjujući administrativne, a povećavajući operativne poslove.

1.3. Opis sadašnjeg stanja u vezi s ustrojem i organizacijom rada u policijskim postajama III. kategorije

(Izvor: Uredba o unutarnjem ustrojstvu MUP-a RH)

Sadašnjim ustrojem u policijskim upravama formirano je ukupno 185 policijskih postaja, od čega 107 ili 57,8 % od ukupnog broja policijskih postaja čine postaje III. kategorije. Izrađen je analitički pregled sigurnosnih i drugih pokazatelja za policijske postaje III. kategorije, iz kojeg proizlazi:

- da su sve policijske postaje, bez obzira na kategoriju, organizacijski jednoobrazno ustrojene
- da je organizacija rada u svim postajama jednaka ili slična, bez obzira na problematiku i specifičnosti područja nadležnosti
- da određeni kriteriji prema kojima su postaje razvrstane u kategorije ne odgovaraju stvarnom stanju
- da je velik broj rukovoditelja u odnosu na broj neposrednih izvršitelja policijskih poslova na terenu; taj omjer u postajama III. kategorije iznosi 1 : 3
- da se velik broj radnih aktivnosti obavlja unutar prostorija policijske postaje
- da je neravnomjeran raspored službenika u smjenama (uglavnom rad ujutro)
- da je velik broj administrativnih poslova u odnosu na operativne
- da se uglavnom radi po nalogima, a malo je vlastitih aktivnosti
- da je vidljiv "problem specijalizacije"
- da je služba opterećena "nepolicijskim" poslovima
- da nije racionalan rad operativnih dežurstava nakon 16:00 sati i dr.

Nadalje, rezultati analize dosadašnjeg načina rada pokazuju da u analiziranim policijskim postajama najmanje osam policijskih službenika (u pravilu rukovoditelja) službu obnaša u prostorijama postaje u jutarnjoj smjeni, a eventualno je jedan rukovoditelj u popod-

nevnoj smjeni. Istodobno su na terenu jedna ili eventualno dvije ophodnje, pa su djelatnici nezadovoljni tim razlikama. Opseg poslova i broj stranaka koje dolaze u postaju nakon 16:00 sati vrlo je malen, a operativna dežurstva u pravilu su u funkciji upravnih poslova, pa je samim time rad dežurstava nakon 16:00 sati neracionalan.

1.4. Rezultati dosadašnjeg pristupa ustrojavanju policijskih postaja

U posljednjih 20 godina nije bilo znatnijih promjena u ustroju i organizaciji rada u policijskim postajama. Zbog primjene sustava *top – down* (odozgo prema dolje) sve su policijske postaje slične jedna drugoj (kao jaje jajetu) prema organizacijskoj strukturi i radnim procesima.

Kriteriji prema kojima su formirane policijske postaje III. kategorije:

- broj policijskih službenika do 100
- prosječan broj kaznenih djela do 400
- broj prekršaja protiv javnog reda i mira do 200.

Analizom su uočene znatne razlike u odnosu na te kriterije prema podacima iz Statističkog pregleda temeljnih sigurnosnih pokazatelja i rezultata rada u 2012. godini, što je vidljivo na sljedećem primjeru:

Zatečene različitosti policijskih postaja III. kategorije	
Maksimum	Minimum
Kaznena djela	
Dugo Selo ----- 739	Brač -----13
Vodice -----718	Lastovo ----- 23
Prekršaji protiv javnog reda i mira	
Trogir ----- 537	Buzet ----- 11
Dugo Selo ----- 429	Donji Lapac ----- 21

(Izvor: MUP, Služba za strateško planiranje, analitiku i razvoj)

1.5. Posljedice takva pristupa

Posljedice takva pristupa ogledaju se u neracionalnom ustroju i organizaciji rada za izravno obavljanje policijskih i drugih poslova na području policijske postaje, a takav pristup suprotan je i načinu rada prema Strateškoj procjeni. Na temelju izrađena analitičkog pregleda i obilazaka policijskih postaja zaključeno je da su potrebne promjene radi fleksibilnosti u organizaciji policijskih poslova prema sigurnosnim zahtjevima konkretne sredine, radi smanjenja administrativnog opterećenja i povećanja operativnog angažiranja policijskih službenika na terenu, radi pune iskoristivosti radnog vremena te radi veće učinkovitosti i isplativosti.

1.6. Potrebe za promjenama

Na temelju prethodne analize radna skupina zaključila je da vođenje pilot-projekta treba temeljiti na sljedećim pretpostavkama:

- policijske postaje ustrojene prema potrebama konkretnih područja
- rukovoditelji – lideri, a ne administratori
- veća vidljivost i prisutnost policije na terenu
- fleksibilnost u organizaciji policijskih poslova prema sigurnosnim zahtjevima konkretne sredine
- smanjenje administrativnog opterećenja, a povećanje operativnog angažmana policijskih službenika na terenu
- puna iskoristivost radnog vremena
- učinkovitost i isplativost.

1.7. Razlozi zbog kojih se prišlo provedbi pilot-projekta

Ključni argumenti zbog kojih je potrebno krenuti u provedbu pilot-projekta bili su:

- velik broj rukovoditelja u odnosu na broj neposrednih izvršitelja policijskih poslova na terenu
- prevelik broj radnih aktivnosti koje se obavljaju unutar prostorija policijskih postaja
- neravnomjeran raspored službenika u smjenama (uglavnom rad ujutro)
- velik broj administrativnih u odnosu na operativne poslove, koji se trebaju provoditi na terenu
- uglavnom se radi prema nalogima, a premalo je vlastite inicijative
- prisutan je "problem specijalizacije", odnosno velik broj specijaliziranih policijskih službenika za koje nema dovoljno poslova u policijskoj postaji da bi u cijelosti iskoristili svoje radno vrijeme
- nerazmjerna opterećenost policijskih službenika
- opterećivanje službe "nepolicijskim" poslovima.

1.8. Što se očekivalo od provedbe pilot-projekta?

Prepoznata su sljedeća ključna očekivanja od projekta:

- policijske postaje ustrojiti prema potrebama konkretnih područja
- rukovoditelji preuzimaju funkciju upravljanja radnim procesima
- veća vidljivost i prisutnost policije na terenu, odnosno u praksi ostvariti uslužni model rada policije. To znači da policijska pomoć i usluga građanima mora biti dostupnija nego što je bila dosad
- fleksibilnost u organizaciji obavljanja policijskih poslova, drugim riječima policijska postaja mora biti ustrojena i organizirana prema potrebama konkretnih zajednica
- smanjenje administrativnog opterećenja, a povećanje operativnog angažiranja policijskih službenika na terenu
- puna iskoristivost radnog vremena rukovoditelja i policijskih službenika
- učinkovitost i isplativost u obavljanju poslova. To znači da se treba zadržati minimalno dosadašnja efikasnost policije, ali uz smanjene troškove.

2. ODLUKA O PROVEDBI PILOT-PROJEKTA

Na prijedlog glavnog ravnatelja policije ministar je donio Odluku o provedbi Pilot-projekta novog ustroja i organizacije rada u određenim policijskim postajama III. kategorije. Prema toj odluci, u Ministarstvu unutarnjih poslova naloženo je provođenje Pilot-projekta novog ustroja i organizacije rada u policijskim postajama III. kategorije u sljedećim policijskim postajama:

1. Policijskoj postaji Čazma (Policijska uprava bjelovarsko-bilogorska)
2. Policijskoj postaji Novi Marof (Policijska uprava varaždinska)
3. Policijskoj postaji Sveti Ivan Zelina (Policijska uprava zagrebačka)
4. Policijskoj postaji Zabok (Policijska uprava krapinsko-zagorska).

Pilot-projekt počeo se provoditi 11. ožujka 2013. i trajao je do 15. lipnja 2013. godine. Za voditelja pilot-projekta imenovan je Krunoslav Borovec, pomoćnik glavnog ravnatelja policije – načelnik Uprave policije.

U navedenim policijskim postajama za vrijeme pilot-projekta djelovali su projektni timovi sastavljeni od policijskih službenika Ravnateljstva policije i policijskih službenika pojedine policijske postaje, koji su pratili provedbu i bilježili učinke pilot-projekta.

Odlukom ministra također je bilo naloženo da je provođenjem pilot-projekta potrebno ostvariti sljedeće ciljeve:

- ustroj i organizaciju rada, odnosno obavljanje policijskih poslova u policijskim postajama u kojima će se pilot-projekt provoditi, potrebno je organizirati tako da odgovaraju sigurnosnoj problematici i stanju na terenu, pri čemu nije potrebno slijediti sadašnji model ustroja tih policijskih postaja

- prilikom promjene organizacije rada i ustroja policijskih postaja u kojima će se provoditi pilot-projekt potrebno je voditi računa da se promijeni negativan omjer rukovodećih radnih mjesta policijskih službenika u odnosu na izvršitelje policijskih poslova
- povećati operativnu pokrivenost područja policijske postaje
- omogućiti veću fleksibilnost u organizaciji policijskih poslova prema zahtjevima svake konkretne sredine
- smanjiti administrativno opterećenje policijskih službenika te povećati njihovo operativno angažiranje
- učiniti rad policijskih postaja učinkovitijim i ekonomičnijim te smanjiti troškove funkcioniranja policijske postaje
- smanjiti broj specijaliziranih policijskih službenika na najnižim razinama.

Tijekom provedbe pilot-projekta učinci su se pratili na sljedećim parametrima:

- učinkovitost u području suzbijanja kriminaliteta i javnog nereda
- prisutnost policije na terenu
- zadovoljstvo građana policijskom uslugom
- zadovoljstvo policijskih službenika koji sudjeluju u pilot-projektu svojom ulogom i doprinosom sigurnosti zajednici
- materijalni troškovi.

Projektne timovi bili su dužni redovito izvješćivati voditelja pilot-projekta o ostvarivanju ciljeva ove odluke te o učincima pilot-projekta prikazanim kroz parametre ove odluke.

Voditelj pilot-projekta bio je dužan jedanput mjesečno, u tijeku provođenja pilot-projekta, izvješćivati glavnog ravnatelja policije i ministra unutarnjih poslova, a završno pisano izvješće o provedbi pilot-projekta, koje sadrži ocjenu njegove uspješnosti, podnijeti glavnom ravnatelju policije i ministru unutarnjih poslova do 1. srpnja 2013. godine.

Ustrojstvene jedinice Ministarstva unutarnjih poslova u sjedištu i policijske uprave u okviru kojih se provodi pilot-projekt bile su dužne pružiti svu potrebnu pomoć za provedbu pilot-projekta.

Za vrijeme pilot-projekta svi zaposlenici policijskih postaja iz ove odluke zadržali su svoj radnopravni status sukladno s rješenjem o imenovanju, rasporedu, odnosno premještaju na radno mjesto.

Načelnici policijskih postaja u kojima se provodio pilot-projekt izdali su policijskim službenicima pisani nalog za obavljanje policijskih poslova koji nisu u opisu poslova radnog mjesta.

3. METODOLOŠKI PRISTUP ZA PROVOĐENJE PILOT-PROJEKTA

Pilot-projekt novog ustroja i organizacije rada u određenim policijskim postajama III. kategorije provodio se prvi put u Ministarstvu unutarnjih poslova. Prvi put promjenama ustroja i organizacije rada pristupilo se po načelu *bottom – up* (od predlagatelja promjena – odozdo pre-

ma provoditeljima promjena – gore), uz uvažavanje potreba terena i građana. Također, prvi su se put na promjene ustroja i organizacije rada primjenjivale metode, alati i tehnike projektnog menadžmenta s objektivnim i mjerljivim pokazateljima koji su se pratili analizom poslovnih procesa u organizacijskim jedinicama po utvrđenim kriterijima i standardima, a to su:

1. evaluacija po temeljnim sigurnosnim pokazateljima i rezultatima rada
2. evaluacija po materijalno-financijskim pokazateljima
3. ispitivanje građana o stanju sigurnosti, postupanju policije i suradnji između policije i lokalne zajednice.

3.1. Koraci u implementaciji novog modela rada

Prema Durlaku (1995), "implementacija projekta" termin je koji se upotrebljava za opisivanje stupnja do kojeg je određeni projekt ili program dobro uklopljen u praksu, odnosno ono od čega se projekt sastoji u praksi. Proces implementacije važan je kako bi se učinkoviti projekti, odnosno najbolja praksa mogli širiti (Bašić i sur., 2007), jer veća kvaliteta implementacije vodi pozitivnim učincima projekta.

3.1.1. Procjena stanja

Rukovoditelji policijskih postaja određenih za provođenje pilot-projekta zajedno s rukovoditeljem iz policijske uprave zaduženim za provođenje pilot-projekta u toj policijskoj postaji napravili su analizu stanja na osnovi evidencija koje vode u policijskim postajama, i to:

- sistematizaciju i popunjenost policijskih postaja na temelju postojećeg stanja (1. siječnja 2013. godine) – vidi sliku 1
- evidenciju događaja tijekom 2013. godine, i to kriminalitet, javni red i mir, promet, požari i eksplozije, ostali sigurnosni događaji – vidi sliku 2
- evidentirane događaje tijekom 2013. godine po smjenama: kriminalitet, javni red i mir, promet, požari i eksplozije, ostali sigurnosni događaji – vidi sliku 3.

SISTEMATIZACIJA I POPUNJENOST POLICIJSKIH POSTAJA

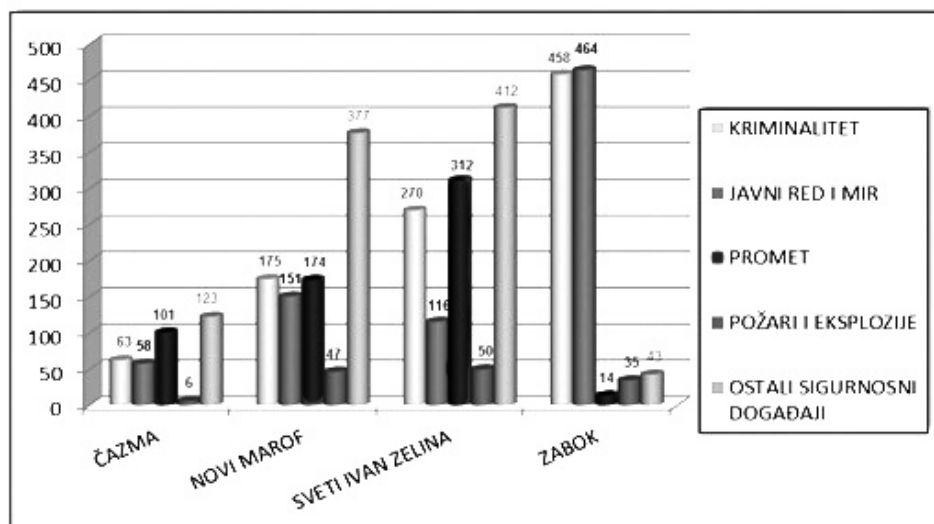
POLICIJSKA POSTAJA		Sveukupno policije			
		Rukovoditelji	Službenici	UKUPNO	Udio rukovoditelja među zaposlenicima (%)
ČAZMA	Sistematizirano	10	30	40	25,0
	Popunjeno	10	23	33	30,3
	+/-	0	-7	-7	
NOVI MAROF	Sistematizirano	10	41	51	19,6
	Popunjeno	10	38	48	20,8
	+/-	0	-3	-3	
SVETI IVAN ZELINA	Sistematizirano	10	42	42	19,2
	Popunjeno	10	36	36	21,7
	+/-	0	-6	-6	
ZABOK	Sistematizirano	10	26	26	27,8
	Popunjeno	10	20	20	33,3
	+/-	0	-6	-6	

OMJER RUKOVODITELJA – SLUŽBENIKA 1 : 3

Slika 1: Sistematizacija i popunjenost policijskih postaja

DOGAĐAJI U GODINI DANA

Ostali sigurnosni događaji obuhvaćaju **nesreće na radu**, samoranjanja, **padove**, utapanja, **nestanke osoba**, samoubojstva, **pokušaje samoubojstva** te izlaske policije na teren bez potrebe za postupanjem.

Slika 2: Evidencija događaja tijekom 2013. godine

Policajska postaja	Smjena	Kriminalitet	Javni red i mir	Promet	Požari i eksplozije	Ostali sigurnosni događaji	Ukupno	Prosječno dnevno
Čazma	Ukupno	63	58	101	6	123	351	0,96
	6 – 14	50	5	37	5	47	144	0,39
	14 – 22	10	31	42	1	56	140	0,38
	22 – 6	3	22	22	0	20	67	0,18
Novi Marof	Ukupno	175	151	174	47	377	924	2,53
	6 – 14	121	43	55	12	174	405	1,11
	14 – 22	41	79	77	28	174	399	1,09
	22 – 6	13	29	42	7	29	120	0,33
Sv. Ivan Zelina	Ukupno	270	116	312	50	412	1160	3,18
	6 – 14	151	28	106	16	170	471	1,29
	14 – 22	93	55	129	28	185	490	1,34
	22 – 6	26	33	77	6	57	199	0,55
Zabok	Ukupno	458	464	14	35	43	1014	2,78
	6 – 14	254	131	4	13	20	422	1,16
	14 – 22	152	221	1	19	17	410	1,12
	22 – 6	52	112	9	3	6	182	0,50

Slika 3: Evidentirani događaji tijekom 2013. godine po smjenama

3.1.2. Uvid u radne procese

Rukovoditelji policijskih postaja određenih za provođenje pilot-projekta zajedno s rukovoditeljem iz policijske uprave zaduženim za provođenje u toj policijskoj postaji obavili su neposredne razgovore (pojedinačne) sa svim zaposlenicima te policijske postaje tijekom kojih su analizirali organizaciju i funkcioniranje službe s njihova gledišta, a ujedno su pojedinačno informirali zaposlenike o namjeri provođenja pilot-projekta.

Tim analizama trebalo je doći do zaključaka kako svaki pojedinac vidi sebe u postojećoj organizaciji i načinu rada te što misli i predlaže u kontekstu provođenja pilot-projekta.

Rukovoditelji su morali steći pravu sliku stanja u svakoj ustrojstvenoj jedinici kako bi lakše donijeli odluke u vezi s novom organizacijom i načinom rada u policijskoj postaji u kojoj se provodio pilot-projekt.

3.1.3. Informiranje djelatnika, rukovoditelja policijskih uprava, lokalne samouprave i medija

Rukovoditelji policijskih postaja određenih za provođenje pilot-projekta zajedno s ru-

kovoditeljem policijske uprave zaduženim za provođenje organizirali su i proveli informiranje i upoznavanje svih zainteresiranih dionika sa sadržajem pilot-projekta.

Spomenuti tim u svakoj policijskoj postaji neposredno je razgovarao s gotovo svim zaposlenicima te policijske postaje te ih je upoznao sa sadržajem pilot-projekta i od njih prikupio mišljenja, ujedno ih informirajući o načinu provođenja projekta. Ovakav vid upoznavanja svih zaposlenih u policijskoj postaji s promjenama u načinu rada i organizaciji posla pokazao se veoma uspješnim vidom dvosmjernog informiranja te je bio iznimno dobro prihvaćen.

S provođenjem pilot-projekta na kolegiju načelnika policijske uprave upoznati su svi rukovoditelji te policijske uprave te ostali djelatnici, kako bi svi nadležni u policijskoj upravi dobili potrebne informacije radi davanja podrške i pomoći policijskoj postaji u provođenju pilot-projekta. Na spomenutom kolegiju načelnika policijske uprave sudjelovali su i predstavnici Ravnateljstva policije.

Zatim, policijske uprave u kojima su se nalazile četiri policijske postaje uključene u projekt organizirale su prezentacije i upoznavanje s pilot-projektom za sve čelnike gradova i općina koje spadaju u teritorijalnu nadležnost postaja uključenih u projekt. Na prezentacije su bili pozvani i predstavnici Ravnateljstva policije te su organizirane konferencije za medije. Nakon konferencija za medije organizirana su i gostovanja na lokalnim radijskim i televizijskim postajama te su objavljeni članci u lokalnim dnevnim novinama i na portalima.

S provođenjem projekta upoznati su i predstavnici sindikata u policijskim upravama.

3.1.4. Priprema za zatvaranje zgrade policijske postaje za rad sa strankama nakon redovitoga radnog vremena

Prije provođenja projekta također je bilo potrebno provesti druge pripreme (dogovoriti provođenje sigurnosnih mjera osiguranja zgrada), istaknuti na vidljivom mjestu obavijest, za potrebe automatskog prijenosa poziva s broja policijske postaje na broj operativno-komunikacijskog centra policijske uprave, dogovoriti i pripremiti tehničke mogućnosti za potrebe komunikacije OKC-a policijske uprave i vođe operativne grupe nadležne policijske postaje koji se nalazi na terenu, osigurati mobilne telefone i drugo.

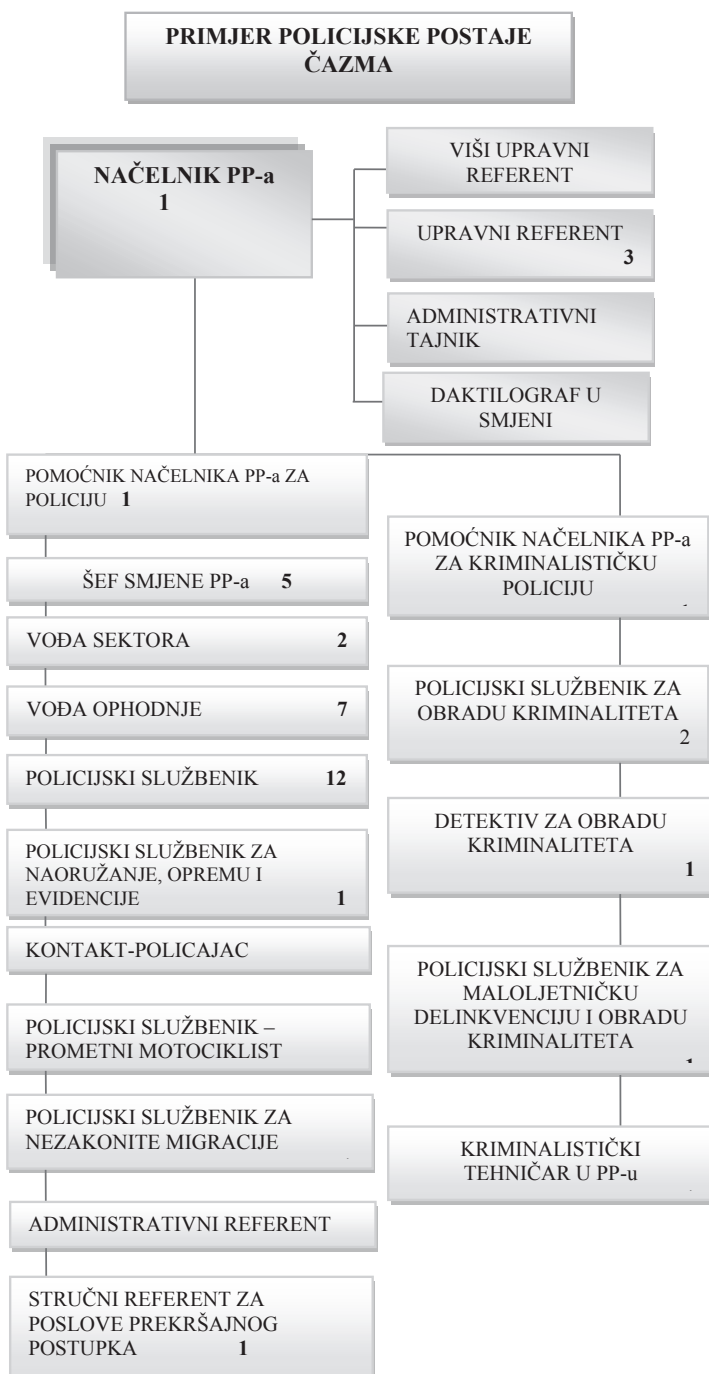
3.1.5. Pripreme nadležnih službi policijske uprave za preuzimanje određenih poslova

Da bi pilot-projekt ispunio svoju svrhu, bilo je potrebno određene poslove s razine policijske postaje prenijeti na policijsku upravu te pripremiti:

- OKC PU-a za preuzimanje određenih poslova po dojavama koje se upućuju u nadležnu policijsku postaju u vrijeme kada se u zgradi postaje ne nalazi operativni dežurni
- službu kriminalističke tehnike u PU-u za preuzimanje složenijih poslova na području PP-a, a po potrebi preuzeti i djelatnike iz PP-a te formirati očevidne ekipe samo na razini PU-a
- službu za obavljanje poslova kriminalističkih evidencija, potraga i identifikacije da se ti poslovi obavljaju samo na razini PU-a uz preuzimanje djelatnika iz PP-a u grupu na razini PU-a
- službu za nezakonite migracije da većinu tih poslova obavljaju svi policijski službenici u PP-u u redovito radno vrijeme, a složenije poslove službenici iz PU-a te po potrebi preuzeti i djelatnike iz PP-a i formirati grupu na razini PU-a
- privremeno odstupanje od odredbe iz članka 21. st. 5. Pravilnika o ustrojavanju i načinu rada na područnom sektoru koja se odnosi na ažuriranje dosjea sektora najmanje jedanput mjesečno
- vođenje dnevnika događaja i ostalih evidencija u PP-u po uputama Ravnateljstva policije
- provođenje kriminalističkih istraživanja na razini PP-a u novim okolnostima.

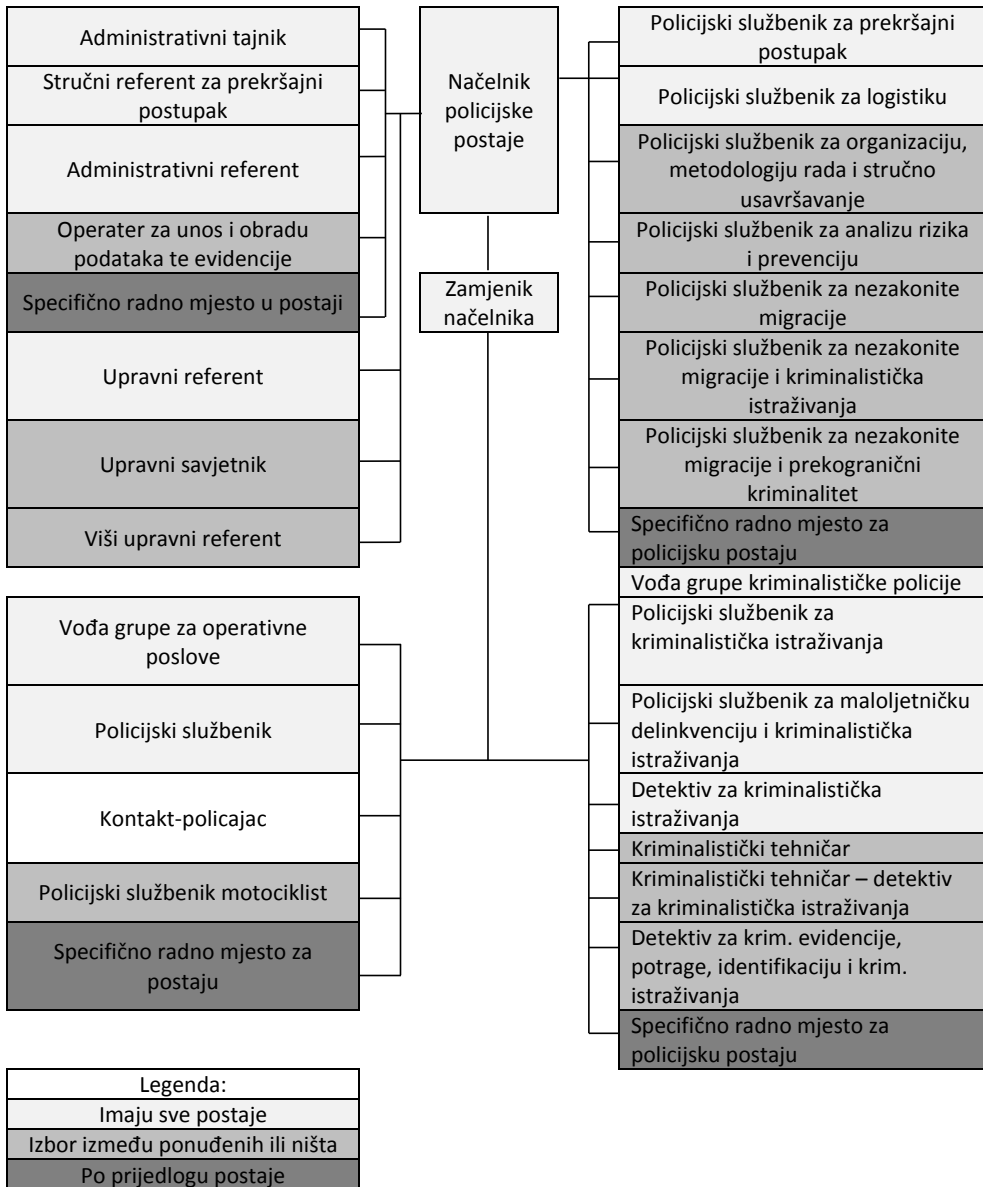
4. PRIJEDLOG NOVOG MODELA ORGANIZACIJE POLICIJSKE POSTAJE III. KATEGORIJE

Pošlo se od svrhe provođenja pilot-projekta, a to je da se s postojećim brojem zaposlenika u policijskoj postaji (po postojećem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta) prema prijedlogu novog ustroja i organizacije rada provjeri funkcioniranje policijske postaje u izravnom obavljanju policijskih i drugih poslova. Imajući u vidu ciljeve koji se žele postići pilot-projektom, za potrebe provedbe projekta izrađena je shema postojećeg te načelni prijedlog novog ustroja policijske postaje (shema 1, 2 i 3).

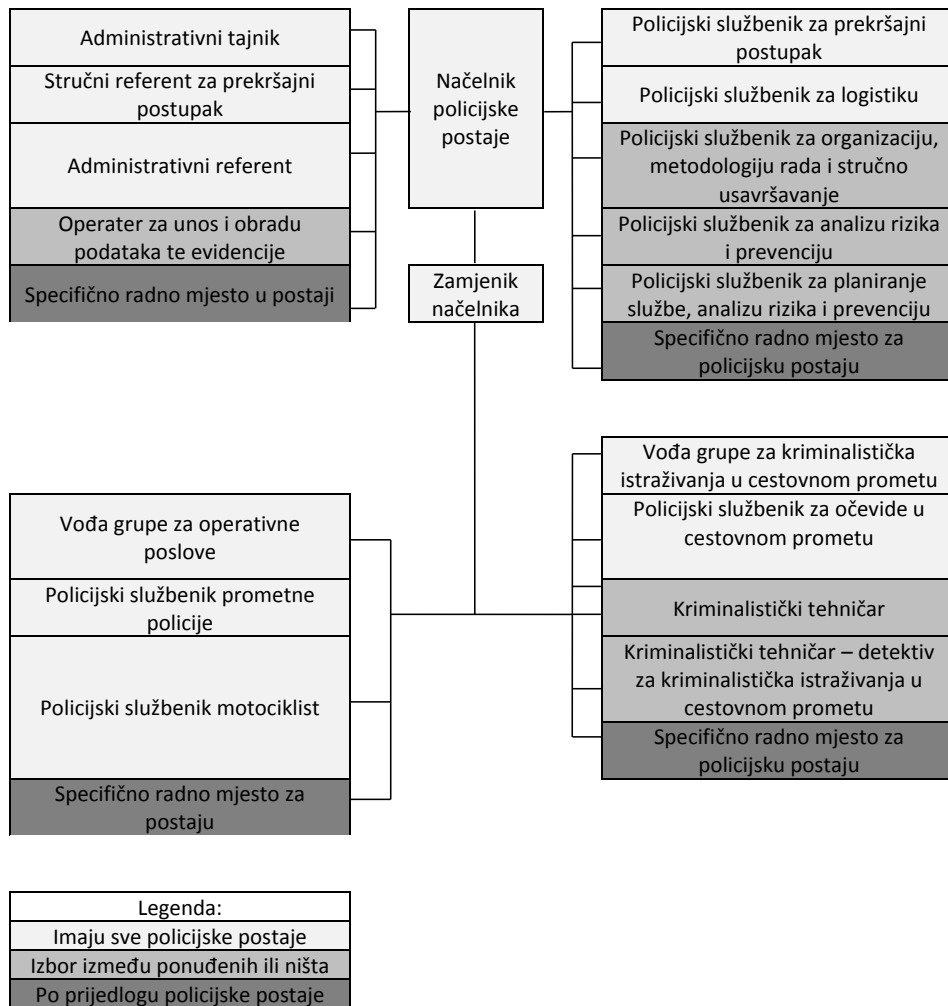
Shema 1: Postojeći ustroj Policijske postaje Čazma

Policajska postaja (temeljna i mješovita) III. kategorije

Shema 2: Načelni prijedlog novog ustroja temeljnih i mješovitih policijskih postaja treće kategorije

Policajska postaja (prometna) III. kategorije

Shema 3: Načelni prijedlog novog ustroja prometnih policijskih postaja treće kategorije

Iz prijedloga ustroja policijske postaje za potrebe provođenja pilot-projekta proizlazi da bi bila ustrojena na sljedeći način:

- 1 rukovoditelj policijske postaje (načelnik policijske postaje)
- 1 zamjenik rukovoditelja (zamjenik načelnika policijske postaje)
- 4-5 vođa grupa za operativne poslove u policijskoj postaji
- 1 vođa grupe za poslove kriminalističke policije
- 25 – 50 policijskih službenika za obavljanje određenih policijskih poslova (bez posebne specijalizacije u smislu naziva i opisa poslova radnog mjesta)
- 5 – 10 policijskih službenika za kriminalističko istraživanje za obavljanje određenih policijskih poslova kriminalističke policije i poslova nezakonitih migracija (bez posebne specijalizacije u smislu naziva i opisa poslova radnog mjesta, osim službenika za maloljetničku delinkvenciju)
- 1 policijski službenik za poslove prekršajnog postupka
- 1 policijski službenik za logistiku
- 1 administrativni tajnik
- 1 stručni referent za poslove prekršajnog postupka
- 1-2 administrativna referenta za evidencije
- sadašnji broj službenika upravnih poslova.

Takav načelni prijedlog ustroja omogućava da se ustrojem predvidi i određena specifičnost ili potreba konkretne policijske postaje.

Prijedlogom je predviđeno i da određene poslove i eventualno izvršitelje iz policijskih postaja preuzme policijska uprava, i to:

- kriminalističkog tehničara u policijskoj postaji
- detektiva za kriminalističke evidencije, potrage i identifikaciju
- policijskog službenika za nezakonite migracije.

Grupa za operativne poslove formira se od policijskih službenika koji su sada na radnim mjestima: pomoćnik načelnika policijske postaje, šef smjene policijske postaje, vođa sektora, vođa ophodnje, policijski službenik, kontakt-policajac, policijski službenik – prometni motociklist, policijski službenik za sigurnost cestovnog prometa, policijski službenik za nezakonite migracije, policijski službenik za obradu kriminaliteta, policijski službenik za maloljetničku delinkvenciju i obradu, detektiv za obradu kriminaliteta, detektiv za kriminalističke evidencije, potrage i identifikaciju, kriminalistički tehničar u policijskoj postaji i drugih.

Prijedlogom je predviđeno da u policijskoj postaji po nazivu radnog mjesta više neće postojati radna mjesta: pomoćnik načelnika policijske postaje, šef smjene policijske postaje, vođa sektora, vođa ophodnje, kontakt-policajac, policijski službenik za sigurnost i prevenciju u cestovnom prometu, policijski službenik – prometni motociklist, policijski službenik za nezakonite migracije, službenici kriminalističke policije po specijalizaciji i daktilograf u smjeni.

Sva operativna radna mjesta po nazivima koja se prijedlogom više neće koristiti imat će drugačiju ulogu i značaj.

5. PRIJEDLOG ORGANIZACIJE RADNOG VREMENA U POLICIJSKIM POSTAJAMA III. KATEGORIJE

Pretpostavka za prijedlog novog načina rada u policijskim postajama III. kategorije koje provode pilot-projekt bila je da za vrijeme pilot-projekta svi zaposlenici policijske postaje zadržavaju postojeća rješenja o rasporedu te da se ne mijenja radnopravni status zaposlenika.

Od raspoloživih policijskih službenika za obavljanje službe na području svake policijske postaje formirane su po četiri operativne grupe za obavljanje poslova na terenu. Grupu su činili jedan vođa grupe za operativne poslove u policijskoj postaji (to su bili službenici na sadašnjim radnim mjestima, npr. pomoćnik načelnika PP-a, vođa sektora, šef smjene policijske postaje i slično) te određeni broj policijskih službenika (to su bili ostali službenici, koji nisu predviđeni za vođu grupe, nego za obavljanje policijskih poslova na terenu). Od raspoloživih policijskih službenika kriminalističke policije formirana je jedna operativna grupa za poslove kriminalističke policije.

Prilikom raspoređivanja rukovoditelja i službenika u operativne grupe bilo je potrebno voditi računa o njihovoj edukaciji i profesionalnim kompetencijama kako bi se osiguralo da sve grupe budu u mogućnosti odgovoriti zahtjevima koji se pred njih postavljaju.

Tako formirane grupe za operativne poslove načelno su raspoređivane u određeni sustav rada: smjenski 2 – 2 – 2 – 48 ili 9 – 9 – 9 – 47, odnosno u turnusu 12 – 24 – 12 – 48. Smjenski sustav rada 2 – 2 – 2 – 48 i turnus 12 – 24 – 12 – 48 dobro su poznati. Odluka o organizaciji donosi se na razini policijske postaje u dogovoru s policijskom upravom i predstavnicima sindikata.

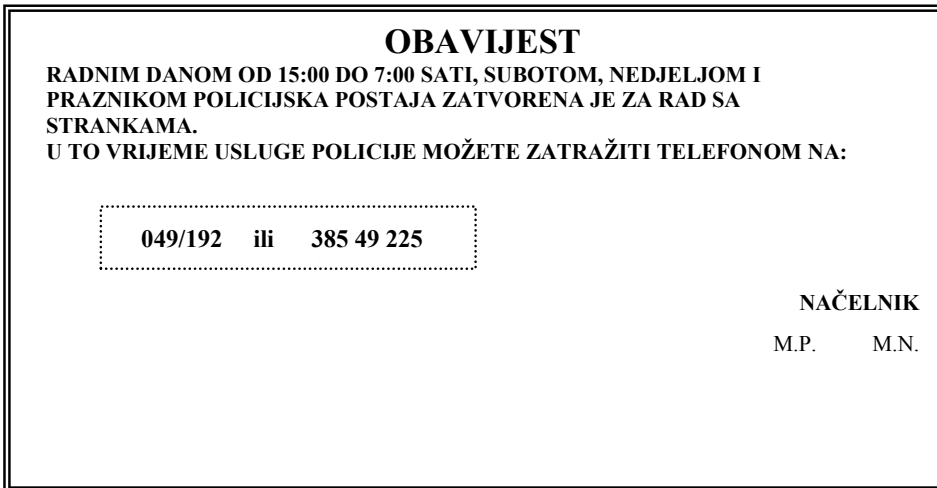
Tijekom pilot-projekta testirana su sva tri modela i kao najučinkovitiji za službu pokazao se smjenski sustav, odnosno rad na drugačiji način 9 – 9 – 9 – 47. U tom sustavu jutarnja je smjena od 6:00 do 15:00 sati, popodnevna od 14:00 do 23:00 sata, a noćna od 22:00 do 7:00 sati, nakon čega su službenici 47 sati izvan rasporeda. Na taj se način omogućava preklapanje smjena, odnosno vrijeme predviđeno za otpremu i prihvata službe u redovitom je radnom vremenu, a teren je policijskom službom pokriven bez prekida. U jutarnjoj i popodnevnoj smjeni na otpremi, odnosno prihvat službe mogu biti rukovoditelji u policijskoj postaji, a u noćnoj smjeni voditelj grupe za operativne poslove. Na taj je način manja potreba za prekovremenim radom, a sve ostale potrebe za preraspodjelom radnog vremena mogu se na vrijeme planirati preraspodjelom djelatnika iz noćne smjene, kada su zahtjevi i opterećenost službe manji.

Vođa grupe za operativne poslove u policijskoj postaji vodio je sve poslove tijekom smjene: obavljao otpremu službe (kada nema drugog rukovoditelja), organizirao posao za sve članove grupe, nadzirao i usmjeravao rad neposrednom prisutnošću na terenu, nalazio se na terenu tijekom važnijih događanja, prikupljao pismena izvješća nakon završetka smjene itd.

Ostali policijski službenici načelno su radili u redovito radno vrijeme policijske postaje (od 6:00 do 14:00, od 7:00 do 15:00 ili od 8:00 do 16:00), i to: načelnik PP-a, zamjenik načelnika PP-a, jedan od članova operativne grupe za obavljanje poslova operativnog dežurstva, policijski službenik za poslove prekršajnog postupka, policijski službenik za logistiku te ostali državni službenici.

Dnevni raspored rada, organizaciju službe i sve ostale operativne poslove u policijskoj postaji vodio je zamjenik načelnika policijske postaje.

Poslovi operativnog dežurstva obavljali su se samo u smjeni redovitoga radnog vremena policijske postaje, a nakon toga zgrada policijske postaje zaključavala se uz istaknutu obavijest da građani za sve potrebe mogu kontaktirati operativno-komunikacijski centar policijske uprave (slika 4). Prilikom zaprimanja dojava u OKC PU-a vezanih za konkretno postupanje u toj policijskoj postaji dojava se preusmjerava na broj telefona koji se nalazi kod vođe operativne grupe, a koji se nalazi na terenu s policijskim službenicima i koji odmah organizira postupanje po dojavi.

Slika 4: Obavijest za građane istaknuta na ulazu u policijsku postaju

Poslove privođenja, dovođenja i slično izvan redovitoga radnog vremena organizirao je vođa operativne grupe s policijskim službenicima iz svoje grupe u svakoj konkretnoj situaciji.

6. OČEKIVANE KORISTI I MOGUĆE POTEŠKOĆE U PROVOĐENJU PILOT-PROJEKTA

Očekivane koristi od provođenja pilot-projekta bile su:

- veća učinkovitost u suzbijanju kriminaliteta
- smanjenje broja rukovoditelja u odnosu na broj izvršitelja
- veći udio rada na terenu (prisutnost i vidljivost policije)
- ravnomjeran raspored službenika u smjenama
- uslužni model rada policije
- kvalitetnija policijska usluga građanima

- odobravanje javnosti, zadovoljstvo građana policijskom uslugom
- zadovoljstvo policijskih službenika svojom ulogom i doprinosom
- manji materijalni troškovi poslovanja.

Pilot-projektom trebao se postići optimum kao minimum koji zadovoljava potrebe (učinkovito i isplativo), izgradnja novoga organizacijskog modela s restrukturiranjem i drugačijim organizacijskim pristupom uz pojednostavnjenje sustava i njegovo usklađivanje s okolinom.

Naravno, tijekom projekta prepoznate su moguće prijetnje (rizici) njegovu provođenju, a to su:

- strah od promjena
- neadekvatna implementacija
- nedovoljna podrška provedbi.

7. PROVOĐENJE PILOT-PROJEKTA (IMPLEMENTACIJA)

Nakon donošenja Odluke o provedbi Pilot-projekta novog ustroja i organizacije rada u policijskim postajama III. kategorije (broj 511-01-152-14186/1-2013. od 6. ožujka 2013. godine) u svim policijskim postajama u kojima se provodio pilot-projekt održane su tiskovne konferencije na kojima je javnost upoznata s početkom primjene pilot-projekta.

Budući da su određeni policijski službenici u vrijeme provođenja pilot-projekta obavljali i druge poslove osim onih koji su u opisu poslova njihova radnog mjesta po rješenju, načelnici policijskih postaja svim policijskim službenicima izdali su nalog za obavljanje poslova, s napomenom da je svim policijskim službenicima radnopravni status ostao isti. Ako je policijskom službeniku pravo na plaću bilo povoljnije po osnovi tog naloga, mogao je to i ostvariti.

Pilot-projekt novog ustroja i organizacije rada u određenim policijskim postajama III. kategorije započeo je 11. ožujka 2013. godine i trajao do 15. lipnja 2013. godine. Nakon toga Odlukom ministra provedba je produžena do 15. rujna 2013. te posljednjom Odlukom ministra do 31. prosinca 2013. godine. Nakon tog razdoblja u projekt su uključene sve policijske postaje treće kategorije osim postaja granične policije, ukupno 94, prema prethodno opisanom modelu i koracima za implementaciju.

Za vrijeme pilot-projekta načelnici policijskih postaja imali su obavezu svaka dva tjedna dostavljati izvješće o provedbi pilot-projekta voditelju projekta, a on glavnom ravnatelju policije i ministru.

Nakon tri mjeseca provođenja pilot-projekta izrađeno je Evaluacijsko izvješće o provođenju pilot-projekta. S tim izvješćem upoznat je Kolegij glavnog ravnatelja policije te je upućeno i na Kolegij ministra.

Kolegij glavnog ravnatelja policije donio je sljedeći zaključak: o ostvarenim rezultatima upoznat će se Kolegij ministra radi donošenja daljnje odluke o projektu.

8. EVALUACIJA – PRAĆENJE UČINAKA PILOT-PROJEKTA

Evaluacija pilot-projekta provedena je istraživanjem kojem je cilj bio utvrditi promjene koje su nastupile u osnovnim sigurnosnim pokazateljima i rezultatima rada, materijalno-financijskim pokazateljima te percepciji građana na područjima policijskih postaja gdje se provodio pilot-projekt. Evaluacija projekta jest povremeno ocjenjivanje ekonomičnosti, učinkovitosti, utjecaja, održivosti i relevantnosti u kontekstu postavljenih ciljeva (*Prevention Term Glossary*).

Za procjenu učinaka pilot-projekta pratili su se sljedeći pokazatelji:

1. Temeljni sigurnosni pokazatelji i rezultati rada, i to za:
  - kaznena djela po službenoj dužnosti
  - prekršaje (bez prometa na cestama)
  - prekršaje u prometu na cestama
  - prometne nesreće.

Analiza temeljnih sigurnosnih pokazatelja napravljena je usporedbom određenih pokazatelja javne sigurnosti za navedene policijske postaje za vrijeme pilot-projekta i u istom razdoblju prethodne godine, kada nije proveden pilot-projekt (komparativno tri mjeseca).

Nadalje, podaci o pokazateljima tih policijskih postaja uspoređivani su s prosjekom dobivenim zbrojem podataka o određenim pokazateljima te podijeljenim s ukupnim brojem ostalih temeljnih i mješovitih policijskih postaja III. kategorije iste policijske uprave, dakle usporedbom testnih i kontrolnih policijskih postaja.

2. Troškovi za određene vrste pruženih usluga na područjima obuhvaćenima pilot-projektom, i to:
  - utrošak energije
  - utrošak za usluge telefona, pošte i prijevoza
  - prekovremeni rad.

Analiza materijalno-financijskih pokazatelja provedena je usporedbom određenih materijalno-financijskih pokazatelja za navedene policijske postaje za vrijeme pilot-projekta i u istom razdoblju prethodne godine, kada nije proveden pilot-projekt (komparativno tri mjeseca) (slika 5).

POLICIJSKA UPRAVA BJELOVARSKO-BILOGORSKA (IV. kategorija)

POLICIJSKA POSTAJA ČAZMA

PREGLED MATERIJALNO-FINANCIJSKIH POKAZATELJA

Redni broj	Vrsta usluge - trošak		Period od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Period od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Napomena
1	3223	ENERGIJA			
	32231	Električna energija			
	32231010	Električna energija			
	32232	Topla voda (toplana)			
	32232010	Toplinska energija			
	32233	Plin			
	3223010	Plin			
	32234	MOTORNI BENZIN I DIZEL			
	3223010	Gorivo za vozila			
2	3231	USLUGE TELEFONA, POŠTE I PRIJEVOZA			
	32311	Usluge telefona, telefaksa			
	32311010	Usluge telefona			
	32311020	Usluge mobiteila (kartice)			
3	PREKOVREMENI RAD				

Slika 5: Obrazac za prikupljanje podataka o određenim financijskim troškovima policijske postaje

3. Percepcija građana u mjestu/naselju stanovanja

Pomoću anketnog upitnika koji sadrži 61 pitanje/tvrđnju dobiveni su podaci o percepciji građana, i to:

- percepcija građana o stanju sigurnosti u mjestu/naselju stanovanja
- percepcija građana o policiji
- percepcija građana o učinkovitosti/uspješnosti policije
- percepcija građana o problemima koji opterećuju policiju
- percepcija građana o kvaliteti kontakata s policijom
- vidljivost policije
- koji su glavni izvori informacija o policiji u Republici Hrvatskoj.

Upitnik su građani (oko 200 osoba starijih od 18 godina) s područja policijske postaje u pilot-projektu popunjavali na početku primjene projekta te nakon tromjesečnog projekta (slika 6).

U P I T N I K - I I .

O STANJU SIGURNOSTI, POSTUPANJU POLICIJE I SURADNJI IZMEĐU POLICIJE I LOKALNE ZAJEDNICE

Poštovana gospodo/gospodine,

Pozivamo Vas da sudjelujete u anketi o stanju sigurnosti, postupanju policije i suradnji između policije i lokalne zajednice. Anketu provodimo radi boljeg uvida u stanje sigurnosti i djelovanje policije na području na kojem živite te stoga cijenimo Vašu pomoć. Podaci koje ćete nam pružiti pomoći će nam da prilagodimo djelovanje policije te tako poboljšamo stanje sigurnosti. Ispunjavanje upitnika anonimno je i dobrovoljno. Molimo Vas da pitanja pažljivo pročitate i zaokružite onaj odgovor koji najviše odgovara Vašem stavu.

MJESTO/NASELJE u kojem stanujete _____

Policijska postaja: _____

Zaokružite SPOL:

1. muškarac

2. žena

Koliko točno imate godina? (UPISATI) _____ godina

1. U sljedećoj tablici navedene su različite pojave, a Vi za svaku od njih recite koliko se često javlja kao problem u mjestu/naselju gdje stanujete. Pritom koristite skalu od 1 do 4, gdje 1 znači nikada, a 4 gotovo svakodnevno.

	1. Nikad	2. Rijetko	3. Često	4. Gotovo svakodnevno
1. Buka tijekom noći	1	2	3	4
2. Pogrešno i nepropisno parkiranje i zaustavljanje vozila	1	2	3	4
3. Prosjačenje	1	2	3	4
4. Industrijsko zagađenje	1	2	3	4
5. Prostitucija	1	2	3	4
6. Izgredi maloljetnika	1	2	3	4
7. Okrutnost prema životinjama	1	2	3	4
8. Iskazivanje mržnje prema osobama različite nacionalne i vjerske pripadnosti, odnosno spolne orijentacije	1	2	3	4
9. Opijanje i drogiranje na ulici	1	2	3	4
10. Opasni psi	1	2	3	4

11. Razrušene i napuštene zgrade u kojima se okupljaju beskućnici, narkomani, delinkventi i dr.	1	2	3	4
12. Uništeni bankomati, telefonske govornice i slično	1	2	3	4
13. Prljavština i smeće na ulicama ili zelenim površinama	1	2	3	4
14. Provale/pljačke	1	2	3	4
15. Krađe	1	2	3	4
16. Oštećivanje privatne imovine i javnih dobara (npr. šaranje po zidovima, demoliranje automobila i sl.)	1	2	3	4
17. Nasilje među ljudima (tučnjave, vrijeđanja, prijetnje...)	1	2	3	4

**SLJEDEĆE TVRDNJE ODOSE SE NA VAŠU PROCJENU POSTUPANJA
 POLICIJE U MJESTU/NASELJU U KOJEM STANUJETE**

2. Molimo Vas da za svaku od njih zaokružite u kojoj se mjeri slažete s njom. Pritom koristite skalu od 1 do 5, gdje 1 znači uopće se ne slažem, a 5 u potpunosti se slažem.

	1. Uopće se ne slažem	2. Uglavnom se ne slažem	3. Niti se slažem niti ne slažem	4. Uglavnom se slažem	5. U potpunosti se slažem
1. Policija je učinkovita u suzbijanju problema koji se pojavljuju u mjestu u kojem stanujem.	1	2	3	4	5
2. Policija surađuje s građanima u rješavanju problema koji se pojavljuju u mjestu/naselju u kojem stanujem.	1	2	3	4	5
3. Policija je učinkovita u sprečavanju kriminala.	1	2	3	4	5
4. Policija pruža pomoć žrtvama kaznenih djela.	1	2	3	4	5
5. Policijski službenici postupaju prema propisima.	1	2	3	4	5
6. Policijski su službenici pristojni.	1	2	3	4	5
7. Policijski su službenici pouzdani (na njih se uvijek možeš osloniti).	1	2	3	4	5
8. Policijski su službenici stručni.	1	2	3	4	5

9. Policijski službenici brzo reagiraju na probleme.	1	2	3	4	5
10. Policijski su službenici poštteni.	1	2	3	4	5
11. Policijski su službenici motivirani.	1	2	3	4	5
12. Policijski su službenici otvoreni.	1	2	3	4	5
13. Policija je uspješna u zaštiti žena od nasilja u mjestu/naselju u kojem stanujem.	1	2	3	4	5
14. Policija je uspješna u zaštiti djece od nasilja u mjestu/naselju u kojem stanujem.	1	2	3	4	5
15. Policija je uspješna u zaštiti manjinskih skupina stanovništva od nasilja u mjestu/naselju u kojem stanujem.	1	2	3	4	5
16. Policija je učinkovita u održavanju javnog reda u mjestu/naselju u kojem stanujem.	1	2	3	4	5
17. Policijski su službenici uredna izgleda.	1	2	3	4	5

3. Koliko uspješnom smatrate policiju u mjestu/naselju u kojem stanujete, i to u otkrivanju i sprečavanju sljedećih radnji? (Koristite skalu od 1 do 4, gdje 1 znači izrazito neuspješna, a 4 izrazito uspješna.)

	1. Izrazito neuspješna	2. Uglavnom neuspješna	3. Uglavnom uspješna	4. Izrazito uspješna
1. Provale u stanove/kuće	1	2	3	4
2. Džepne krađe	1	2	3	4
3. Krađe automobila	1	2	3	4
4. Ulične pljačke	1	2	3	4
5. Financijske prijevare	1	2	3	4
6. Mito i korupcija	1	2	3	4
7. Zloporaba droga	1	2	3	4
8. Prostitucija	1	2	3	4
9. Nasilje u obitelji	1	2	3	4
10. Maloljetnička delinkvencija	1	2	3	4
11. Nasilje na javnome mjestu	1	2	3	4

4. Slijedi nekoliko problema koji se mogu javiti unutar policije. Molimo Vas da za svaki od njih zaokružite u kolikoj je mjeri prisutan u radu policije u Vašem mjestu. Pritom koristite skalu od 1 uopće nije prisutan do 4 u potpunosti je prisutan.

	1. Uopće nije prisutan	2. Uglavnom nije prisutan	3. Uglavnom je prisutan	4. U potpunosti je prisutan
1. Manjak policijskih službenika	1	2	3	4
2. Nedostatna tehnička opremljenost (npr. automobili, računala, laboratorijska oprema, zaštitni prsluci i dr.)	1	2	3	4
3. Loši propisi koji daju premalo ovlasti policiji	1	2	3	4
4. Korupcija unutar policije	1	2	3	4
5. Niske plaće	1	2	3	4
6. Neadekvatan sustav obrazovanja policijskih službenika	1	2	3	4

SLJEDEĆA PITANJA ODOSE SE NA VAŠE KONTAKTE S POLICIJOM

5. Jeste li u posljednjih godinu dana kontaktirali s policijom iz bilo kojeg razloga?

1. Da
2. Ne

6. Možete li opisati kako su policijski službenici postupili prema Vama pri Vašem posljednjem službenom kontaktu s njima? (Ako ste imali više kontakata, opišite posljednji.)

1. Posvetili su mi punu pažnju i simpatiju.
2. Posvetili su mi pristojnu količinu pažnju.
3. Bili su nezainteresirani.
4. Iritirajuće su se ponašali.
5. Ponašali su se neprijateljski.
6. Nešto drugo, što? _____
7. Ne znam, ne mogu se sjetiti.

7. Jeste li ikada dosad Vi ili netko Vama blizak imali neugodnih iskustava s policijom?

1. Da, ja osobno
2. Da, netko iz moje obitelji
3. Da, netko od mojih prijatelja
4. Ne, nisam

8. Uz što je bilo vezano Vaše posljednje negativno iskustvo s policijom?

1. Administracija (osobna iskaznica, putovnica i sl.)
2. Prometna policija
3. Granična policija
4. Policijska ophodnja (održavanje javnog reda i mira (uključene su i nogometne utakmice))
5. Kriminalistička policija u civilu
6. Nešto drugo, što? _____

9. Kad ste posljednji put u svojem susjedstvu vidjeli policijske službenike:

	1. U posljednjih sedam dana	2. U posljednjih mjesec dana	3. U posljednjih pola godine	4. Ranije	5. Nikad
1. u ophodnji susjedstvom u automobilu	1	2	3	4	5
2. u ophodnji pješke po susjedstvu	1	2	3	4	5
3. da postupaju prema onima koji izazivaju nered u susjedstvu	1	2	3	4	5

10. Koji je Vaš glavni izvor informacija o policiji RH-a?

1. Osobno iskustvo
2. Iskustvo meni bliskih osoba
3. Televizija
4. Radio
5. Novine i časopisi
6. Internet
7. Internetska stranica policije
8. Stručna literatura
9. Drugo, navedite što _____

I ZA KRAJ NEKOLIKO DEMOGRAFSKIH PITANJA:

11. Koji je Vaš završeni stupanj obrazovanja?

1. Završena i nezavršena osnovna škola
2. Završena srednja škola
3. Završena viša ili visoka škola ili fakultet
4. Magisterij, doktorat

12. Koji je Vaš radni status?

1. Zaposlen (na pola ili puno radno vrijeme)
2. Samozaposlen (privatni poduzetnik)
3. Nezaposlen
4. Umirovljenik
5. Učenik, student
6. Kućanica

Zahvaljujemo na sudjelovanju u ovom istraživanju!

Slika 6: Obrazac anketnog upitnika za građane

4. Mišljenje načelnika policijskih postaja u kojima se provodio pilot-projekt

Nakon tri mjeseca provođenja pilot-projekta načelnici policijskih postaja u kojima se projekt provodio iznijeli su svoje mišljenje o:

- pozitivnim učincima i doprinosu organizaciji rada u policijskoj postaji
- nedostacima i eventualnim negativnim učincima na organizaciju rada u policijskim postajama
- prijedlozima za bolju učinkovitost i doprinos organizaciji rada u provođenju pilot-projekta u navedenom razdoblju.

Evaluacija ili vrednovanje učinaka projekta, među ostalim, podrazumijeva i analizu poslovnih procesa u policijskim postajama po utvrđenim kriterijima ili standardima.

Valja istaknuti kako na predmetnu analizu svakako utječe činjenica da je ovdje riječ o relativno malom broju obuhvaćenih događaja, što donekle dovodi u pitanje iskazane odnose između određenih pokazatelja. Osim toga, tromjesečno je razdoblje prekratko za predviđanja mogućih trendova.

Osim analize službenih pokazatelja, ankete i neposrednog praćenja provedbe pilot-projekta od strane koordinatora, prikupljena su i mišljenja načelnika policijskih postaja u kojima se provodio pilot-projekt.

Detaljni podaci o provedenoj evaluaciji i njezinim rezultatima prikazani su u drugom dijelu ovog rada.

9. OSNOVNI PODACI O EVALUACIJI PILOT-PROJEKTA NOVOG USTROJA I ORGANIZACIJE RADA U POLICIJSKIM POSTAJAMA III. KATEGORIJE

Vrsta istraživanja: Kvantitativna evaluacija

Ciljevi istraživanja: Utvrditi promjene koje su nastupile u temeljnim sigurnosnim pokazateljima i rezultatima rada, materijalno-financijskim pokazateljima te percepciji građana na područjima policijskih postaja Sveti Ivan Zelina, Zabok, Čazma i Novi Marof (III. kategorija) u kojima se provodio Pilot-projekt novog ustroja i organizacije rada u policijskim postajama III. kategorije

Metoda: Analiza službenih pokazatelja o stanju sigurnosti i materijalno-financijskim pokazateljima te anketni upitnik kroz intervju na uzorku od 1600 ispitanika

Razdoblje provedbe evaluacije: Ožujak – lipanj 2012. i 2013. godine za analizu pokazatelja te ožujak i lipanj 2013. godine za istraživanje percepcije građana

Isporučeni podaci: Službeni pokazatelji policijskih uprava i policijskih postaja te baza podataka i 1600 anketa provedenih metodom intervjuiranja *face to face*

Voditelj projekta: Dr. sc. Krunoslav Borovec

Koordinatori projekta: Dubravko Novak – za Policijsku postaju Čazma
Miroslav Puž – za Policijsku postaju Novi Marof
Ivan Stanko – za Policijsku postaju Zelina
Josip Bukvić – za Policijsku postaju Zabok

Pilot-projekt novog ustroja i organizacije rada u policijskim postajama III. kategorije započeo je 11. ožujka 2013. godine radi provjere funkcioniranja policijske postaje u izravnom obavljanju poslova po novom ustroju i organizaciji rada, s postojećim brojem zaposlenika. U konačnici se očekuje veća učinkovitost u suzbijanju kriminaliteta, smanjenje broja rukovoditelja u odnosu na broj izvršitelja, veća vidljivost (udio rada) na terenu, ravnomjeran raspored službenika u smjenama, zadovoljstvo policijskih službenika svojom ulogom i doprinosom te odobravanje javnosti, manji troškovi poslovanja i praktična mogućnost provedbe uslužnog modela rada policije.

10. UVOD U EVALUACIJSKO IZVJEŠĆE

10.1. Ciljevi evaluacije

- Utvrditi stanje sigurnosti na područjima obuhvaćenima pilot-projektom pomoću temeljnih sigurnosnih pokazatelja i rezultata rada, i to kaznena djela po službenoj dužnosti, prekršaje (bez prometa na cestama), prekršaje u prometu na cestama i prometne nesreće
- Utvrditi troškove za određene vrste pruženih usluga na područjima obuhvaćenima pilot-projektom, i to energije, telefona, pošte i prijevoza te prekovremenog rada
- Utvrditi općenito percepciju sigurnosti među stanovnicima u mjestu koje je obuhvaćeno pilot-projektom
- Utvrditi percepciju građana o postupanju policije u mjestu/naselju u kojem stanuju, odnosno utvrditi procjenu stavova o policiji na područjima obuhvaćenima pilot-projektom
- Utvrditi percepciju građana o učinkovitosti/uspješnosti rada policije na područjima obuhvaćenim pilot-projektom
- Utvrditi percepciju građana o problemima kojima je policija opterećena na područjima obuhvaćenima pilot-projektom
- Utvrditi učestalost kontakata građana s policijom te procjenu ponašanja policije prilikom navedenih kontakata na područjima obuhvaćenima pilot-projektom
- Utvrditi stupanj interesa građana za češćim kontaktima s policijom na područjima obuhvaćenima pilot-projektom
- Utvrditi glavni izvor informacija o policiji
- Utvrditi jesu li tijekom provođenja projekta nastupile promjene u percepciji građana u spomenutim segmentima.

10.2. Metodologija istraživanja

Analizirani su službeni podaci određenih policijskih uprava i policijskih postaja, uspoređeni podaci s istovrsnim pokazateljima iz prethodnog razdoblja te anketirani/intervjuirani građani u dvije vremenske točke:

- ožujak 2013. godine odnosi se na razdoblje uvođenja promjena u organizaciji i načinu rada postaja obuhvaćenih pilot-projektom
- lipanj 2013. godine odnosi se na razdoblje nakon tromjesečne provedbe pilot-projekta.

10.2.1. Uzorak

Ovom evaluacijom obuhvaćeni su sigurnosni pokazatelji te pokazatelji o troškovima određenih policijskih uprava i policijskih postaja koje sudjeluju u pilot-projektu, a ispitano je i ukupno 1600 osoba starijih od 18 godina s područja četiri policijske postaje: Čazma, Novi Marof, Sveti Ivan Zelina i Zabok.

Prilikom ispitivanja javnog mnijenja uzorak je bio reprezentativan prema vrsti i veličini naselja, spolu i dobi.

10.2.2. Mjerni instrument

Na područjima određenih policijskih uprava i policijskih postaja obuhvaćenih pilot-projektom mjerili su se sljedeći pokazatelji:

- kaznena djela po službenoj dužnosti
- prekršaji (bez prometa na cestama)
- prekršaji u prometu na cestama
- prometne nesreće
- utrošak energije
- utrošak za usluge telefona, pošte i prijevoza
- prekovremeni rad.

Jednako tako, na područjima policijskih postaja obuhvaćenih pilot-projektom, anketnim upitnikom koji sadrži 61 pitanje/tvrdnju mjerila se:

- percepcija građana o stanju sigurnosti u mjestu/naselju stanovanja
- procjena stavova građana o policiji
- percepcija građana o učinkovitosti/uspješnosti policije
- percepcija građana o problemima koji opterećuju policiju
- percepcija građana o kvaliteti kontakata s policijom
- vidljivost policije
- koji su glavni izvori informacija o policiji u Republici Hrvatskoj.

11. SAŽETAK EVALUACIJE

Evaluacija ili vrednovanje, među ostalim, podrazumijeva i analizu poslovnih procesa u organizacijskim jedinicama po utvrđenim kriterijima ili standardima, a provedena je za sljedeće policijske postaje III. kategorije koje sudjeluju u pilot-projektu:

- u Policijskoj upravi bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kategorija) – **PP Čazma**
- u Policijskoj upravi varaždinskoj (IV. kategorija) – **PP Novi Marof**
- u Policijskoj upravi zagrebačkoj (I. kategorija) – **PP Sveti Ivan Zelina**
- u Policijskoj upravi krapinsko-zagorskoj (IV. kategorija) – **PP Zabok**.

Implementacija i provedba projekta kontinuirano je praćena, a evaluacija je organizirana u sljedeća tri segmenta:

- temeljni sigurnosni pokazatelji i rezultati rada
- materijalno-financijski pokazatelji
- percepcija građana.

11.1. Temeljni sigurnosni pokazatelji i rezultati rada

Analiza temeljnih sigurnosnih pokazatelja i rezultata rada provedena je za razdoblje od ožujka do svibnja 2013. godine te je uspoređena s istim razdobljem 2012. godine (zbirni podaci) za policijske postaje III. kategorije koje sudjeluju u pilot-projektu – **eksperimentalne policijske postaje**. Analiza je provedena usporedbom određenih pokazatelja javne sigurnosti za navedene policijske postaje za vrijeme pilot-projekta te u istom razdoblju prethodne godine, kada nije proveden pilot-projekt (komparativno tri mjeseca).

Nadalje, podaci o pokazateljima tih policijskih postaja uspoređeni su s pokazateljima ostalih temeljnih i mješovitih policijskih postaja III. kategorije iste policijske uprave koje nisu sudjelovale u pilot-projektu i koje su poslužile kao **kontrolne policijske postaje**.

11.1.1. Rezultati analize

Analiza pokazuje da je u tri od ukupno četiri policijske eksperimentalne postaje koje su sudjelovale u pilot-projektu od ožujka do svibnja 2013. godine zabilježen pad ukupnog broja praćenih pokazatelja javne sigurnosti u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, kada nije proveden pilot-projekt.

U ostalim temeljnim i mješovitim, kontrolnim, policijskim postajama III. kategorije također je zabilježen pad ukupnog broja praćenih pokazatelja javne sigurnosti u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, kada nije proveden pilot-projekt, i to u tri od ukupno četiri policijske uprave.

Precizniji uvid dat će raščlamba po pojedinim sigurnosnim parametrima (str. 48).

11.1.2. Kaznena djela po službenoj dužnosti

U tri od četiri eksperimentalne policijske postaje za vrijeme projekta zabilježen je pad broja kaznenih djela po službenoj dužnosti u odnosu na isto razdoblje 2012. godine.

Nadalje, u kontrolnim policijskim postajama III. kategorije, koje su služile za komparaciju, zabilježeno je smanjenje u dvije od četiri policijske uprave.

Prema navedenim pokazateljima može se zaključiti da su aktivnosti poduzimane za vrijeme pilot-projekta **donijele** željene rezultate (str. 48).

11.1.3. Prekršaji (bez prometa)

U samo jednoj od četiri eksperimentalne policijske postaje zabilježen je pad broja prekršaja (bez prometa) u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, kada nije proveden projekt. U ostalim je policijskim postajama zabilježen porast.

Pritom je u postajama koje su služile za komparaciju smanjenje ostvareno u dvije od četiri policijske uprave.

Prema navedenim pokazateljima, može se zaključiti da aktivnosti poduzimane za vrijeme projekta u ovom segmentu **nisu donijele** željene rezultate (str. 49).

11.1.4. Prekršaji u prometu na cestama

U tri od četiri eksperimentalne policijske postaje zabilježen je pad broja prekršaja u prometu na cestama u odnosu na prethodno razdoblje.

Nadalje, u ostalim temeljnim i mješovitim policijskim postajama III. kategorije također je zabilježen pad broja prekršaja u prometu na cestama u tri od četiri policijske uprave.

Prema navedenim pokazateljima može se zaključiti da aktivnosti poduzimane za vrijeme pilot-projekta **nisu dovele ni do pozitivnih ni do negativnih promjena** (str. 50).

11.1.5. Prometne nesreće

U tri od četiri eksperimentalne policijske postaje zabilježen je pad broja prometnih nesreća u odnosu na isto razdoblje 2012. godine.

Jednako tako, i u ostalim temeljnim i mješovitim policijskim postajama III. kategorije zabilježen je pad broja prometnih nesreća u tri od četiri policijske uprave.

Prema navedenim pokazateljima, može se zaključiti da aktivnosti poduzimane za vrijeme pilot-projekta **nisu dovele ni do pozitivnih ni do negativnih promjena u ovom području** (str. 51).

11.2. Materijalno-financijski pokazatelji

Analiza je provedena usporedbom određenih materijalno-financijskih pokazatelja za navedene policijske postaje tijekom pilot-projekta i u istom razdoblju prethodne godine, kada nije provoden pilot-projekt (komparativno tri mjeseca).

Pri analizi su uzete u obzir sljedeće grupe troškova: energija, usluge telefona, pošte i prijevoza te prekovremeni rad.

Valja istaknuti da su tromjesečna razdoblja prekratka za predviđanja mogućih trendova. Nadalje, osim promjena u načinu i organizaciji rada, na utrošak energije mogli su utjecati i vremenski uvjeti, a na utrošena sredstva za energiju te usluge telefona, pošte i prijevoza mogle su utjecati i promjene cijena.

11.2.1. Rezultati analize

Analiza pokazuje da su za vrijeme pilot-projekta (od ožujka do svibnja 2013. godine) smanjeni ukupni troškovi za energiju, usluge telefona, pošte i prijevoza te prekovremeni rad u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, kada nije provoden pilot-projekt, i to za 17.745,25 kn ili 4,7 %. Od toga, u tri od četiri policijske postaje koje su sudjelovale u pilot-projektu troškovi su se smanjili, a u jednoj policijskoj postaji povećali.

Prema navedenim pokazateljima, u pogledu ukupnih troškova za energiju, usluge telefona, pošte i prijevoza te prekovremeni rad, može se zaključiti da su aktivnosti poduzimane za vrijeme pilot-projekta **donijele** željene rezultate (str. 54 – 55).

11.2.2. Energija

Analiza pokazuje da su za vrijeme projekta povećani ukupni troškovi za energiju u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, kada nije provoden pilot-projekt, i to za 2278,12 kn ili 0,8 %. Od toga, u dvije od četiri eksperimentalne policijske postaje zabilježeno je smanjenje troškova za energiju u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, a u preostale dvije postaje zabilježeno je povećanje.

Prema navedenom, može se zaključiti da su aktivnosti poduzimane za vrijeme pilot-projekta **samo polovično donijele** željene rezultate (str. 55).

11.2.3. Usluge telefona, pošte i prijevoza

Analiza pokazuje da su smanjeni ukupni troškovi za usluge telefona, pošte i prijevoza u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, i to za 2021,89 kn ili 21,0 %. Od toga, u dvije policijske postaje zabilježeno je smanjenje, a u ostale dvije povećanje troškova za usluge telefona, pošte i prijevoza u odnosu na isto razdoblje 2012. godine.

Prema navedenom, može se zaključiti da su aktivnosti poduzimane za vrijeme projekta u pogledu ukupnih troškova za usluge telefona, pošte i prijevoza **donijele** željene rezultate,

odnosno da su u pogledu troškova po pojedinim policijskim postajama samo **polovično donijele** željene rezultate (str. 55).

11.2.4. Prekovremeni rad

Analiza pokazuje da je za vrijeme projekta općenito zabilježeno smanjenje ukupnih troškova za prekovremeni rad u odnosu na isto razdoblje 2012. godine kada još nije proveden pilot-projekt, i to za 18.010,48 kn ili 18,8 %. Od toga, u tri od četiri policijske postaje koje sudjeluju u projektu zabilježeno je smanjenje troškova za prekovremeni rad, a u jednoj je zabilježeno povećanje. Prema navedenom, može se zaključiti da su aktivnosti poduzimane za vrijeme pilot-projekta **donijele** željene rezultate (str. 56).

11.3. Percepcija građana

11.3.1. Percepcija stanja sigurnosti u mjestu/naselju stanovanja

Prvi pokazatelj o percepciji sigurnosti građana bio je prisutnost sigurnosnih problema u mjestu stanovanja. Građani su upitani u kojoj mjeri uočavaju sljedeće probleme: buku tijekom noći; pogrešno i nepropisno parkiranje i zaustavljanje vozila; prosjačenje; industrijsko zagađenje; prostituciju; okrutnost prema životinjama; iskazivanje mržnje prema osobama različite nacionalne i vjerske pripadnosti, odnosno spolne orijentacije; opijanje i drogiranje na ulici; opasne pse; razrušene i napuštene zgrade u kojima se okupljaju beskućnici, narkomani, delinkventi i drugi; uništene bankomate, telefonske govornice i slično; prljavštinu i smeće na ulicama ili zelenim površinama; provale/pljačke; krađe; oštećivanje privatne imovine i javnih dobara; nasilje među ljudima.

Prema rezultatima, može se zaključiti da je sigurnost na područjima u kojima se provodio pilot-projekt prema viđenju građana iznimno dobra jer za većinu problema ističu kako se pojavljuju rijetko ili nikada. Građani nešto zastupljenijim sigurnosnim problemima smatraju: pogrešno i nepropisno parkiranje i zaustavljanje vozila (više od 55 %), prljavštinu i smeće na ulicama ili zelenim površinama (oko 75 %) te opasne pse (oko 73 %). Kada se promatraju promjene u percepciji građana od razdoblja prije projekta do razdoblja nakon njegove tromjesečne provedbe, može se zaključiti da se sigurnost u odnosu na spomenute pojave i dalje pozitivno ocjenjuje. Ni kod jedne od testiranih pojava, osim buke tijekom noći, nije došlo do negativne promjene percepcije građana, dok je pozitivna promjena u percepciji građana zabilježena kod problema pogrešnog i nepropisnog parkiranja i zaustavljanja vozila (44,1 % prvo ispitivanje te 38,9 % drugo ispitivanje), prljavštine i smeća na ulicama ili zelenim površinama (29,1 % prvo ispitivanje te 22,5 % drugo ispitivanje) te pojave opasnih pasa (25,3 % prvo ispitivanje te 25,2 % drugo ispitivanje). Dakle, kod sva tri problema koja najviše opterećuju spomenute zajednice došlo je do pozitivne promjene u percepciji.

Nadalje, negativna promjena vezana za buku tijekom noći može se objasniti činjenicom da je drugo ispitivanje provedeno u vrijeme kada se veći broj aktivnosti zbog povoljnih vremenskih uvjeta (mjesec lipanj) odvija na otvorenome, za razliku od prvog ispitivanja, koje je bilo u zimskom periodu (mjesec ožujak).

Detaljan prikaz percepcije stanja sigurnosti u mjestu/naselju stanovanja nalazi se na str. 57 – 71.

11.3.2. Procjena stavova o policiji

Drugi pokazatelj evaluacije odnosi se na stavove o policiji i njezino postupanje na područjima PP Zabok, PP Sveti Ivan Zelina, PP Novi Marof i PP Čazma. Stavovi se odnose na: učinkovitost u sprečavanju/suzbijanju kriminala; pristojnost; pružanje pomoći žrtvama kaznenih djela; postupanje prema propisima; motiviranost; zaštitu žrtava nasilja; stručnost; poštenje; učinkovitost; otvorenost; brzo reagiranje; uredan izgled.

Općenito govoreći, stanovnici na ovim područjima imaju pozitivne stavove o policiji, a najpovoljniji su stavovi o policiji vezani uz uredan izgled, pristojnost, suradnju policije s građanima u rješavanju problema koji se pojavljuju u mjestu/naselju u kojem stanuju (više od 50 % ispitanika odgovorilo je "uglavnom se slažem" i "u potpunosti se slažem"). Najnepovoljniji su stavovi koji se odnose na motiviranost, učinkovitost u suzbijanju problema koji se pojavljuju u mjestu gdje stanuju i učinkovitost u sprečavanju kriminala.

Rezultati evaluacije pokazuju da je u stavovima koji se odnose na suradnju policije s građanima u rješavanju problema u mjestu/naselju u kojem stanuju, kod postupanja prema propisima i kod urednog izgleda došlo do negativnih promjena u drugom ispitivanju. U nastavku implementacije projekta ovome treba posvetiti posebnu pozornost, prije svega zbog toga što nije riječ o organizacijskim pitanjima (kojima se projekt uglavnom bavi), već o izgledu i pristupu rješavanju problema svakoga policijskog službenika prilikom kontakta s građanima.

Rezultati evaluacije pokazuju da kod većine ispitivanih stavova građana o policiji nije došlo do negativnih promjena. Doduše, nije zabilježena ni pozitivna promjena stavova prema policiji, što je razumljivo jer je tri mjeseca prekratko razdoblje da bi moglo imati drugačiji ishod. Naime, poznato je da se do promjene stavova građana dolazi izrazito teško, odnosno da je potrebno duže vremensko razdoblje. Detaljan prikaz percepcije stavova o policiji nalazi se na str. 71 – 92.

11.3.3. Percepcija učinkovitosti/uspješnosti policije

Građanska percepcija učinkovitosti policije mjerena je na temelju učinkovitosti u otkrivanju i sprečavanju sljedećih radnji: provala u stanove/kuće; džepnih krađa; krađa automobila; uličnih pljački; financijskih prijevара; mita i korupcije; zloporabe droga; prostitucije; nasilja u obitelji; maloljetničke delinkvencije i nasilja na javnom mjestu.

Općenito, u svim tim segmentima građani policiju ocjenjuju učinkovitom jer većina građana smatra kako je policija "izrazito" ili "uglavnom uspješna". Nešto niže vrijednosti učinkovitosti policije zabilježene su kod mita i korupcije, financijskih prijevара i džepnih krađa.

Kada se promatraju promjene zabilježene tijekom provedbe projekta, može se konstatirati da je i nakon tromjesečne provedbe projekta zadržana pozitivna percepcija učinkovitosti

policije, osim kod učinkovitosti u sprečavanju nasilja na javnom mjestu. Nakon tromjesečnog projekta građani su policiju u tom segmentu ocijenili nešto nepovoljnije u odnosu na prvo ispitivanje. Detaljan prikaz percepcije učinkovitosti/uspješnosti policije nalazi se na str. 92 – 102.

11.3.4. Percepcija problema koji opterećuju policiju

Evaluacijom je mjereno u kojoj mjeri građani vide prisutnost određenih problema u policiji, i to manjak policijskih službenika, nedostatnu tehničku opremljenost (automobili, računala i drugo), loše propise koji daju premalo ovlasti policiji, korupciju unutar policije, niske plaće i neadekvatan sustav obrazovanja policijskih službenika.

Građani za gotovo sve spomenute probleme smatraju da su prisutni u policiji, od primjerice korupcije (smatra 40 % građana) do niskih plaća (smatra 60 % građana).

Rezultati drugog istraživanja pokazuju da se percepcija problema unutar policije nije statistički značajno promijenila nakon tromjesečne provedbe projekta.

Detaljan prikaz percepcije problema koji opterećuju policiju nalazi se na str. 102 – 108.

11.3.5. Ocjena kvalitete kontakta između policije i građana

Kada se sagledava kvaliteta kontakta policije s građanima, treba istaknuti da većina građana taj kontakt ocjenjuje pozitivno (više od 75 %). Oni građani koji su imali neugodno iskustvo s policijom najčešće su ga imali s prometnom policijom, odnosno s administracijom prilikom rješavanja statusnih pitanja.

Visoka razina zadovoljstva kontaktom s policijom zadržana je i nakon promjena u organizaciji rada policijskih postaja obuhvaćenih pilot-projektom. Zabilježeni su tek manji pozitivni pomaci koji nisu statistički značajni. Detaljan prikaz ocjene kvalitete kontakta između policije i građana nalazi se na str. 108 – 110.

11.3.6. Vidljivost policije

Vidljivost policije praćena je u tri segmenta: automobilskoj ophodnji, ophodnji pješke i postupanju prema onima koji izazivaju nered u susjedstvu.

Rezultati pokazuju da građani najčešće primjećuju policiju da patrolira u automobilu, zatim da postupaju prema onima koji prave probleme, a najrjeđe u ophodnji pješke.

Nakon tromjesečne provedbe projekta došlo je do statističke promjene jer su građani češće nego prije viđali policiju tijekom intervencije, odnosno u postupanju prema onima koji izazivaju nered u susjedstvu, što je pozitivan pokazatelj. Detaljan prikaz vidljivosti policije nalazi se na str. 110 – 114.

11.4. Mišljenja načelnika policijskih postaja u kojima je proveden pilot-projekt

11.4.1. Pozitivni učinci i doprinos organizaciji rada u policijskoj postaji

Prema mišljenjima načelnika policijskih postaja uključenih u projekt, novom organizacijom rada u policijskim postajama postignut je veći angažman policijskih službenika (bez obzira na njihov sadašnji naziv radnog mjesta) na obavljanju policijske službe na terenu, a samim time umnogome je smanjen broj policijskih službenika koji poslove obavljaju u zgradi policijske postaje. Više poslova sadašnjih radnih mjesta objedinjeno je tako što je smanjena specijalizacija pojedinih radnih mjesta.

S uvođenjem radnog mjesta voditelja grupe za operativne poslove u svim se smjenama rukovoditelj nalazi na terenu sa službenicima. Organizacija službe u sustavu rada 3 x 9 + 47 (jutarnja smjena, popodnevna smjena, noćna smjena po devet sati rada s jednim satom preklapanja smjena, a nakon noćne smjene 47 sati slobodno) pokazala se najučinkovitijom i najsvrhovitijom za obavljanje policijskih poslova na razini policijske postaje.

Zatvaranje zgrada policijskih postaja za rad sa strankama nakon redovitoga radnog vremena (15:00 sati) nije izazvalo poremećaj u funkcioniranju službe. Naprotiv, građanima je nakon telefonskog poziva ili njihova zahtjeva tražena usluga policije pružena odmah i na licu mjesta, bez dolaženja u zgradu policijske postaje i čekanja da se određena usluga pruži naknadno.

11.4.2. Nedostaci i eventualni negativni učinci na organizaciju rada u policijskim postajama

Kao glavni nedostatak ističe se nepopunjenost policijskih postaja predviđenim brojem izvršitelja prema sadašnjem ustroju, a jednako tako i prema prijedlogu novog ustroja, pa je zbog toga bilo nužno kod nekih policijskih postaja u projektu, radi provjere funkcioniranja policijske postaje po projektu, odrediti ispomoc iz drugih ustrojstvenih jedinica policijske uprave.

Kod manjeg broja policijskih službenika uočen je strah od nadolazećih promjena (zabilježen je pojačan odlazak policijskih službenika u mirovinu, javljanje na interni oglas za premještanje i sl.).

Uočava se nedostatak u osposobljenosti policijskih službenika za obavljanje "svih" policijskih poslova na terenu zbog toga što se dosad posao obavljao prema specijalnostima i linijama rada.

11.4.3. Prijedlozi za bolju učinkovitost i doprinos organizaciji rada u provođenju pilot-projekta u idućem razdoblju

Zaključeno je da je potrebno:

- policijske postaje popuniti određenim brojem policijskih službenika
- dodatno educirati policijske službenike u policijskim postajama za obavljanje "svih" policijskih poslova na terenu

- dodatno smanjiti opterećenje policijskih postaja administrativnim i "nepolicijskim" poslovima
- ujednačiti opise radnih mjesta i ostale kriterije vezane uz radno mjesto u odnosu na novi način organizacije i obavljanja poslova u policijskoj postaji
- zgrade policijskih postaja opremiti kvalitetnim videonadzorom, propisanom protupožarnom zaštitom te adekvatnom zaštitom prozora u prizemlju zgrada (rešetke i slično).

12. ZAKLJUČNO RAZMATRANJE

Može se zaključiti da su aktivnosti poduzimane za vrijeme pilot-projekta dale dobre rezultate. Naime, u dosadašnjem tijeku projekta, u okviru četiri policijske postaje koje su u njemu sudjelovale, testirana su tri modela organizacije radnog vremena.

Pritom se kao najučinkovitiji sustav organizacije službe pokazao sustav rada $3 \times 9 + 47$, u kojem je jutarnja smjena od 6:00 do 15:00 sati, popodnevna od 14:00 do 23:00 sata te noćna od 22:00 do 7:00 sati, nakon čega su službenici 47 sati izvan rasporeda.

Nadalje, iz temeljnih sigurnosnih pokazatelja i rezultata rada vidljivo je da je u tri od četiri policijske postaje koje su sudjelovale u pilot-projektu za vrijeme projekta zabilježen pad ukupnog broja praćenih pokazatelja javne sigurnosti u odnosu na isto razdoblje 2012. godine.

Osim toga, iz materijalno-financijskih pokazatelja vidljivo je da je za vrijeme pilot-projekta zabilježno smanjenje ukupnih troškova za energiju, usluge telefona, pošte i prijevoza te prekovremeni rad u odnosu na isto razdoblje 2012. godine. Od toga, u tri od četiri policijske postaje koje su sudjelovale u pilot-projektu zabilježeno je smanjenje navedenih troškova.

Jednako tako, iz percepcije građana vidljivo je da promjene u organizaciji i načinu rada policije na područjima policijskih postaja Zabok, Čazma, Sveti Ivan Zelina i Novi Marof ni u jednom segmentu nisu negativno utjecale na građansku percepciju sigurnosti i policije. Doduše, nisu zabilježeni ni posebno važni pozitivni pomaci, osim u segmentu vidljivosti policije i percepcije najzastupljenijih sigurnosnih problema u mjestu stanovanja. Međutim, evaluacija projekta na osnovi percepcije građana provedena je već nakon tri mjeseca trajanja projekta, što je relativno kratko razdoblje za znatnije promjene.

Dakle, može se konstatirati da uvođenje promjena u organizaciji i načinu rada policijskih postaja III. kategorije neće negativno utjecati na temeljne sigurnosne pokazatelje i rezultate rada, materijalno-financijske pokazatelje te građansku percepciju sigurnosti i policije, već da će, naprotiv, u više segmenata donijeti pozitivne ishode.

13. REZULTATI EVALUACIJE

13.1. Temeljni sigurnosni pokazatelji i rezultati rada

Analiza temeljnih sigurnosnih pokazatelja provedena je usporedbom određenih pokazatelja javne sigurnosti za navedene policijske postaje za vrijeme pilot-projekta i u istom

razdoblju prethodne godine, kada nije proveden pilot-projekt (komparativno tri mjeseca). Nadalje, podaci o pokazateljima tih policijskih postaja uspoređeni su s prosjekom dobivenim zbrojem podataka o određenim pokazateljima te podijeljenim s ukupnim brojem temeljnih i mješovitih policijskih postaja III. kategorije iste policijske uprave koje nisu sudjelovale u projektu.

Valja istaknuti kako na predmetnu analizu svakako utječe činjenica da je ovdje riječ o relativno malom broju obuhvaćenih događaja, što donekle dovodi u pitanje iskazane odnose između određenih pokazatelja (dvoznamenkaste vrijednosti kod svih pokazatelja osim kod prekršaja u prometu na cestama, gdje su troznamenkaste). Osim toga, tromjesečna razdoblja prekratka su za predviđanja mogućih trendova.

13.1.1. Rezultati analize

OPĆI PREGLED ODREĐENIH POKAZATELJA JAVNE SIGURNOSTI U RAZDOBLJU OD 1. OŽUJKA DO 31. SVIBNJA 2012. I 2013. GODINE

	PP ČAZMA						PP NOVI MAROF						PP SVETI IVAN ZELINA						PP ZABOK					
	PP u pilot-projekt			Ostali PP-ovi (prosjeak)			PP u pilot-projekt			Ostali PP-ovi (prosjeak)			PP u pilot-projekt			Ostali PP-ovi (prosjeak)			PP u pilot-projekt			Ostali PP-ovi (prosjeak)		
	2012.	2013.	%	2012.	2013.	%	2012.	2013.	%	2012.	2013.	%	2012.	2013.	%	2012.	2013.	%	2012.	2013.	%	2012.	2013.	%
KD PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI	35	41	+17,1	47	43	-8,5	63	49	-22,2	67	74	+10,4	77	54	-29,9	153	120	-21,6	56	54	-3,6	41	45	+9,8
UKUPNO PREKRŠAJA (BEZ PROMETA)	72	48	-33,3	57	79	+38,6	112	127	+13,4	120	85	-29,2	45	59	+31,1	88	104	+18,2	96	131	+36,5	70	60	-14,3
PREKRŠAJI U PROMETU NA CESTAMA	654	424	-35,2	650	563	-13,4	892	546	-38,8	634	454	-28,4	868	802	-7,6	1046	1076	+2,9	103	213	+106,8	322	249	-22,7
PROMETNE NESREĆE	20	19	-5,0	17	23	+35,3	28	30	+7,1	50	46	-8,0	49	43	-12,2	68	66	-2,9	67	66	-1,5	25	22	-12,0
SVEUKUPNO	781	532	-31,9	771	708	-8,2	1095	752	-31,3	871	659	-24,3	1039	958	-7,8	1355	1366	+0,8	322	464	+44,1	458	376	-17,9

Legenda:

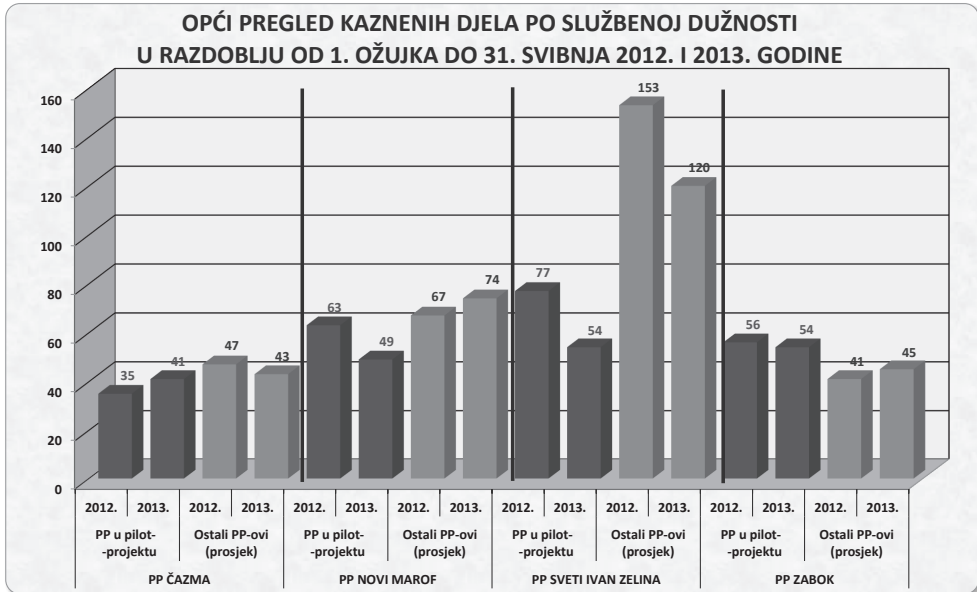
- PP-ovi III. kategorije koji su u pilot-projekt
- Prosjeak ostalih temeljnih i mješovitih PP-ova III. kategorije u PU-u u kojem se provodi pilot-projekt

Analiza pokazuje da je u tri od četiri eksperimentalne policijske postaje zabilježen pad ukupnog broja praćenih pokazatelja javne sigurnosti u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, i to u PU bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kat.) – **PP Čazma** za 249 ili 31,9 %; u PU varaždinskoj (IV. kat.) – **PP Novi Marof** za 343 ili 31,3 %; te u PU zagrebačkoj (I. kat.) – **PP Sveti Ivan Zelina** za 81 ili 7,8 %. Međutim, u PU krapinsko-zagorskoj (IV. kat.) – **PP Zabok** zabilježen je porast za 142 ili 44,1 %.

Nadalje, i u ostalim, kontrolnim, temeljnim i mješovitim policijskim postajama III. kategorije policijskih uprava u kojima se provodio pilot-projekt zabilježen je pad ukupnog broja praćenih pokazatelja javne sigurnosti u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, i to u tri od četiri policijske uprave: u PU bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kat.) za 63 ili 8,2 % (znatno manje nego u PP Čazma); u PU varaždinskoj (IV. kat.) za 212 ili 24,3 % (manje nego u PP Novi Marof); te u PU krapinsko-zagorskoj (IV. kat.) za 82 ili 17,9 %. Međutim, u PU zagrebačkoj (I. kat.) zabilježen je blag porast za 11 ili 0,8 %.

Slijedi raščlamba prema pojedinim sigurnosnim parametrima.

13.1.2. Kaznena djela po službenoj dužnosti

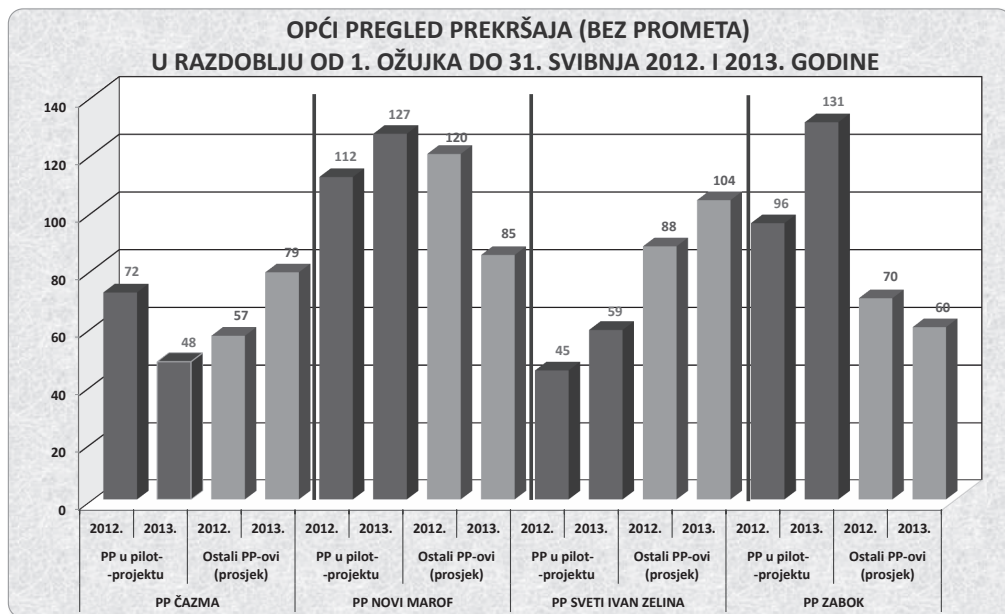
U tri od četiri policijske postaje koje su sudjelovale u pilot-projektu za vrijeme projekta zabilježen je pad broja kaznenih djela po službenoj dužnosti u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, i to u PU varaždinskoj (IV. kat.) – **PP Novi Marof** za 14 ili 22,2 %; u PU zagrebačkoj (I. kat.) – **PP Sveti Ivan Zelina** za 23 ili 29,9 %; te u PU krapinsko-zagorskoj (IV. kat.) – **PP Zabok** za dva ili 3,6 %. Međutim, u PU bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kat.) – **PP Čazma** zabilježen je porast za 6 ili 17,1 %.

Nadalje, u kontrolnim policijskim postajama III. kategorije, koje su služile za komparaciju, zabilježeno je smanjenje u dvije od četiri policijske uprave, i to u PU bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kat.) za 4 ili 8,5 % (u PP Čazma zabilježen je porast); te u PU zagrebačkoj (I. kat.) za 33 ili 21,6 %. Međutim, povećanje je zabilježeno u PU varaždinskoj (IV. kat.) za 7 ili 10,4 %; te u PU krapinsko-zagorskoj (IV. kat.) za 4 ili 9,8 %.

Prema navedenim pokazateljima može se zaključiti da su aktivnosti poduzimane za vrijeme pilot-projekta **donijele** željene rezultate.

13.1.3. Prekršaji (bez prometa)

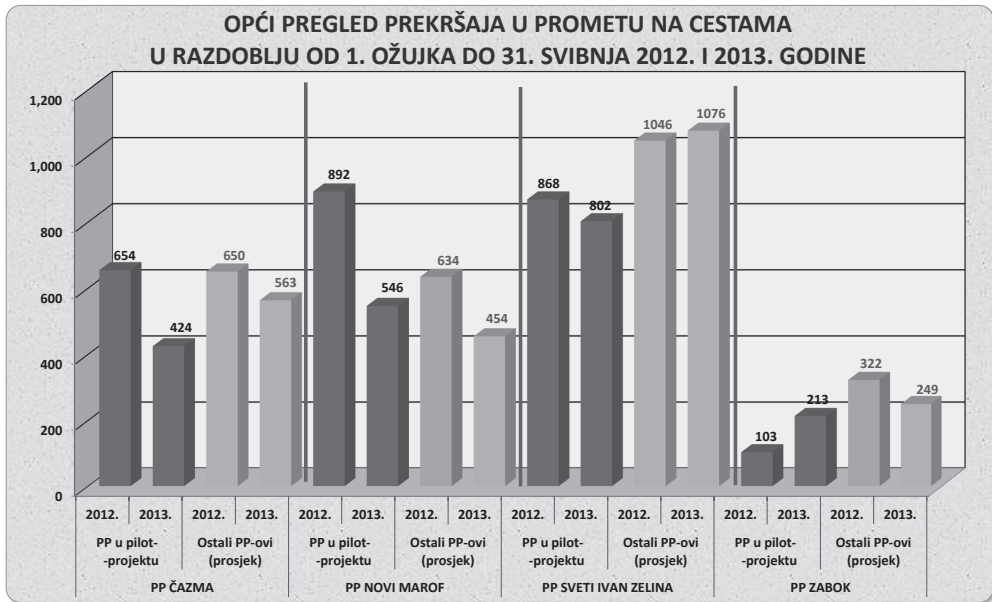

U samo jednoj od četiri policijske postaje koje su sudjelovale u pilot-projektu za vrijeme projekta zabilježen je pad broja prekršaja (bez prometa) u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, i to u PU bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kat.) – **PP Čazma** za 24 ili 33,3 %. U ostalim je policijskim postajama zabilježen porast (**PP Novi Marof** za 15 ili 13,4 %; **PP Sveti Ivan Zelina** za 14 ili 31,1 %; te **PP Zabok** za 35 ili 36,5 %).

Nadalje, u kontrolnim policijskim postajama zabilježen je pad broja prekršaja (bez prometa) u odnosu na isto razdoblje 2012. godine u dvije od četiri policijske uprave, i to u PU varaždinskoj (IV. kat.) za 35 ili 29,2 %; te u PU krapinsko-zagorskoj (IV. kat.) za 10 ili 14,3 %. Porast je zabilježen u PU bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kat.) za 22 ili 38,6 %; te u PU zagrebačkoj (I. kat.) za 10 ili 14,3 %.

Prema navedenim pokazateljima može se zaključiti da aktivnosti poduzimane za vrijeme pilot-projekta **nisu imale** željene rezultate.

13.1.4. Prekršaji u prometu na cestama

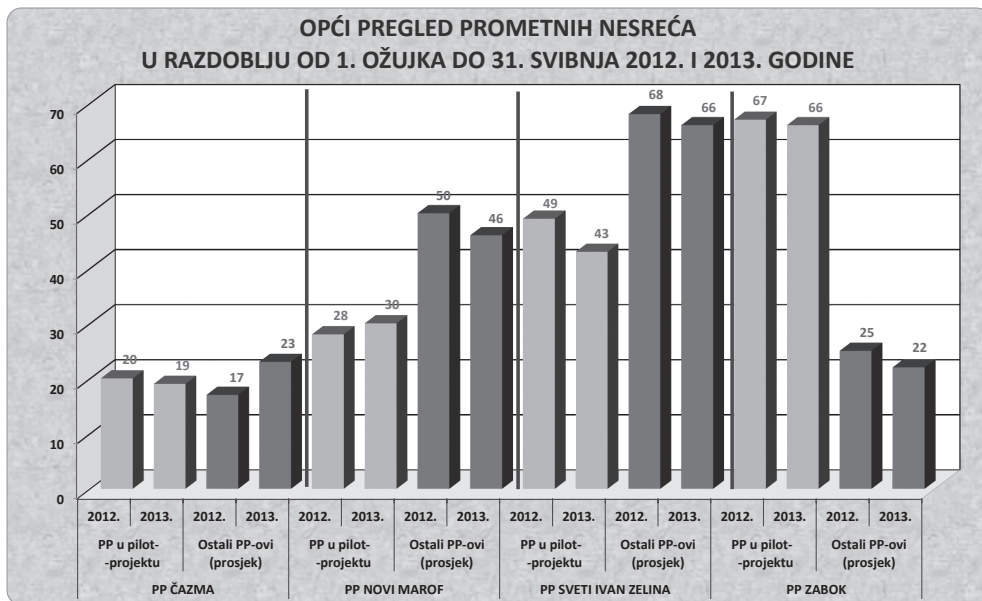

U tri od četiri eksperimentalne policijske postaje zabilježen je pad broja prekršaja u prometu na cestama u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, i to u PU bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kat.) – **PP Čazma** za 230 ili 35,2 %; u PU varaždinskoj (IV. kat.) – **PP Novi Marof** za 346 ili 38,8 %; te u PU zagrebačkoj (I. kat.) – **PP Sveti Ivan Zelina** za 66 ili 7,6%. Međutim, u PU krapinsko-zagorskoj (IV. kat.) – **PP Zabok** bilježi se znatan porast, i to za 110 ili 106,8 %.

Nadalje, u kontrolnim policijskim postajama III. kategorije zabilježen je pad broja prekršaja u prometu na cestama u tri od četiri policijske uprave, i to u PU bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kat.) za 87 ili 13,4 % (manje nego u PP Čazma); u PU varaždinskoj (IV. kat.) za 180 ili 28,4 % (manje nego u PP Novi Marof); te u PU krapinsko-zagorskoj (IV. kat.) za 73 ili 22,7 % (u PP Zabok zabilježen je znatan porast). Blag porast zabilježen je u PU zagrebačkoj (I. kat.), i to za 30 ili 2,9 %.

Prema navedenim pokazateljima može se zaključiti da aktivnosti poduzimane za vrijeme pilot-projekta **nisu dovele ni do pozitivnih ni do negativnih promjena.**

13.1.5. Prometne nesreće

U tri od četiri eksperimentalne policijske postaje zabilježen je pad broja prometnih nesreća, i to u PU bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kat.) – **PP Čazma** za jednu ili 5,0 %; u PU zagrebačkoj (I. kat.) – **PP Sveti Ivan Zelina** za 6 ili 12,2 %; te u PU krapinsko-zagorskoj (IV. kat.) – **PP Zabok** za jednu ili 1,5 %. Međutim, u PU varaždinskoj (IV. kat.) – **PP Novi Marof** zabilježen je porast, i to za dvije ili 7,1 %.

Nadalje, u ostalim temeljnim i mješovitim policijskim postajama III. kategorije zabilježen je pad broja prometnih nesreća u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, u tri od četiri policijske uprave, i to u PU varaždinskoj (IV. kat.) za 4 ili 8,0 % (u PP Novi Marof zabilježen je porast); u PU zagrebačkoj (I. kat.) za 2 ili 2,9 % (znatno manje nego u PP Sveti Ivan Zelina); te u PU krapinsko-zagorskoj za 3 ili 12,0 % (znatno veći pad nego u PP Zabok). Međutim, porast je zabilježen u PU bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kat.), i to za 6 ili 35,3 % (u PP Čazma zabilježen je pad).

Prema navedenim pokazateljima može se zaključiti da aktivnosti poduzimane za vrijeme pilot-projekta **nisu dovele ni do pozitivnih ni do negativnih promjena.**

13.2. MATERIJALNO-FINANCIJSKI POKAZATELJI

Financijska analiza provedena je usporedbom određenih materijalno-financijskih pokazatelja za navedene policijske postaje za vrijeme pilot-projekta i u istom razdoblju prethodne godine (komparativno tri mjeseca). Pri analizi uzeti su u obzir sljedeći materijalno-financijski pokazatelji (grupe troškova):

- energija
- usluge telefona, pošte i prijevoza
- prekovremeni rad.

Valja istaknuti da su tromjesečna razdoblja prekratka za predviđanja mogućih trendova.

13.2.1. Rezultati analize

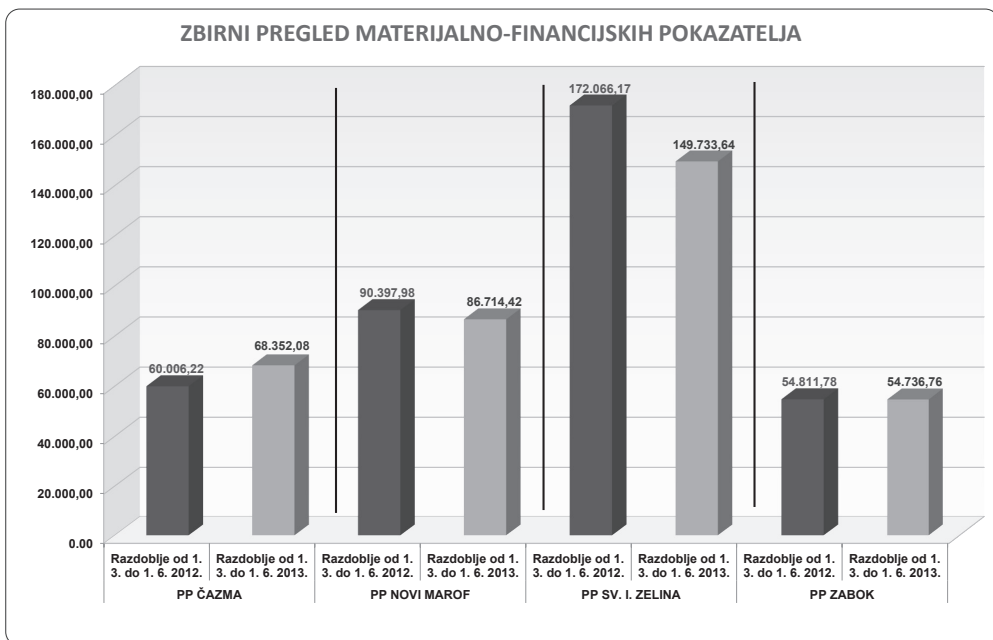
POLICIJSKE POSTAJE III. KATEGORIJE U PILOT-PROJEKTU

ZBIRNI PREGLED MATERIJALNO-FINANCIJSKIH POKAZATELJA

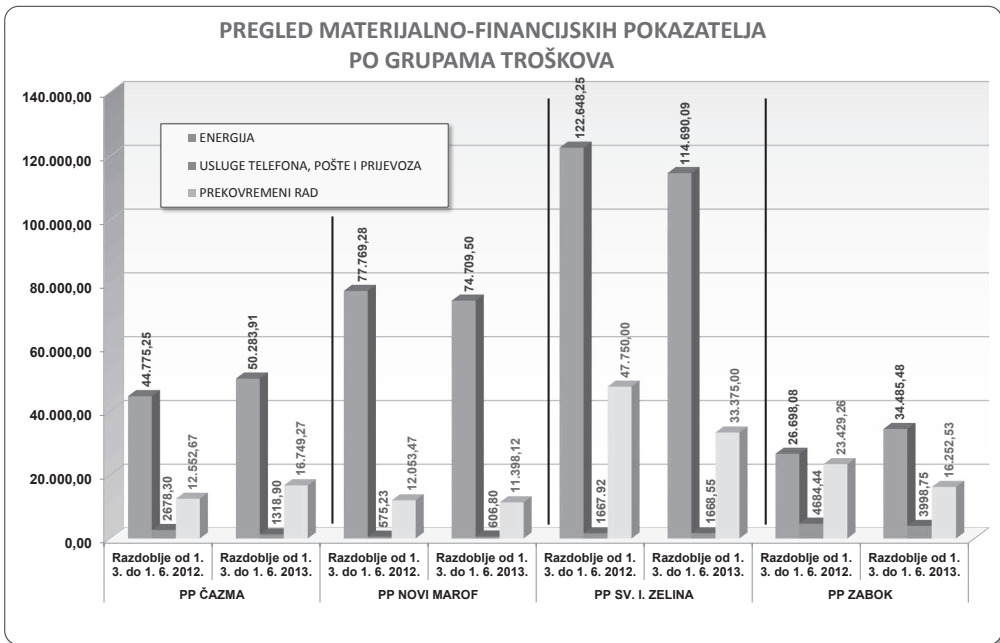
	PP ČAZMA		PP NOVI MAROF		PP SV. I. ZELINA		PP ZABOK		U K U P N O	
	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.
ENERGIJA	44.775,25	50.283,91	77.769,28	74.709,50	122.648,25	114.690,09	26.698,08	34.485,48	271.890,86	274.168,98
Električna energija	5073,01	5576,80	3371,18	3591,92	6111,40	5289,72			14.555,59	14.458,44
Topla voda					756,12	948,44			756,12	948,44
Toplinska energija					73.387,50	65.404,01			73.387,50	65.404,01
Plin	12.695,74	21.444,40	8218,67	23.774,69					20.914,41	45.219,09
MOTORNI BENZIN I DIZELSKO GORIVO	27.006,50	23.262,71	66.179,43	47.342,89	42.393,23	43.047,92	26.698,08	34.485,48	162.277,24	148.139,00
USLUGE TELEFONA, POŠTE I PRIJEVOZA	2678,30	1318,90	575,23	606,80	1667,92	1668,55	4684,44	3998,75	9605,89	7593,00
Usluge telefona	2678,30	1318,90	405,61	407,37	1320,00	1320,00	4604,20	3808,05	9008,11	6854,32
Usluge mobitela (kartice)	0,00	0,00	169,62	199,43	347,92	348,55	80,24	190,70	597,78	738,68
PREKOVREMENI RAD	12.552,67	16.749,27	12.053,47	11.398,12	47.750,00	33.375,00	23.429,26	16.252,53	95.785,40	77.774,92
S V E U K U P N O	60.006,22	68.352,08	90.397,98	86.714,42	172.066,17	149.733,64	54.811,78	54.736,76	377.282,15	359.536,90
RAZLIKA + / -	8345,86	13,9 %	-3683,56	-4,1 %	-22.332,53	-13,0 %	-75,02	-0,1 %	-17.745,25	-4,7 %

Analiza pokazuje da su za vrijeme pilot-projekta smanjeni ukupni troškovi za energiju, usluge telefona, poštanske usluge i prijevoz te prekovremeni rad u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, i to za 17.745,25 kn ili 4,7 %.

Od toga, u tri od četiri policijske postaje koje su sudjelovale u pilot-projektu zabilježeno je smanjenje ukupnih troškova za energiju, usluge telefona, pošte i prijevoza te prekovremeni rad u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, i to u PU varaždinskoj (IV. kat.) – **PP Novi Marof** za 3683,56 kn ili 4,1 %; u PU zagrebačkoj (I. kat.) – **PP Sveti Ivan Zelina** za 22.332,53 kn ili 13,0 %; te u PU krapinsko-zagorskoj (IV. kat.) – **PP Zabok** za 75,02 kn ili 0,1 %. Međutim, u PU bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kat.) – **PP Čazma** zabilježeno je povećanje za 8345,86 kn ili 13,9 %.

Prema navedenim pokazateljima može se zaključiti da su aktivnosti poduzimane za vrijeme pilot-projekta u pogledu ukupnih troškova za energiju, usluge telefona, pošte i prijevoza te prekovremeni rad **donijele** željene rezultate.

13.2.2. Energija

Analiza pokazuje da su povećani ukupni troškovi za energiju u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, i to za 2278,12 kn ili 0,8 %. Od toga, u dvije od četiri policijske postaje zabilježeno je smanjenje troškova za energiju, i to u PU varaždinskoj (IV. kat.) – **PP Novi Marof** za 3059,78 kn ili 3,9 %; te u PU zagrebačkoj (I. kat.) – **PP Sveti Ivan Zelina** za 7958,16 kn ili 6,5 %. Međutim, povećanje troškova zabilježeno je u PU bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kat.) – **PP Čazma** za 5508,66 kn ili 12,3 %; te u PU krapinsko-zagorskoj (IV. kat.) – **PP Zabok** za 7787,40 kn ili 29,2 %.

	PP ČAZMA		PP NOVI MAROF		PP SV. I. ZELINA		PP ZABOK		U K U P N O	
	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.
ENERGIJA	44.775,25	50.283,91	77.769,28	74.709,50	122.648,25	114.690,09	26.698,08	34.485,48	271.890,86	274.168,98
RAZLIKA +/-	5508,66	12,3 %	-3059,78	-3,9 %	-7958,16	-6,5 %	7787,40	29,2 %	2278,12	0,8 %

Nadalje, u PU bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kat.) – **PP Čazma** ističu da je uvećana potrošnja plina od ožujka do svibnja 2013. godine (21.444,40 kn) u odnosu na isto razdoblje 2012. godine (12.695,74 kn) posljedica nepovoljnih vremenskih uvjeta te povećanja cijene. U PU varaždinskoj (IV. kat.) – **PP Novi Marof** ističu da su troškovi za plin veći od ožujka do svibnja 2013. godine (23.774,69 kn) u odnosu na isto razdoblje 2012. godine (8218,67 kn) jer se u ožujku 2012. godine nije grijalo cijeli mjesec, a djelomično i zbog povećanja cijene. Dok u PU krapinsko-zagorskoj (IV. kat.) – **PP Zabok** ističu da se postaja nalazi u istoj zgradi gdje i policijska uprava te da se ne mogu iskazati zasebni podaci za utrošak energije u policijskoj postaji. Napominju i da je cijena goriva tijekom 2012. i 2013. godine bila promjenjiva.

Prema navedenim pokazateljima može se zaključiti da su aktivnosti poduzimane za vrijeme pilot-projekta samo **polovično donijele** željene rezultate.

13.2.3. Usluge telefona, pošte i prijevoza

Analiza pokazuje smanjenje ukupnih troškova za usluge telefona, pošte i prijevoza u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, i to za 2012,89 kn ili 21,0 %.

Od toga, u dvije od četiri policijske postaje zabilježeno je smanjenje troškova za usluge telefona, pošte i prijevoza, i to u PU bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kat.) – **PP Čazma** za 1359,40 kn ili 50,8 %; te u PU krapinsko-zagorskoj (IV. kat.) – **PP Zabok** za 685,69 kn ili 14,6 %. Međutim, povećanje troškova zabilježeno je u PU varaždinskoj (IV. kat.) – **PP Novi Marof** za 31,57 kn ili 5,5 %; te u PU zagrebačkoj (I. kat.) – **PP Sveti Ivan Zelina** za 0,63 kn ili 0,04 %.

	PP ČAZMA		PP NOVI MAROF		PP SV. I. ZELINA		PP ZABOK		U K U P N O	
	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.
USLUGE TELEFONA, POŠTE I PRIJEVOZA	2678,30	1318,90	575,23	606,80	1667,92	1668,55	4684,44	3998,75	9605,89	7593,00
RAZLIKA +/-	-1359,40	-50,8 %	31,57	5,5 %	0,63	0,04 %	-685,69	-14,6 %	-2012,89	-21,0 %

Nadalje, u PU varaždinskoj (IV. kat.) – **PP Novi Marof** ističu da se veći troškovi za usluge telefona, pošte i prijevoza odnose na Halo usluge i usluge mobitela, dok se usluge FCT telefonije ne mogu razgraničiti. U PU krapinsko-zagorskoj (IV. kat.) – **PP Zabok** ističu

da je u traženom razdoblju 2013. godine policijska postaja imala na zaduženju još jedan mobilni uređaj (prije ga je imao samo načelnik PP-a, a sada i šef smjene – vođa operativne grupe).

Prema navedenim pokazateljima može se zaključiti da su aktivnosti poduzimane za vrijeme pilot-projekta u pogledu ukupnih troškova za usluge telefona, pošte i prijevoza **donijele** željene rezultate, odnosno da su u pogledu troškova po pojedinim policijskim postajama samo **polovično donijele** željene rezultate.

13.2.4. Prekovremeni rad

Analiza pokazuje smanjenje ukupnih troškova za prekovremeni rad u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, i to za 18.010,48 kn ili 18,8 %. Od toga, u tri od četiri policijske postaje koje su sudjelovale u pilot-projektu zabilježeno je smanjenje troškova za prekovremeni rad u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, i to u PU varaždinskoj (IV. kat.) – **PP Novi Marof** za 655,35 kn ili 5,4 %; u PU zagrebačkoj (I. kat.) – **PP Sveti Ivan Zelina** za 14.375,00 kn ili 30,1 %; te u PU krapinsko-zagorskoj (IV. kat.) – **PP Zabok** za 7176,73 kn ili 30,6 %. Međutim, povećanje troškova zabilježeno je u PU bjelovarsko-bilogorskoj (IV. kat.) – **PP Čazma** za 4196,60 kn ili 33,4 %.

U PU varaždinskoj (IV. kat) – **PP Novi Marof** ističu da je prekovremeni rad uvećan za 97 sati te da iznosi 16.749,27 kn jer imaju 13 službenika manje u odnosu na sistematizaciju. Međutim, ističu da su i s osjetno manjim brojem ljudi rezultati u pojedinim segmentima znatno bolji (manji broj krađa, veća otkrivačka djelatnost itd.).

	PP ČAZMA		PP NOVI MAROF		PP SV. I. ZELINA		PP ZABOK		UKUPNO	
	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2012.	Razdoblje od 1. 3. do 1. 6. 2013.
PREKOVREMENI RAD	12.552,67	16.749,27	12.053,47	11.398,12	47.750,00	33.375,00	23.429,26	16.252,53	95.785,40	77.774,92
RAZLIKA +/-	4196,60	33,4 %	-655,35	-5,4 %	-14.375,00	-30,1 %	-7176,73	-30,6 %	-18.010,48	-18,8 %

Prema navedenim pokazateljima može se zaključiti da su aktivnosti poduzimane za vrijeme pilot-projekta i u pogledu ukupnih troškova za prekovremeni rad i u pogledu troškova po pojedinim policijskim postajama **donijele** željene rezultate.

13.3. Percepcija građana

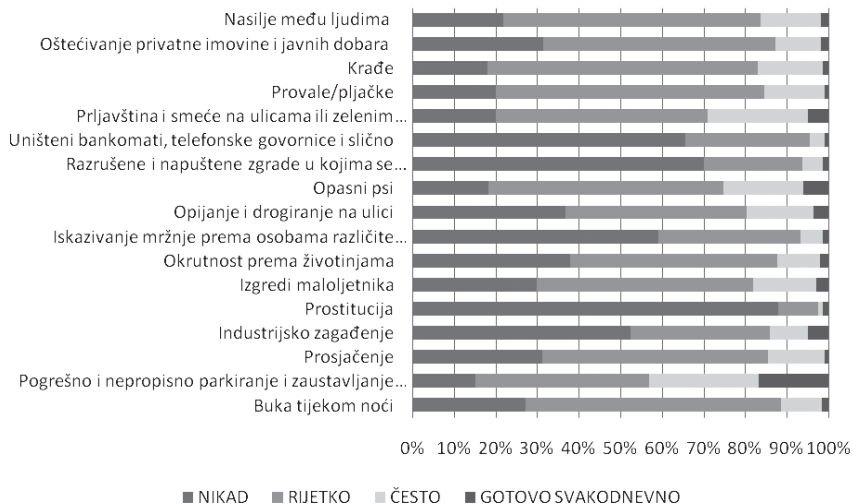
13.3.1. Percepcija stanja sigurnosti u mjestu/naselju stanovanja

Prvi pokazatelj o percepciji sigurnosti građana bio je prisutnost sigurnosnih problema u mjestu stanovanja. Građani su anketirani u kojoj mjeri uočavaju sljedeće probleme: buku tijekom noći; pogrešno i nepropisno parkiranje i zaustavljanje vozila; prosjačenje; industrijsko zagađenje; prostituciju; okrutnost prema životinjama; iskazivanje mržnje prema osobama različite nacionalne i vjerske pripadnosti, odnosno spolne orijentacije; opijanje i drogiranje na ulici; opasne pse; razrušene i napuštene zgrade u kojima se okupljaju beskućnici, narkomani, delinkventi i drugi; uništene bankomate, telefonske govornice i slično; prljavštinu i smeće na ulicama ili zelenim površinama; provale/pljačke; krađe; oštećivanje privatne imovine i javnih dobara; nasilje među ljudima.

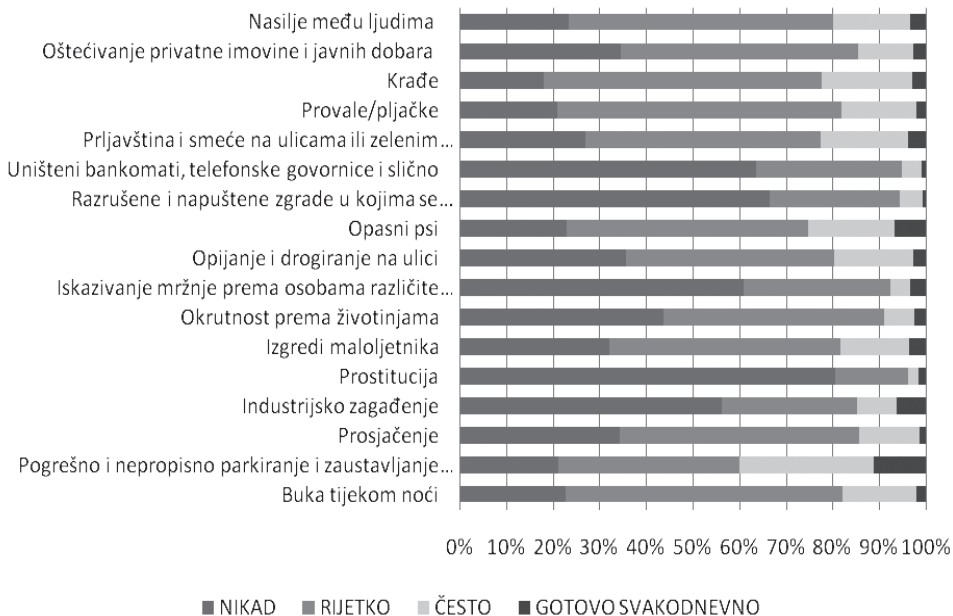
PRVO ISPITIVANJE STANJA SIGURNOSTI (%)				
	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
Buka tijekom noći	27,2	61,4	9,8	1,6
Pogrešno i nepropisno parkiranje i zaustavljanje vozila	15,2	41,7	26,4	16,7
Prosjačenje	31,2	54,3	13,7	0,8
Industrijsko zagađenje	52,4	33,6	9,0	5,0
Prostitucija	88,0	9,5	1,1	1,4
Izgredi maloljetnika	29,8	52,2	15,1	2,9
Okrutnost prema životinjama	37,9	49,8	10,2	2,1
Iskazivanje mržnje prema osobama različite nacionalnosti	59,2	34,2	5,2	1,4
Opijanje i drogiranje na ulici	36,8	43,5	16,1	3,6
Opasni psi	18,4	56,3	19,2	6,1
Razrušene i napuštene zgrade u kojima se okupljaju beskućnici, narkomani, delinkventi i dr.	70,0	23,8	4,9	1,3
Uništeni bankomati, telefonske govornice i slično	65,7	29,9	3,6	0,8
Prljavština i smeće na ulicama ili zelenim površinama	20,0	50,9	24,2	4,9
Provale/pljačke	20,2	64,5	14,5	0,8
Krađe	18,1	65,0	15,5	1,4
Oštećivanje privatne imovine i javnih dobara	31,4	55,9	10,9	1,8
Nasilje među ljudima	22,0	61,7	14,6	1,7

DRUGO ISPITIVANJE STANJA SIGURNOSTI (%)				
	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
Buka tijekom noći	22,7	59,5	15,8	2,0
Pogrešno i nepropisno parkiranje i zaustavljanje vozila	21,1	39,0	28,7	11,2
Prosjachenje	34,4	51,4	12,9	1,3
Industrijsko zagađenje	56,3	28,9	8,6	6,2
Prostitucija	80,5	15,7	2,2	1,6
Izgredi maloljetnika	32,1	49,6	14,7	3,6
Okrutnost prema životinjama	43,8	47,3	6,5	2,4
Iskazivanje mržnje prema osobama različite nacionalnosti	61,0	31,5	4,2	3,3
Opijanje i drogiranje na ulici	35,8	44,5	17,0	2,7
Opasni psi	23,0	51,8	18,4	6,8
Razrušene i napuštene zgrade u kojima se okupljaju beskućnici, narkomani, delinkventi i dr.	66,5	27,9	4,8	0,8
Uništeni bankomati, telefonske govornice i slično	63,7	31,1	4,3	0,9
Prljavština i smeće na ulicama ili zelenim površinama	27,0	50,5	18,7	3,8
Provale/pljačke	20,9	61,0	16,1	2,0
Krađe	18,2	59,5	19,4	2,9
Oštećivanje privatne imovine i javnih dobara	34,7	50,8	11,9	2,6
Nasilje među ljudima	23,4	56,8	16,5	3,3

PRVO ISPITIVANJE STANJE SIGURNOSTI U NASELJU

DRUGO ISPITIVANJE STANJE SIGURNOSTI U NASELJU

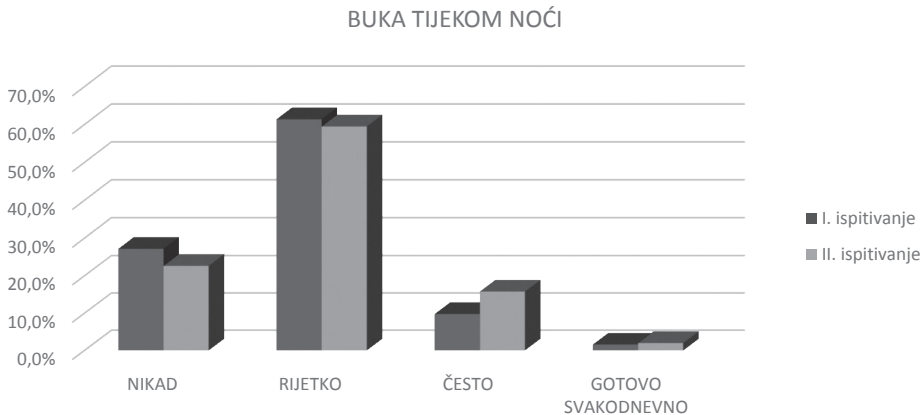

Prema rezultatima može se zaključiti da je sigurnost na područjima u kojima se proveo pilot-projekt prema viđenju građana iznimno dobra jer za većinu problema ističu kako se pojavljuju rijetko ili nikada. Prema percepciji građana, nešto su zastupljeniji sigurnosni problemi: pogrešno i nepropisno parkiranje i zaustavljanje vozila (više od 55%), prljavština i smeće na ulicama ili zelenim površinama (oko 75%) te opasni psi (oko 73%). Kada se promatraju promjene u percepciji građana od razdoblja prije projekta do razdoblja nakon njegove tromjesečne provedbe, može se zaključiti da se sigurnost u odnosu na spomenute pojave i dalje pozitivno ocjenjuje. Ni kod jedne od ispitanih pojava, osim buke tijekom noći, nije došlo do negativne promjene u percepciji građana, dok je pozitivna promjena u percepciji građana zabilježena kod problema pogrešnog i nepropisnog parkiranja i zaustavljanja vozila (44,1% prvo ispitivanje te 38,9% drugo ispitivanje), prljavštine i smeća na ulicama ili zelenim površinama (29,1% prvo ispitivanje te 22,5% drugo ispitivanje) te pojave opasnih pasa (25,3% prvo ispitivanje te 25,2% drugo ispitivanje). Dakle, kod sva tri problema koja najviše opterećuju spomenute zajednice došlo je do pozitivne promjene u percepciji.

Nadalje, negativna promjena vezana za buku tijekom noći može se objasniti činjenicom da je drugo ispitivanje provedeno u lipnju, kada se veći broj aktivnosti zbog povoljnih vremenskih uvjeta odvija na otvorenome, za razliku od prvog ispitivanja koje je bilo u zimskom periodu (mjesec ožujak).

Buka tijekom noći (%)

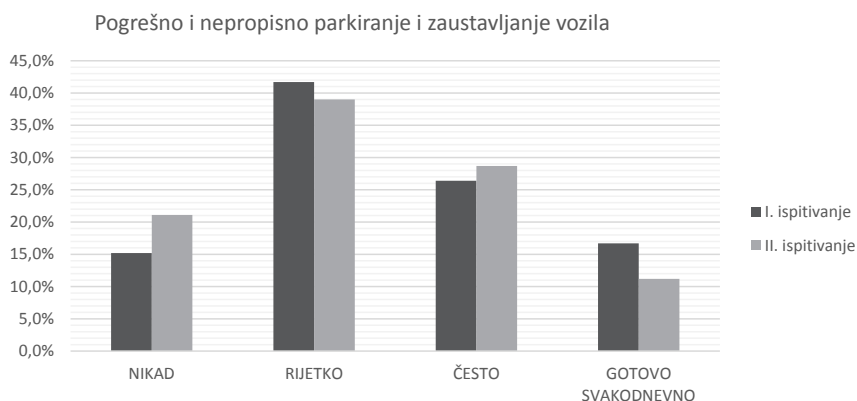
	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	27,2	61,4	9,8	1,6
II. ispitivanje	22,7	59,5	15,8	2,0

Razlika između prvog i drugog ispitivanja statistički je značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 15,6$; $p < 0,01$), a ta razlika u percepciji buke proizlazi najvećim dijelom iz odgovora "često", koji je u drugom ispitivanju veći za 6 %. Iako je u drugom ispitivanju zabilježen porast percepcije buke tijekom noći u odgovorima "često" i "gotovo svakodnevno", a pad u odgovorima "nikad" i "rijetko", rezultati u globalu pokazuju da ispitanicima buka tijekom noći nije problem, jer je velika većina (više od 80 %) odgovorila "nikad" i "rijetko". Također, treba uzeti u obzir vrijeme ispitivanja: drugo je ispitivanje provedeno u ljetnim mjesecima, kad su duži dani i počinje sezona, te je logično zaključiti da je percepcija buke tijekom noći veća nego u zimskim mjesecima, kad je provedeno prvo ispitivanje.

Pogrešno i nepropisno parkiranje i zaustavljanje vozila (%)

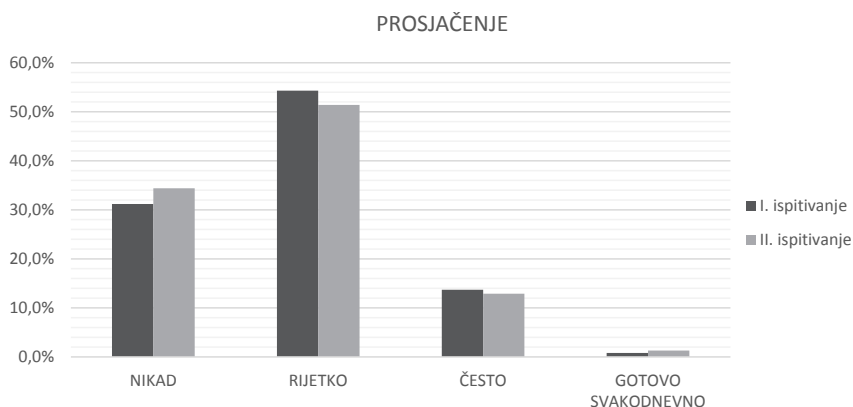
	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	15,2	41,7	26,4	16,7
II. ispitivanje	21,1	39,0	28,7	11,2

Razlika između prvog i drugog ispitivanja statistički je značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 17,8$; $p = 0,00$), a ta razlika u percepciji pogrešnog i nepropisnog parkiranja i zaustavljanja vozila proizlazi najvećim dijelom iz odgovora "nikad", koji je u drugom ispitivanju veći za 5,9 %. Međutim, primjećuje se i porast od 1,7 % u drugom ispitivanju kod odgovora "često". Više od 55 % ispitanika u oba ispitivanja odgovorilo je "nikad" i "rijetko", pa se pretpostavlja da je tomu razlog što su ispitivanjem obuhvaćena manja mjesta, koja nisu opterećena prometnim gužvama i zagušenjem parkirališta. Nadalje, dok je u prvom ispitivanju odgovor "gotovo svakodnevno" bio iznad 15 % i smanjio se u drugome na 11,2 %, a odgovor "nikad" s 15,2 % u prvom ispitivanju porastao na 21,1 %, može se zaključiti i pretpostaviti da je policija pozitivno i preventivno djelovala na terenu.

Prosjačenje (%)

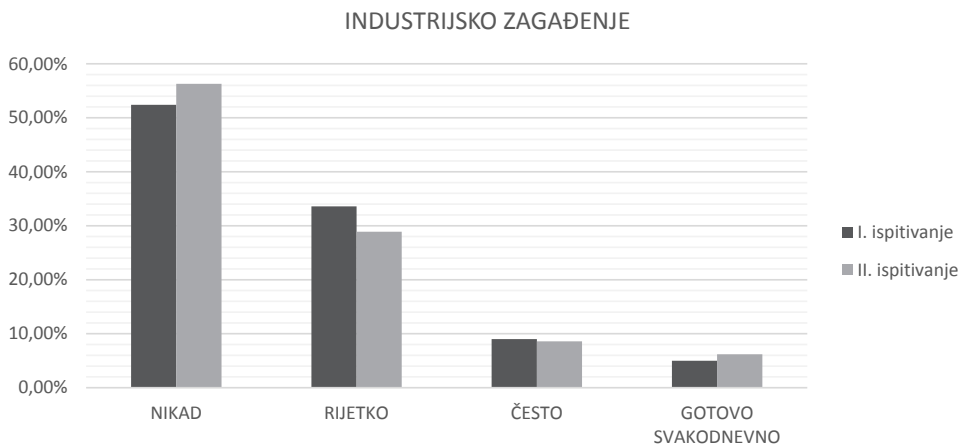
	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	31,2	54,3	13,7	0,8
II. ispitivanje	34,4	51,4	12,9	1,3

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 2,8$; $p > 0,05$). Ispitivanja su pokazala da stanovnici/ispitanici ne smatraju prosjačenje problemom (oko 85 %) u mjestima gdje stanuju; više od 50 % ispitanika odgovorilo je "rijetko" te više od 30 % odgovorilo je "nikad".

Industrijsko zagađenje (%)

	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	52,4	33,6	9,0	5,0
II. ispitivanje	56,3	28,9	8,6	6,2

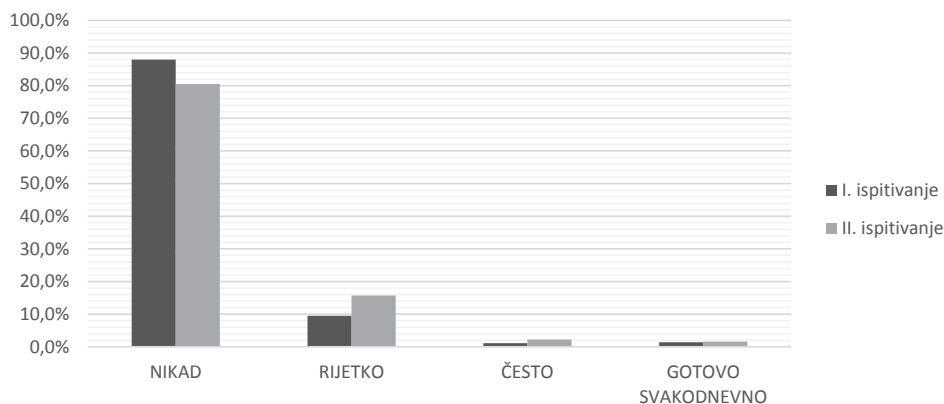

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 5,1$; $p > 0,05$). Ispitivanja su pokazala da stanovnici/ispitanici ne smatraju industrijsko zagađenje problemom u mjestima gdje stanuju (oko 85 %) jer je u oba ispitivanja više od 50 % ispitanika odgovorilo "nikad" i više od 25 % "rijetko". Pretpostavlja se da je tomu razlog što su ispitivanjem obuhvaćena manja mjesta, gdje nema industrijskih postrojenja.

Prostitucija (%)

	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	88,0	9,5	1,1	1,4
II. ispitivanje	80,5	15,7	2,2	1,6

PROSTITUCIJA

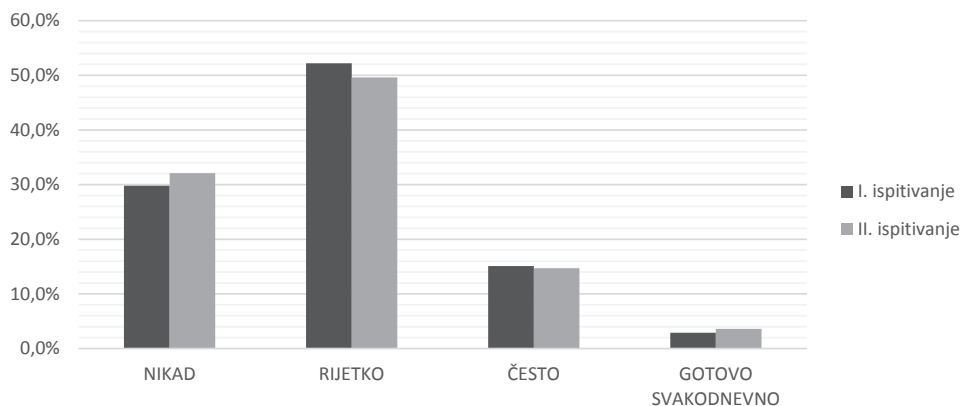

Razlika između prvog i drugog ispitivanja statistički je značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 17,5$; $p = 0,01$), a ta razlika proizlazi najvećim dijelom iz odgovora "rijetko", koji se povećao za 6,1 %. Generalno, stanovnici/ispitanici ne smatraju prostituciju problemom u mjestima gdje stanuju jer je velika većina ispitanika (više od 90 %) u oba ispitivanja odgovorila "nikad" i "rijetko".

Izgredi maloljetnika (%)

	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	29,8	52,2	15,1	2,9
II. ispitivanje	32,1	49,6	14,7	3,6

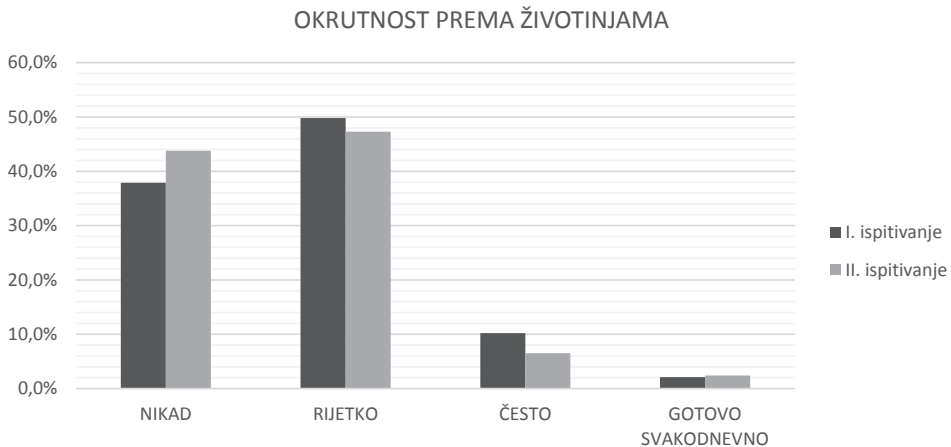
IZGREDI MALOLJETNIKA

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 1,9$; $p > 0,05$). Stanovnici/ispitanici ne smatraju izgrede maloljetnika učestalim problemom u mjestima gdje stanuju jer je velika većina ispitanika u oba ispitivanja odgovorila "rijetko" i "nikad" (više od 80 %). Pretpostavlja se da je tomu razlog što su ispitivanjem obuhvaćena manja mjesta. Nadalje, pretpostavlja se da maloljetnici ne izlaze u mjesta obuhvaćena ispitivanjima jer ondje nemaju adekvatan sadržaj, nego izlaze u veće i druge gradove/mjesta, gdje pojedinci rade izgrede.

Okrutnost prema životinjama (%)

	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	37,9	49,8	10,2	2,1
II. ispitivanje	43,8	47,3	6,5	2,4

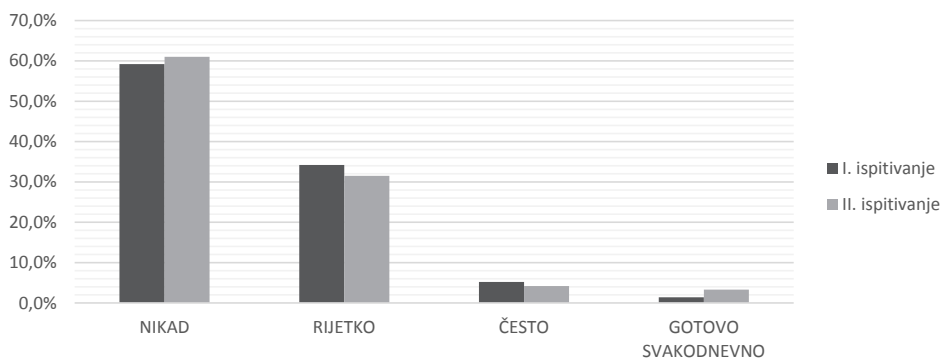
Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 10,5$; $p > 0,05$). Stanovnici/ispitanici ne smatraju okrutnost prema životinjama učestalom pojavom u mjestima gdje stanuju jer je velika većina ispitanika (više od 85 %) u oba ispitivanja odgovorila "rijetko" i "nikad".

Iskazivanje mržnje prema osobama različite nacionalne i vjerske pripadnosti, odnosno spolne orijentacije (%)

	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	59,2	34,2	5,2	1,4
II. ispitivanje	61,0	31,5	4,2	3,3

ISKAZIVANJE MRŽNJE PREMA OSOBAMA RAZLIČITE NACIONALNE I
 VJERSKE PRIPADNOSTI, ODNOSNO SPOLNE ORIJENTACIJE

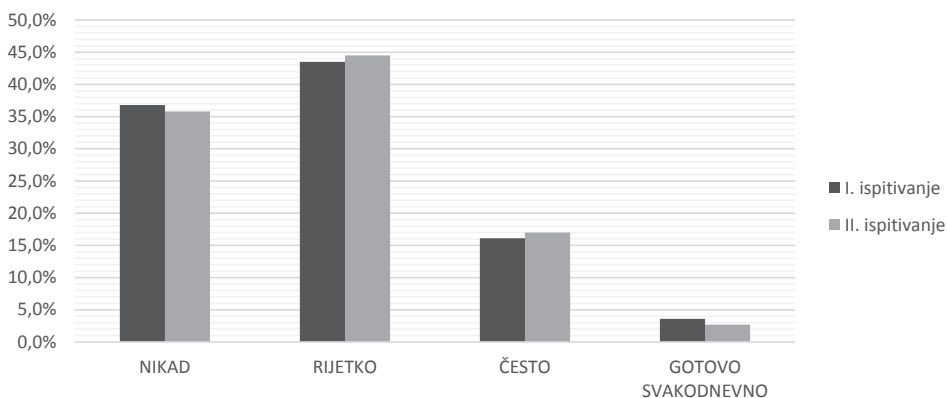

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 8,1$; $p > 0,05$). Iskazivanje mržnje prema osobama različite nacionalne i vjerske pripadnosti, odnosno spolne orijentacije gotovo da i nije problem kod stanovnika/ispitanika. U oba ispitivanja velika većina ispitanika (više od 90 %) odgovorila je "nikad" i "rijetko". Moglo bi se zaključiti da je razlog tomu što u mjestima obuhvaćenima ispitivanjima nisu u znatnoj mjeri zastupljene osobe različite nacionalne i vjerske pripadnosti te spolne orijentacije, odnosno da je riječ o prilično homogenim zajednicama.

Opijanje i drogiranje na ulici (%)

	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	36,8	43,5	16,1	3,6
II. ispitivanje	35,8	44,5	17,0	2,7

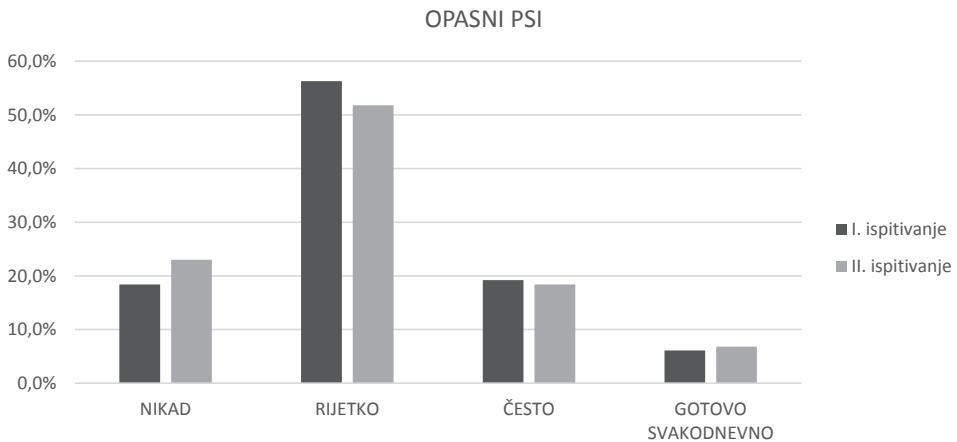
OPIJANJE I DROGIRANJE NA ULICI

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 1,4$; $p > 0,05$). Opijanje i drogiranje na ulici nisu česta pojava te ih sudionici ispitivanja ne smatraju problemom. U oba ispitivanja većina ispitanika (oko 80 %) odgovorila je "nikad" i "rijetko". Može se pretpostaviti da se većina ljudi ne okuplja na ulicama, već kod kuće i u kafićima, odnosno istraživanja su provedena u mjestima koja nisu visokourbanizirana, a problem opijanja i drogiranja na ulicama upravo je problem visokourbaniziranih sredina.

Opasni psi (%)

	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	18,4	56,3	19,2	6,1
II. ispitivanje	23,0	51,8	18,4	6,8

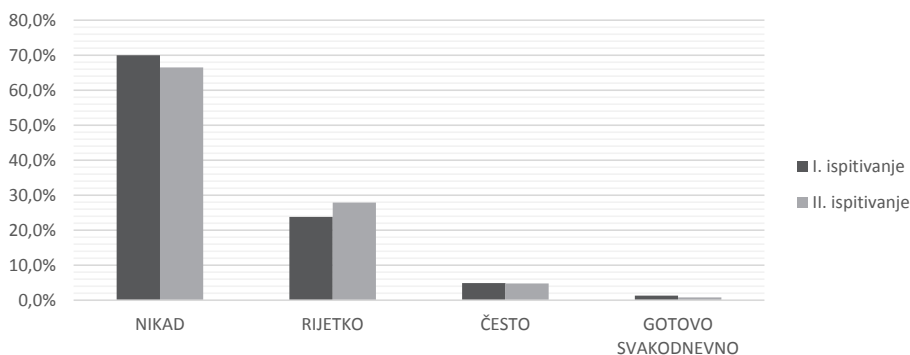

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 5,9$; $p > 0,05$). Opasni psi za veliku većinu (oko 75 % u oba ispitivanja) nisu problem. Među ispitanicima koji su odgovorili "često" i "gotovo svakodnevno" postoji konstanta u prvom i drugom ispitivanju (25,3 % u prvom te 25,2 % u drugom ispitivanju), dakle percepcija ovog problema nije se promijenila u odgovorima "često" i "gotovo svakodnevno".

Razrušene i napuštene zgrade u kojima se okupljaju beskućnici i drugi (%)

	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	70,0	23,8	4,9	1,3
II. ispitivanje	66,5	27,9	4,8	0,8

RAZRUŠENE I NAPUŠTENE ZGRADE U KOJIMA SE OKUPLJAJU BESKUĆNICI I DRUGI

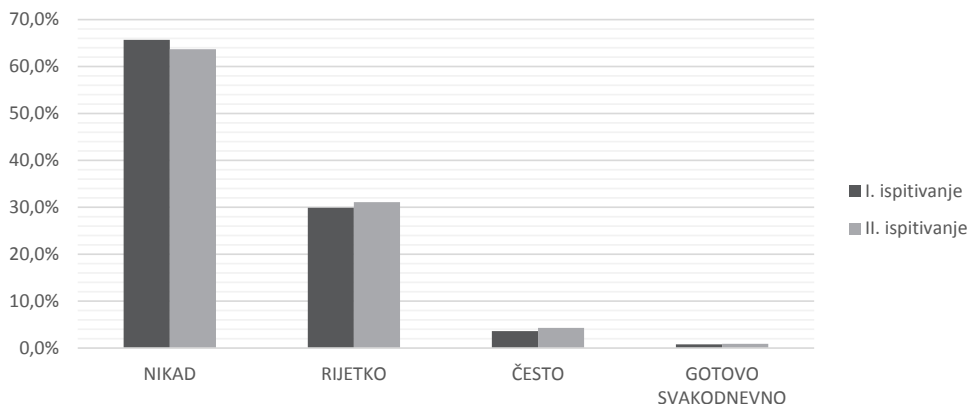

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 4,8$; $p > 0,05$). Razrušene i napuštene zgrade u kojima se okupljaju beskućnici, narkomani, delinkventi i drugi nisu problem u mjestima ispitivanja (više od 90 % ispitanika odgovorilo je "nikad" i "rijetko", odnosno više od 65 % ispitanika izjavilo je "nikad" i više od 20 % "rijetko"). Može se pretpostaviti da u mjestima gdje je provedeno ispitivanje nema razrušenih i napuštenih zgrada, a ako ih i ima, u njima se ne okupljaju beskućnici, narkomani i delinkventi.

Uništeni bankomati, telefonske govornice i slično (%)

	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	65,7	29,9	3,6	0,8
II. ispitivanje	63,7	31,1	4,3	0,9

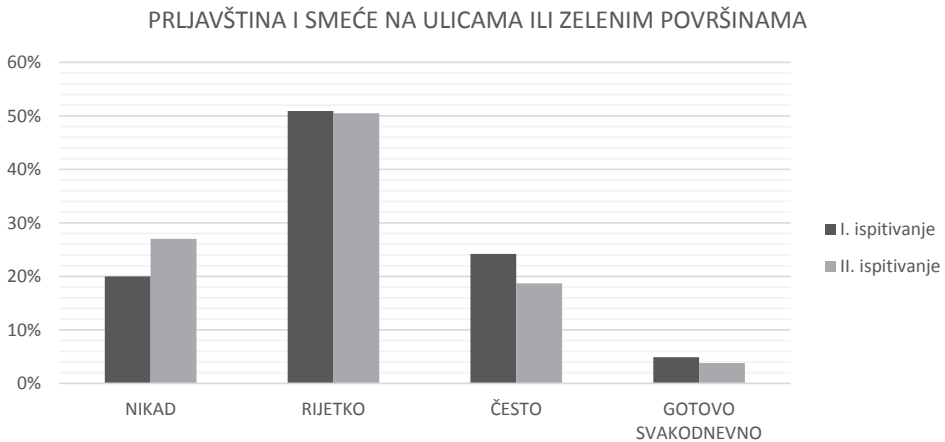
UNIŠTENI BANKOMATI, TELEFONSKE GOVORNICE I SLIČNO

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 0,9$; $p > 0,05$). Većina ispitanika u oba ispitivanja (oko 95 %) uništene bankomate, telefonske govornice i slično ne smatra problemom u mjestima obuhvaćenim ispitivanjem (više od 60 % ispitanika izjavilo je "nikad" te više od 25 % "rijetko").

Prljavština i smeće na ulicama ili zelenim površinama (%)

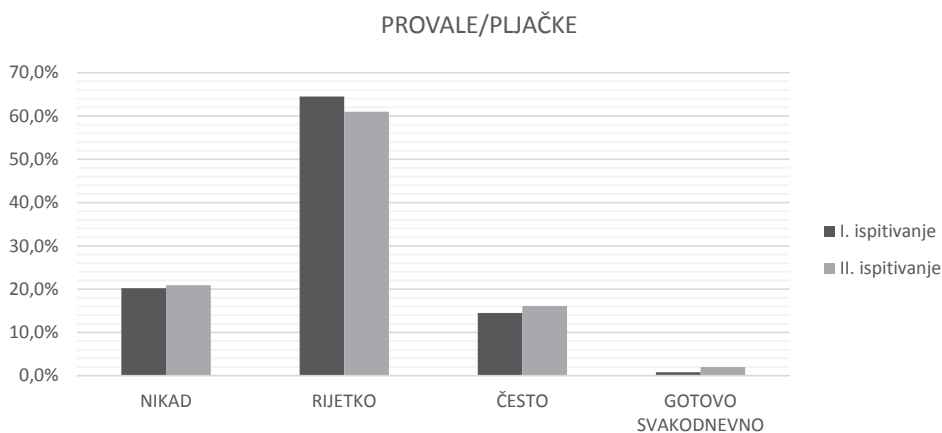
	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	20,0	50,9	24,2	4,9
II. ispitivanje	27,0	50,5	18,7	3,8

Razlika između prvog i drugog ispitivanja statistički je značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 15,4$; $p < 0,01$), a ta razlika proizlazi najvećim dijelom iz odgovora "nikad", koji je u drugom ispitivanju veći za 7 %. Također je znatan pad u drugom ispitivanju kod odgovora "često", koji iznosi 5,5 %. Možemo zaključiti da je u mjestima gdje je provedeno ispitivanje zabilježen pozitivan rezultat smanjenja prljavštine i smeća na ulicama ili zelenim površinama. Nadalje, za većinu stanovnika ono nije problem jer je velika većina (više od 70 %) odgovorila "nikad" i "rijetko".

Provale/pljačke (%)

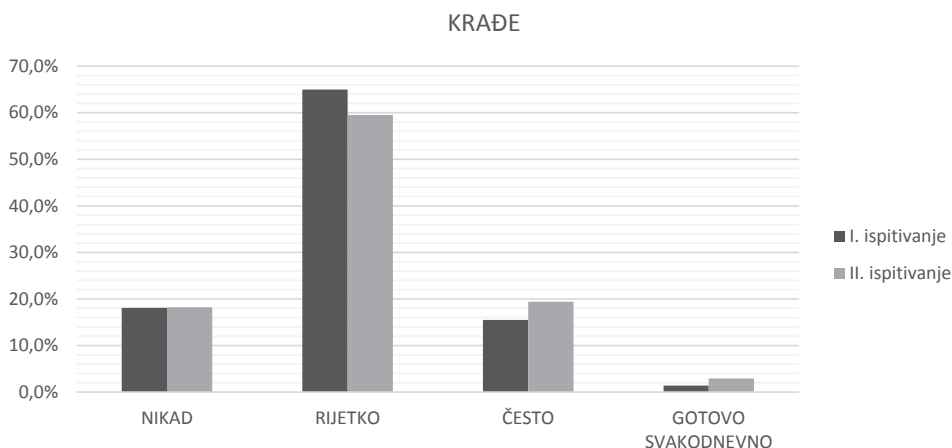
	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	20,2	64,5	14,5	0,8
II. ispitivanje	20,9	61,0	16,1	2,0

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 5,4$; $p > 0,05$). Većina stanovnika u oba ispitivanja (više od 80 %) provale/pljačke ne smatra problemom u mjestu u kojem stanuju (više od 60 % ispitanika izjavilo je "rijetko" te više od 20 % "nikad"). Može se pretpostaviti da su u mjestima gdje su provedena ispitivanja kaznena djela provala/pljački rijetka.

Krade (%)

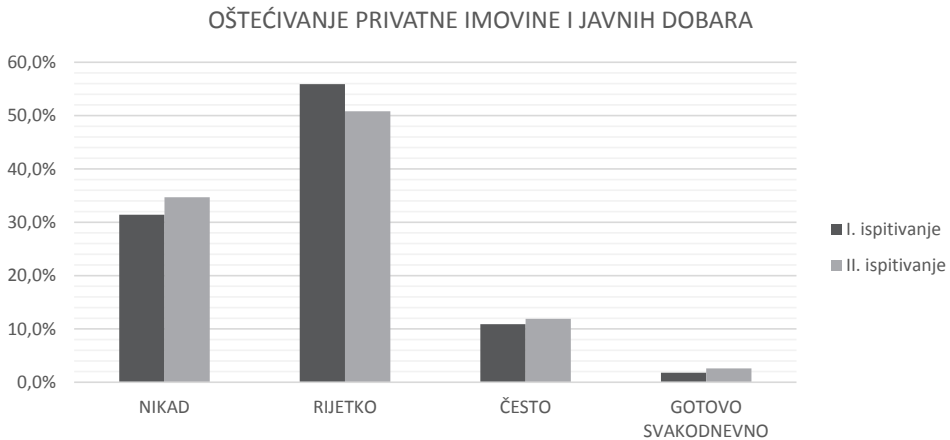
	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	18,1	65,0	15,5	1,4
II. ispitivanje	18,2	59,5	19,4	2,9

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 9,3$; $p > 0,05$). Većina ispitanika u oba ispitivanja (više od 75 %) krađe ne smatra problemom u mjestu u kojem stanuju (više od 55 % ispitanika izjavilo je "rijetko" te više od 15 % "nikad"). Pretpostavlja se da su u mjestima gdje su provedena ispitivanja kaznena djela krađa rijetka.

Oštećivanje privatne imovine i javnih dobara (%)

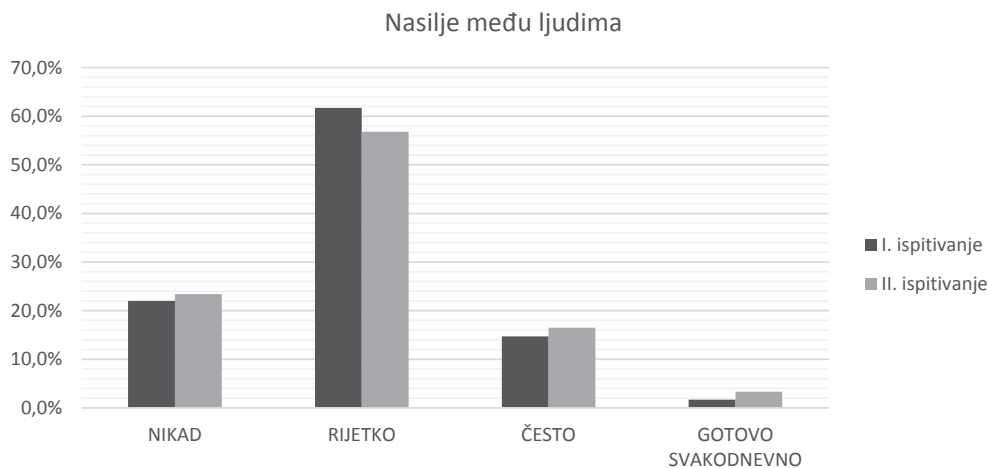
	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	31,4	55,9	10,9	1,8
II. ispitivanje	34,7	50,8	11,9	2,6

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 4,8$; $p > 0,05$). Većina ispitanika u oba ispitivanja (oko 85 %) oštećivanje privatne imovine i javnih dobara ne smatra učestalim problemom u mjestu u kojem stanuju (više od 50 % ispitanika izjavilo je "rijetko" te više od 30 % "nikad"). Može se pretpostaviti da su u mjestima gdje su provedena ispitivanja šaranje po zidovima, demoliranje automobila i slično rijetka pojava.

Nasilje među ljudima (%)

	NIKAD	RIJETKO	ČESTO	GOTOVO SVAKODNEVNO
I. ispitivanje	22,0	61,7	14,7	1,7
II. ispitivanje	23,4	56,8	16,5	3,3

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 7,5$; $p > 0,05$). Većina ispitanika u oba ispitivanja (oko 80 %) nasilje među ljudima ne smatra učestalim problemom u mjestu u kojem stanuju (više od 55 % ispitanika izjavilo je "rijetko" te više od 20 % "nikad"). Pretpostavlja se da je tomu razlog što su ispitivanjem obuhvaćena manja mjesta, gdje je među stanovnicima prisutna visoka razina kohezije i koja su izrazito homogene zajednice.

13.3.2. Procjena stavova o policiji

PRVO ISPITIVANJE PROCJENE STAVOVA O POLICIJI (%)					
	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
Policija je učinkovita u suzbijanju problema koji se pojavljuju u mjestu u kojem stanujem.	5,5	10,5	22,2	45,8	16,0
Policija surađuje s građanima u rješavanju problema koji se pojavljuju u mjestu/naselju u kojem stanujem.	3,5	7,8	16,7	51,0	21,0
Policija je učinkovita u sprečavanju kriminala.	6,0	12,7	26,8	39,5	15,0
Policija pruža pomoć žrtvama kaznenih djela.	5,5	8,5	29,5	41,5	15,0
Policijski službenici postupaju prema propisima.	4,3	4,7	21,2	45,8	24,0

Policijski su službenici pristojni.	2,6	4,6	13,1	47,0	32,7
Policijski su službenici pouzdani (na njih se možeš uvijek osloniti).	3,7	6,7	26,0	39,9	23,7
Policijski su službenici stručni.	3,6	5,5	28,4	43,6	18,9
Policijski službenici brzo reagiraju na probleme.	4,7	12,0	26,2	41,0	16,1
Policijski su službenici poštteni.	4,3	8,1	30,5	38,6	18,5
Policijski su službenici motivirani.	6,9	13,7	36,5	30,9	12,0
Policijski su službenici otvoreni.	3,4	7,8	30,5	40,3	18,0
Policija je uspješna u zaštiti žena od nasilja u mjestu/naselju u kojem stanujem.	5,3	9,0	28,0	37,2	20,5
Policija je uspješna u zaštiti djece od nasilja u mjestu/naselju u kojem stanujem.	4,3	7,2	23,3	40,1	25,1
Policija je uspješna u zaštiti manjinskih skupina stanovništva od nasilja u mjestu/naselju u kojem stanujem.	2,5	4,0	28,3	38,7	26,5
Policija je učinkovita u održavanju javnog reda u mjestu/naselju u kojem stanujem.	3,3	6,3	17,3	49,4	23,7
Policijski su službenici uredna izgleda.	1,6	1,4	7,1	44,1	45,8

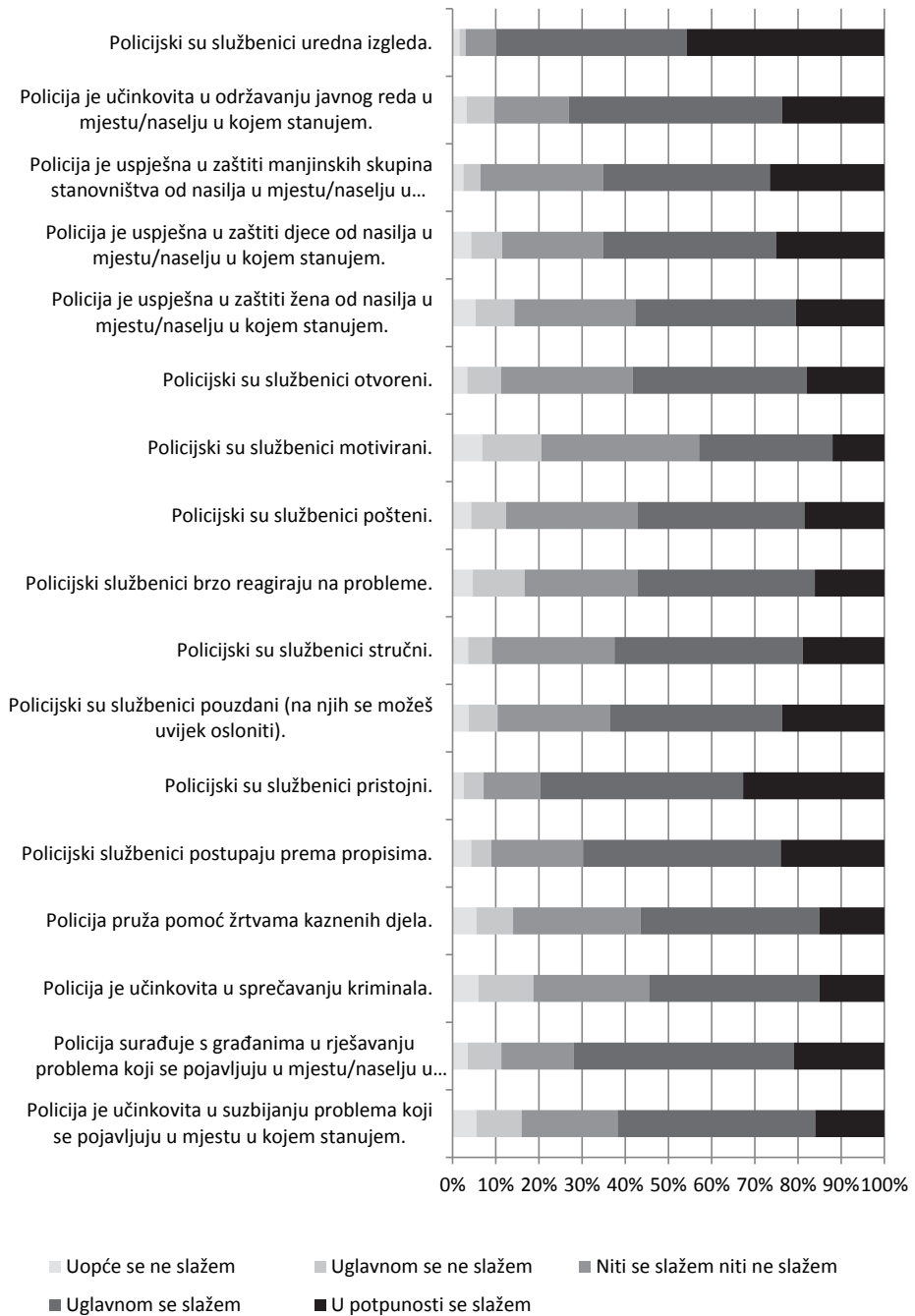
DRUGO ISPITIVANJE PROCJENE STAVOVA O POLICIJI (%)

	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
Policija je učinkovita u suzbijanju problema koji se pojavljuju u mjestu u kojem stanujem.	4,6	12,4	23,5	47,0	12,5
Policija surađuje s građanima u rješavanju problema koji se pojavljuju u mjestu/naselju u kojem stanujem.	2,8	9,7	23,3	47,4	16,8
Policija je učinkovita u sprečavanju kriminala.	4,1	15,0	31,8	38,4	10,7

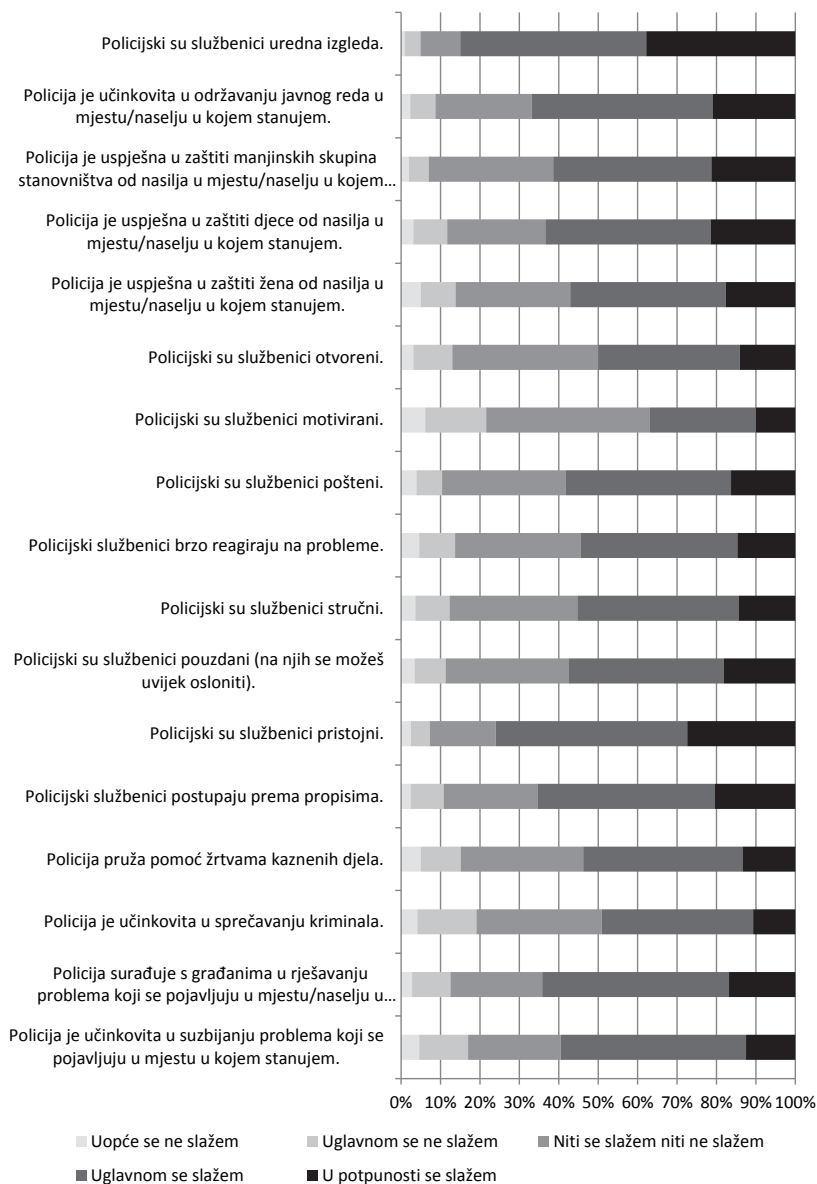

Policija pruža pomoć žrtvama kaznenih djela.	5,0	10,1	31,1	40,4	13,4
Policijski službenici postupaju prema propisima.	2,4	8,4	23,8	45,0	20,4
Policijski su službenici pristojni.	2,5	4,8	16,7	48,6	27,4
Policijski su službenici pouzdani (na njih se možeš uvijek osloniti).	3,4	7,9	31,3	39,2	18,2
Policijski su službenici stručni.	3,6	8,7	32,4	40,9	14,4
Policijski službenici brzo reagiraju na probleme.	4,6	9,1	31,8	39,8	14,7
Policijski su službenici poštteni.	3,9	6,5	31,4	41,9	16,3
Policijski su službenici motivirani.	6,1	15,5	41,4	27,0	10,0
Policijski su službenici otvoreni.	3,1	9,9	37,0	35,9	14,1
Policija je uspješna u zaštiti žena od nasilja u mjestu/ naselju u kojem stanujem.	5,0	8,8	29,1	39,5	17,6
Policija je uspješna u zaštiti djece od nasilja u mjestu/ naselju u kojem stanujem.	3,1	8,6	24,9	42,0	21,4
Policija je uspješna u zaštiti manjinskih skupina stanovništva od nasilja u mjestu/naselju u kojem stanujem.	2,0	5,0	31,6	40,1	21,3
Policija je učinkovita u održavanju javnog reda u mjestu/naselju u kojem stanujem.	2,3	6,4	24,4	45,9	21,0
Policijski su službenici uredna izgleda.	0,9	4,0	10,1	47,2	37,8

PRVO ISPITIVANJE PROCJENE STAVOVA O POLICIJI (%)

DRUGO ISPITIVANJE PROCJENE STAVOVA O POLICIJI (%)

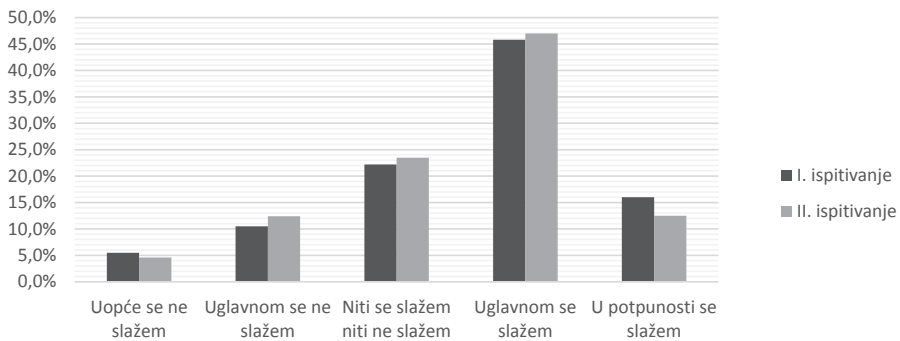
Stavovi o policiji općenito su pozitivni u svim segmentima. Što se tiče procjene stavova o policiji, stanovnici ispitivanih mjesta imaju nešto nepovoljnije stavove o motiviranosti, učinkovitosti u suzbijanju problema koji se pojavljuju u mjestu gdje stanuju i učinkovitosti u sprečavanju kriminala. Pretpostavlja se da je manjak motiviranosti uzrok neučinkovitosti. Pozitivniji su stavovi ispitanika u oba ispitivanja kod uredna izgleda, pristojnosti, suradnje

policije s građanima u rješavanju problema koji se pojavljuju u mjestu/naselju u kojem stanuju te učinkovitosti u održavanju javnog reda u mjestu/naselju u kojem stanuju (više od 50 % ispitanika odgovorilo je "uglavnom se slažem" i "u potpunosti se slažem"). Također je pretpostavka da znatnijih promjena između prvog i drugog ispitivanja nema zato što je vremensko razdoblje od tri mjeseca između ispitivanja prekratko da bi se dogodile statistički relevantne promjene u stavovima koje građani/ispitanici imaju o radu policije.

Policija je učinkovita u suzbijanju problema koji se pojavljuju u mjestu stanovanja (%)

	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	5,5	10,5	22,2	45,8	16,0
II. ispitivanje	4,6	12,4	23,5	47,0	12,5

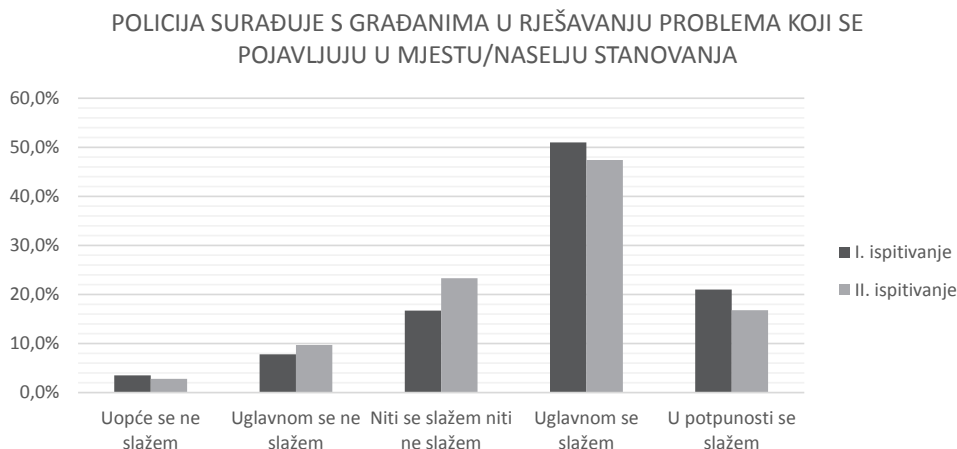
POLICIJA JE UČINKOVITA U SUZBIJANJU PROBLEMA KOJI SE POJAVLJUJU U MJESTU STANOVANJA

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 5,7$; $p > 0,05$). Ispitivanja su pokazala da stanovnici/ispitanici smatraju kako je policija učinkovita u suzbijanju problema koji se pojavljuju u mjestu u kojem stanuju (oko 60 %); više od 45 % u oba ispitivanja odgovorilo je "uglavnom se slažem" te više od 10 % "u potpunosti se slažem". Nadalje, pad od 3,5 % u drugom ispitivanju u odgovoru "u potpunosti se slažem" i porast od 2,2 % u odgovoru "uglavnom se ne slažem" upućuju na to da bi trebalo poraditi na učinkovitosti u suzbijanju problema koji se pojavljuju u mjestu u kojem ispitanici stanuju.

Policija surađuje s građanima u rješavanju problema koji se pojavljuju u mjestu/naselju stanovanja (%)

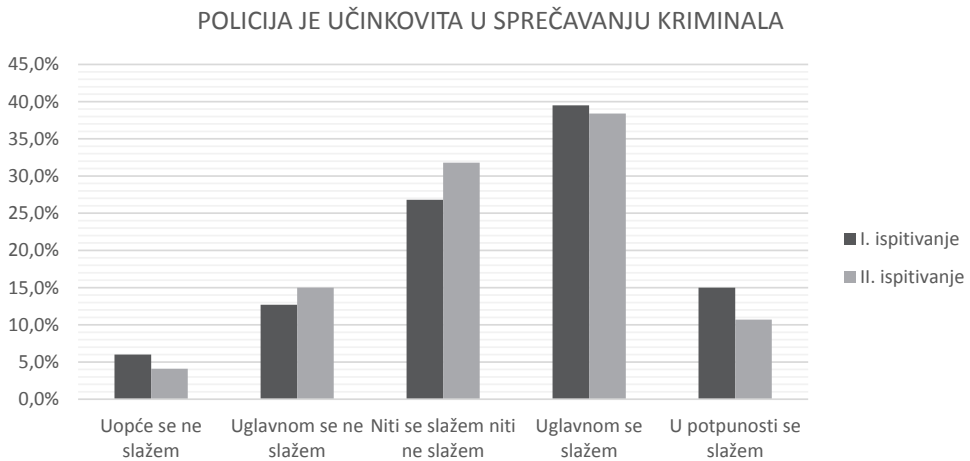
	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	3,5	7,8	16,7	51,0	21,0
II. ispitivanje	2,8	9,7	23,3	47,4	16,8

Razlika između prvog i drugog ispitivanja statistički je značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 15,9$; $p < 0,05$). Razlika proizlazi iz pada u drugom ispitivanju u odgovoru "u potpunosti se slažem" od 4,2 % te u odgovoru "uglavnom se slažem" od 3,6 %, dok se znatniji porast u drugom ispitivanju dogodio kod odgovora "niti se slažem niti ne slažem" od 6,6 %. Općenito, građani smatraju da policija surađuje s građanima u rješavanju problema jer je velika većina (više od 72 % u prvom ispitivanju te 64,2 % u drugom ispitivanju) odgovorila "uglavnom se slažem" i "u potpunosti se slažem".

Policija je učinkovita u sprečavanju kriminala (%)

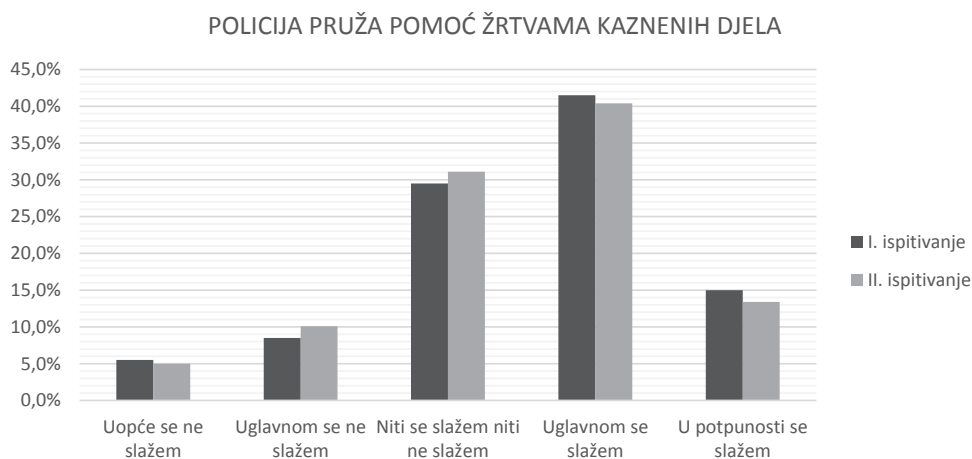
	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	6,0	12,7	26,8	39,5	15,0
II. ispitivanje	4,1	15,0	31,8	38,4	10,7

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 14,2$; $p > 0,05$). Ispitivanja su pokazala da većina stanovnika/ispitanika smatra kako je policija učinkovita u sprečavanju kriminala (više od 45 % u oba ispitivanja odgovorilo je "uglavnom se slažem" i "u potpunosti se slažem"). Iako je zabilježen pad u drugom ispitivanju kod odgovora "u potpunosti se slažem", dok je broj suzdržanih građana porastao.

Policija pruža pomoć žrtvama kaznenih djela (%)

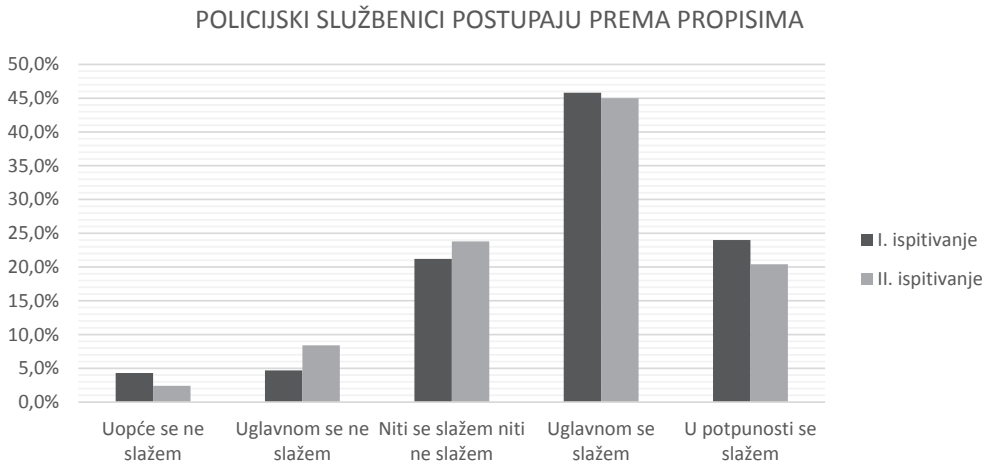
	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	5,5	8,5	29,5	41,5	15,0
II. ispitivanje	5,0	10,1	31,1	40,4	13,4

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 2,6$; $p > 0,05$). Većina ispitanika u oba ispitivanja (oko 55 %) smatra da policija pruža pomoć žrtvama kaznenih djela (više od 40 % odgovorilo je da se uglavnom slaže te oko 15 % da se u potpunosti slaže s tvrdnjom).

Polijski službenici postupaju prema propisima (%)

	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	4,3	4,7	21,2	45,8	24,0
II. ispitivanje	2,4	8,4	23,8	45,0	20,4

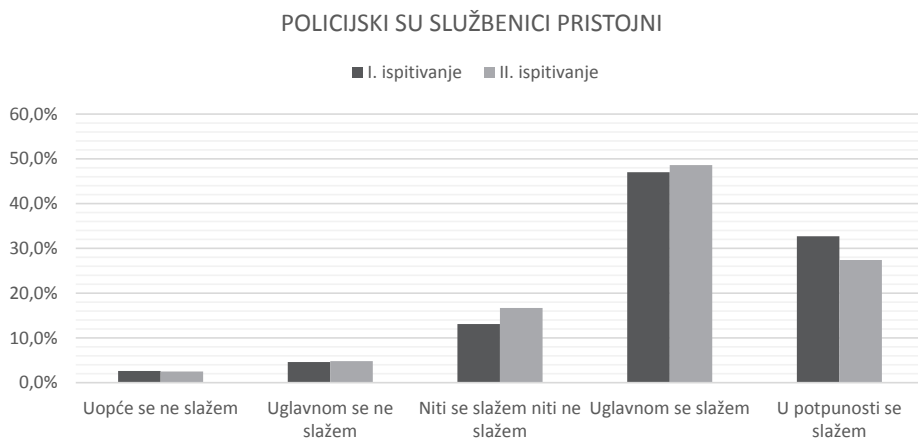

Razlika između prvog i drugog ispitivanja statistički je značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 16,98$; $p < 0,05$). Ta razlika proizlazi iz odgovora "u potpunosti se slažem", gdje bilježimo pad od 3,7 % u drugom ispitivanju te istovremeni porast od 3,7 % u odgovoru "uglavnom se ne slažem", također u drugom ispitivanju. Unatoč tomu, većina stanovnika u oba ispitivanja (oko 65 %) smatra da policijski službenici postupaju prema propisima (45 % "uglavnom se slažem" i više od 20 % "u potpunosti se slažem").

Policijski su službenici pristojni (%)

	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	2,6	4,6	13,1	47,0	32,7
II. ispitivanje	2,5	4,8	16,7	48,6	27,4

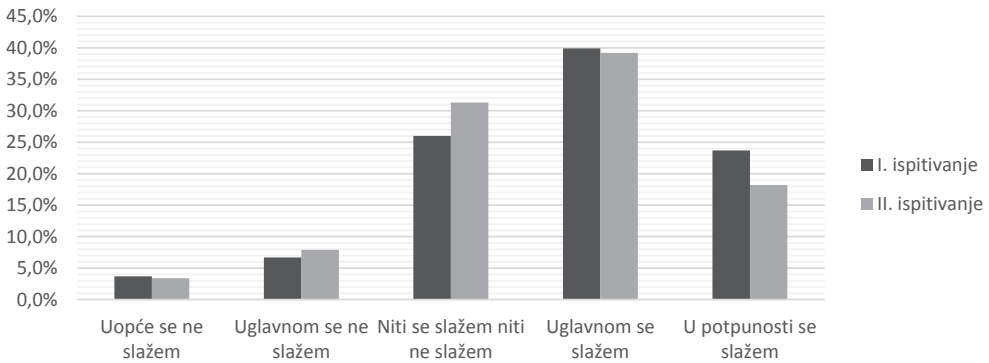

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 8,1$; $p > 0,05$). U oba ispitivanja stanovnici/ispitanici smatraju da su policijski službenici pristojni (gotovo 70 %), više od 40 % odgovorilo je "uglavnom se slažem" te više od 25 % "u potpunosti se slažem".

Policijski su službenici pouzdani (na njih se možeš uvijek osloniti) (%)

	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	3,7	6,7	26,0	39,9	23,7
II. ispitivanje	3,4	7,9	31,3	39,2	18,2

POLICIJSKI SU SLUŽBENICI POUZDANI (NA NJIH SE MOŽEŠ UVIJEK OSLONITI)

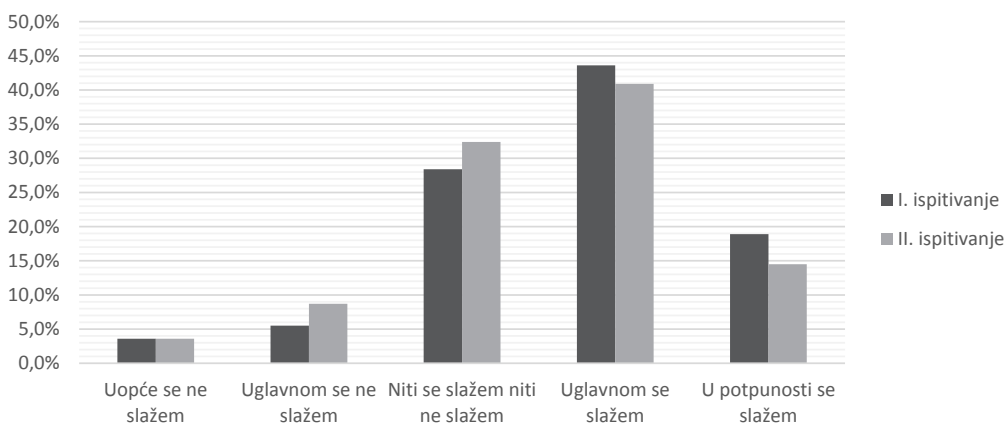

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 11$; $p > 0,05$). Stanovnici se u oba ispitivanja uglavnom / u potpunosti slažu (više od 55 %) s tvrdnjom da su policijski službenici pouzdani (više od 15 % "u potpunosti se slažem" i oko 40 % "uglavnom se slažem").

Policijski su službenici stručni (%)

	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	3,6	5,5	28,4	43,6	18,9
II. ispitivanje	3,6	8,7	32,4	40,9	14,5

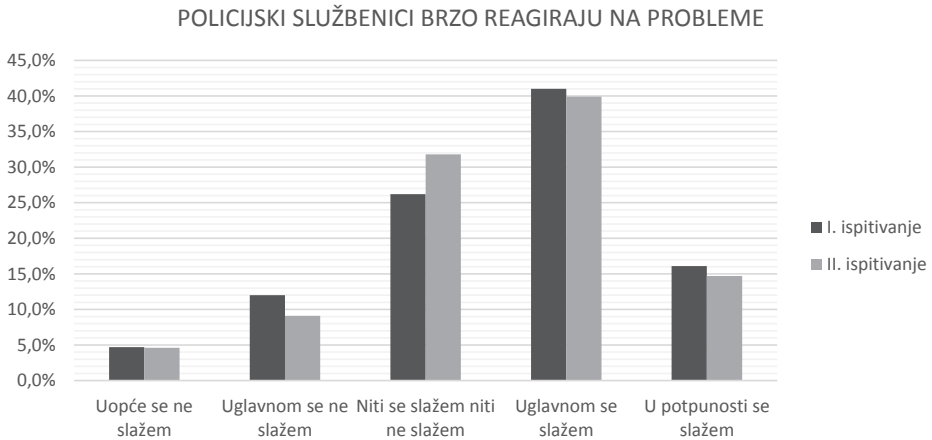
POLICIJSKI SU SLUŽBENICI STRUČNI

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 13,4$; $p > 0,05$). Vrlo malen postotak ispitanika u oba ispitivanja (manje od 10 %) uopće se ne slaže ili se uglavnom ne slaže s tvrdnjom da su policijski službenici stručni, dok se više od 55 % uglavnom / u potpunosti slaže.

Policijski službenici brzo reagiraju na probleme (%)

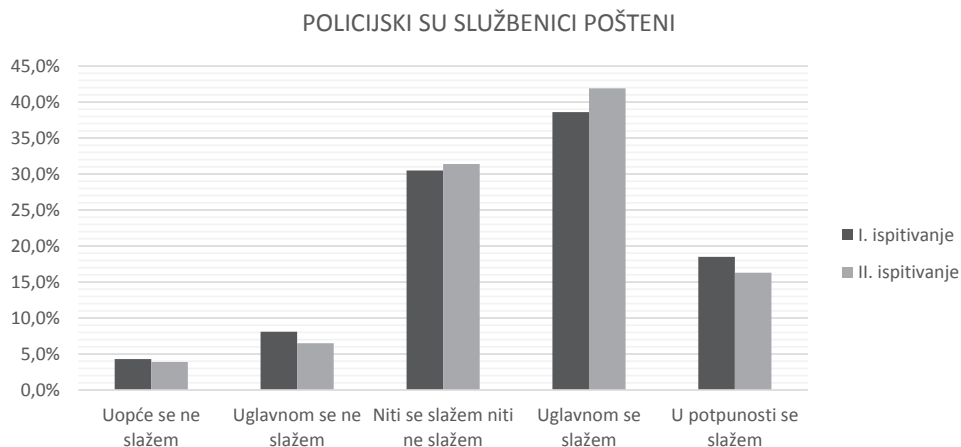
	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	4,7	12,0	26,2	41,0	16,1
II. ispitivanje	4,6	9,1	31,8	39,9	14,7

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 8,5$; $p > 0,05$). Stanovnici/ispitanici smatraju da policijski službenici brzo reagiraju na probleme (oko 55 %), u oba ispitivanja gotovo su podjednako odgovorili "uglavnom se slažem" (više od 35 %) i "u potpunosti se slažem" (više od 14 %).

Policijski su službenici poštteni (%)

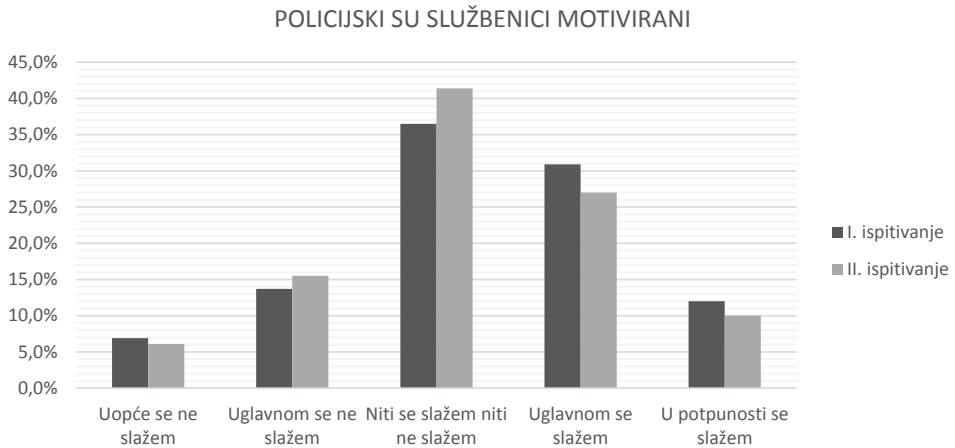
	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	4,3	8,1	30,5	38,6	18,5
II. ispitivanje	3,9	6,5	31,4	41,9	16,3

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 3,9$; $p > 0,05$). Više od 35 % ispitanika odgovorilo je "uglavnom se slažem" i više od 15 % "u potpunosti se slažem", pa se može zaključiti da je percepcija stanovnika kako su policijski službenici poštteni (više od 55 % u oba ispitivanja).

Policijski su službenici motivirani (%)

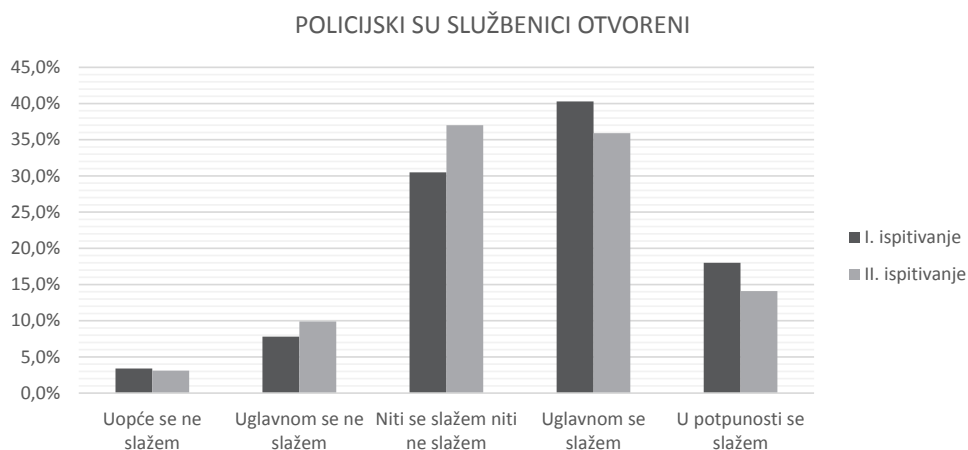
	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	6,9	13,7	36,5	30,9	12,0
II. ispitivanje	6,1	15,5	41,4	27,0	10,0

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 7,6$; $p > 0,05$). Ispitivanja su pokazala da su stanovnici/ispitanici suzdržani u odgovoru na pitanje o motiviranosti policijskih službenika. Nadalje, u drugom ispitivanju bilježimo porast u negativnom smjeru te istovremeni pad pozitivnog viđenja motiviranosti policijskih službenika.

Policijski su službenici otvoreni (%)

	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	3,4	7,8	30,5	40,3	18,0
II. ispitivanje	3,1	9,9	37,0	35,9	14,1

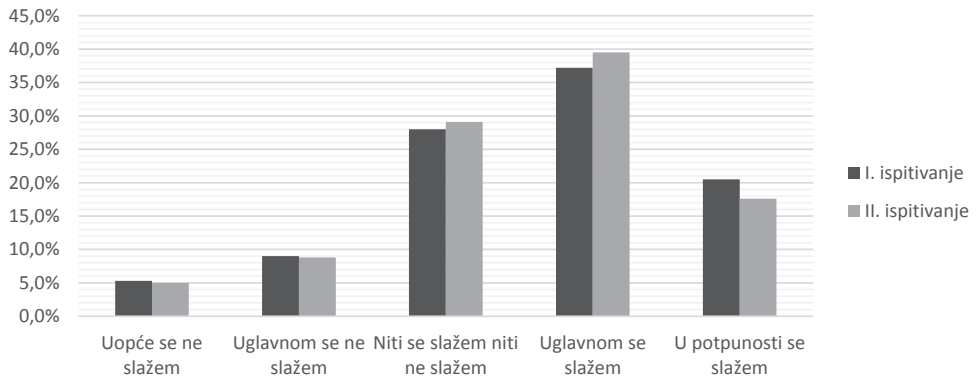

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 13,2$; $p > 0,05$). Zabilježen je pad u drugom ispitivanju u odgovorima "uglavnom se slažem" (4,4 %) i "u potpunosti se slažem" (3,9 %), dok je porast u odgovorima "niti se slažem niti ne slažem" 6,5 % i "uglavnom se ne slažem" 2,1 %.

Policija je uspješna u zaštiti žena od nasilja u mjestu/naselju stanovanja (%)

	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	5,3	9,0	28,0	37,2	20,5
II. ispitivanje	5,0	8,8	29,1	39,5	17,6

POLICIJA JE USPJEŠNA U ZAŠTITI ŽENA OD NASILJA U MJESTU/NASELJU STANOVANJA

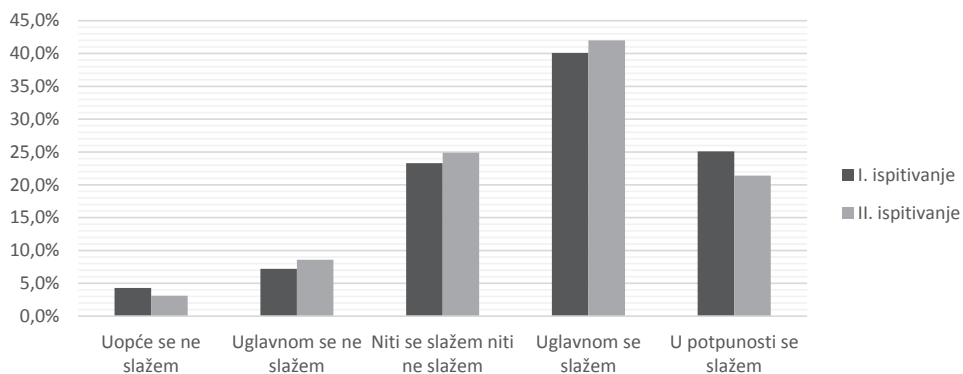
Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 2,6$; $p > 0,05$). U oba ispitivanja više od 55 % stanovnika/ispitanika smatra da je policija uspješna u zaštiti žena od nasilja u mjestu/naselju u kojem stanuju (više od 35 % odgovora "uglavnom se slažem" i više od 15 % "u potpunosti se slažem").

Policija je uspješna u zaštiti djece od nasilja u mjestu/naselju stanovanja (%)

	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	4,3	7,2	23,3	40,1	25,1
II. ispitivanje	3,1	8,6	24,9	42,0	21,4

POLICIJA JE USPJEŠNA U ZAŠTITI DJECE OD NASILJA U MJESTU/NASELJU STANOVANJA

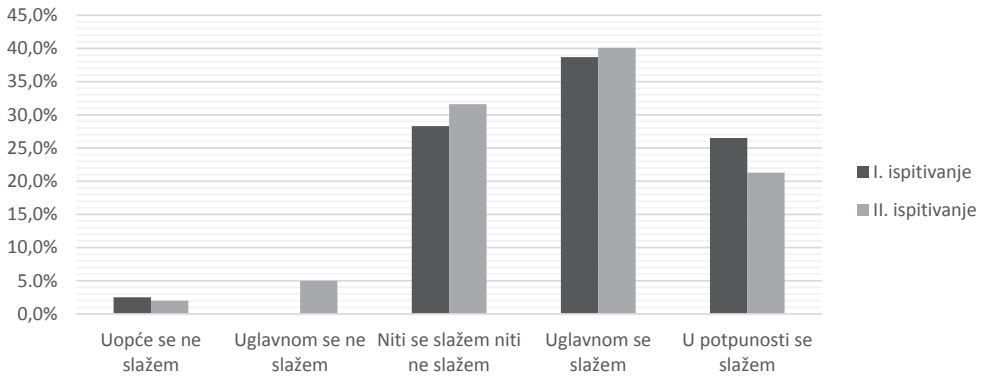

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 6$; $p > 0,05$). U oba ispitivanja više od 60 % stanovnika/ispitanika smatra da je policija uspješna u zaštiti djece od nasilja u mjestu/naselju u kojem stanuju (više od 40 % odgovora "uglavnom se slažem" i više od 20 % "u potpunosti se slažem").

Policija je uspješna u zaštiti manjinskih skupina stanovništva od nasilja u mjestu/naselju u kojem stanujem (%)

	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	2,5	4,0	28,3	38,7	26,5
II. ispitivanje	2,0	5,0	31,6	40,1	21,3

POLICIJA JE USPJEŠNA U ZAŠTITI MANJINSKIH SKUPINA STANOVNIŠTVA OD NASILJA U MJESTU/NASELJU U KOJEM STANUJEM

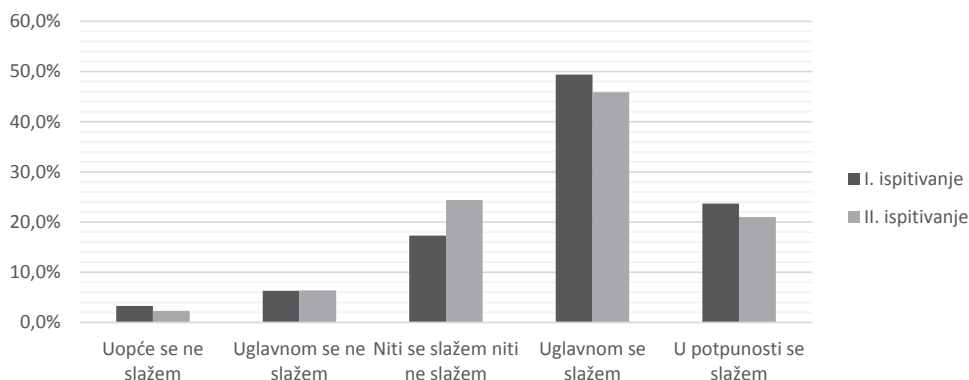

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 7,8$; $p > 0,05$). U oba ispitivanja više od 60 % stanovnika/ispitanika smatra da je policija uspješna u zaštiti manjinskih skupina stanovništva od nasilja u mjestu/naselju u kojem stanuju (više od 35 % odgovora "uglavnom se slažem" i više od 20 % "u potpunosti se slažem").

Policija je učinkovita u održavanju javnog reda u mjestu/naselju stanovanja (%)

	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	3,3	6,3	17,3	49,4	23,7
II. ispitivanje	2,3	6,4	24,4	45,9	21,0

POLICIJA JE UČINKOVITA U ODRŽAVANJU JAVNOG REDA U MJESTU/NASELJU STANOVANJA

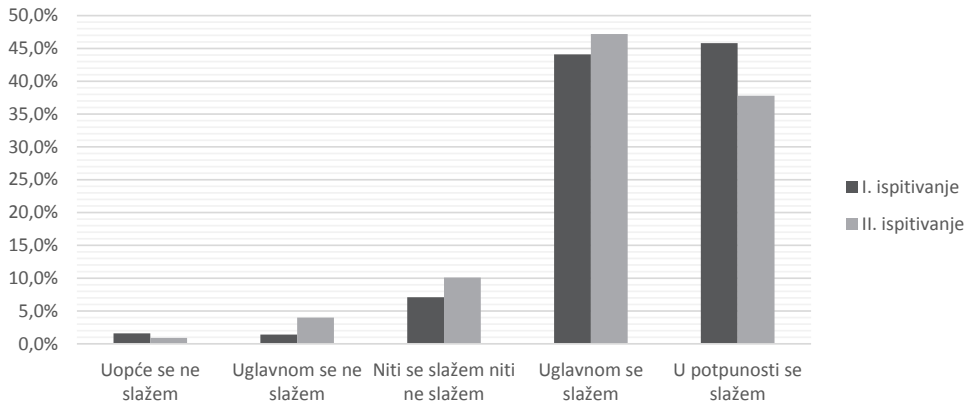

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 14,1$; $p > 0,05$). U oba ispitivanja više od 65 % stanovnika/ispitanika smatra da je policija učinkovita u održavanju javnog reda u mjestu/naselju u kojem stanuju (više od 45 % odgovora "uglavnom se slažem" i više od 20 % "u potpunosti se slažem").

Policijski su službenici uredna izgleda (%)

	Uopće se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti ne slažem	Uglavnom se slažem	U potpunosti se slažem
I. ispitivanje	1,6	1,4	7,1	44,1	45,8
II. ispitivanje	0,9	4,0	10,1	47,2	37,8

POLICIJSKI SU SLUŽBENICI UREDNA IZGLEDA

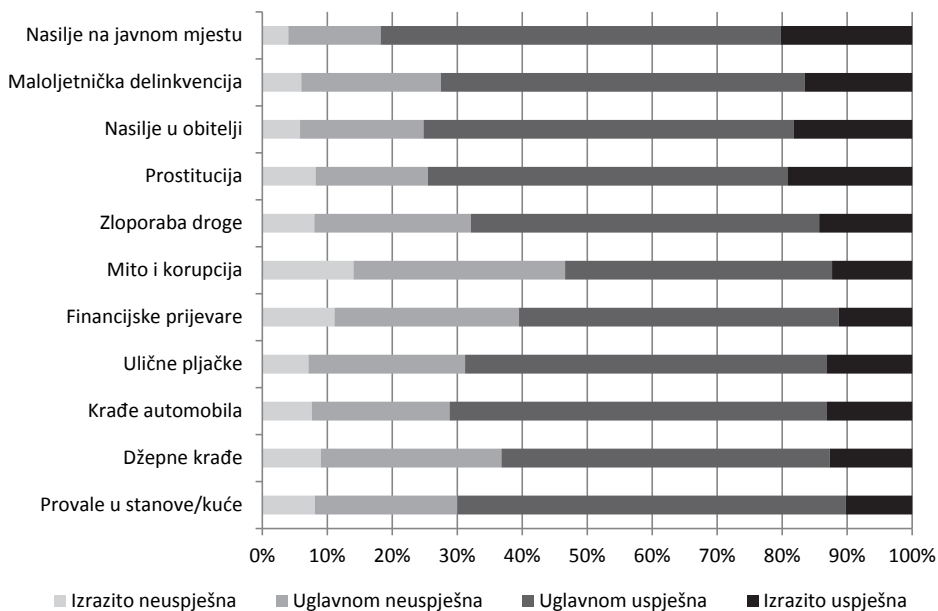
Razlika između prvog i drugog ispitivanja statistički je značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 23$; $p = 0,00$). Razlika proizlazi iz pada u drugom ispitivanju od 8 % kod odgovora "u potpunosti se slažem". U globalu, stanovnici su zadovoljni, odnosno percipiraju izgled policijskih službenika urednim, jer je velika većina (više od 85 %) u oba ispitivanja odgovorila "uglavnom se slažem" i "u potpunosti se slažem".

13.3.3. Percepcija učinkovitosti/uspješnosti policije

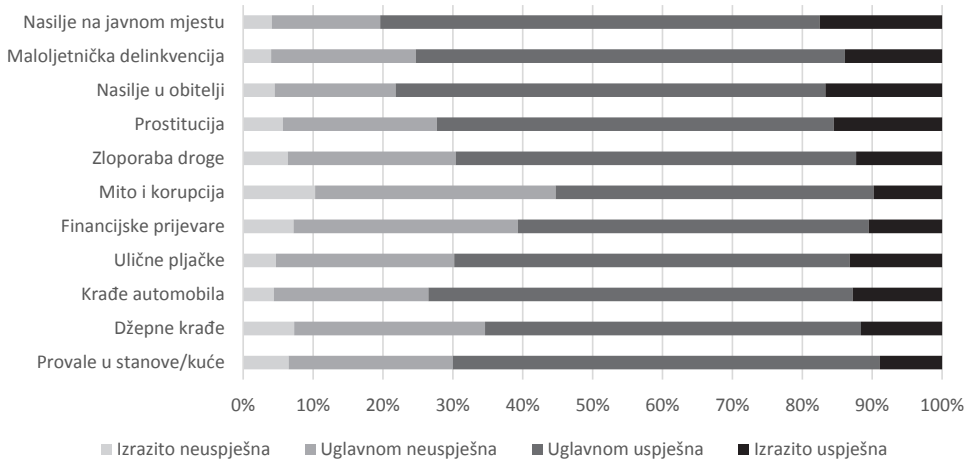
I. ISPITIVANJE (%)				
	Izrazito neuspješna	Uglavnom neuspješna	Uglavnom uspješna	Izrazito uspješna
Provale u stanove/kuće	8,1	21,9	59,8	10,2
Džepne krađe	9,0	27,8	50,5	12,7
Krađe automobila	7,6	21,2	58,1	13,1
Ulične pljačke	7,1	24,1	55,7	13,1
Financijske prijevare	11,1	28,4	49,2	11,3
Mito i korupcija	14,0	32,5	41,0	12,3
Zloporaba droge	8,0	24,1	53,6	14,3
Prostitucija	8,2	17,3	55,3	19,2
Nasilje u obitelji	5,8	19,0	57,0	18,2
Maloljetnička delinkvencija	6,0	21,5	56,0	16,5
Nasilje na javnom mjestu	4,0	14,2	61,6	20,2

II. ISPITIVANJE (%)				
	Izrazito neuspješna	Uglavnom neuspješna	Uglavnom uspješna	Izrazito uspješna
Provale u stanove/kuće	6,5	23,5	61,1	8,9
Džepne krađe	7,3	27,3	53,8	11,6
Krađe automobila	4,4	22,1	60,7	12,8
Ulične pljačke	4,7	25,5	56,6	13,2
Financijske prijevare	7,2	32,1	50,2	10,5
Mito i korupcija	10,3	34,4	45,5	9,8
Zloraba droge	6,4	24,0	57,3	12,3
Prostitucija	5,7	22,0	56,8	15,5
Nasilje u obitelji	4,5	17,3	61,5	16,7

**PRVO ISPITIVANJE USPJEŠNOSTI POLICIJE U OTKRIVANJU I SPREČAVANJU
 SLJEDEĆIH RADNJI (%)**

DRUGO ISPITIVANJE USPJEŠNOSTI POLICIJE U OTKRIVANJU I
 SPREČAVANJU SLJEDEĆIH RADNI

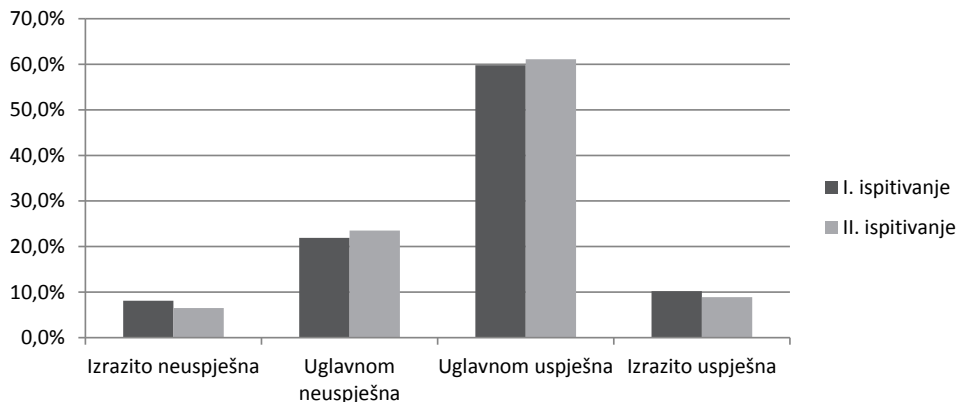

Rezultati ispitivanja pokazuju percepciju porasta učinkovitosti policije, međutim razlike su statistički zanemarive u gotovo svim segmentima ispitivanja, osim kod nasilja na javnom mjestu. Grafikon pokazuje da građani smatraju kako je policija najmanje učinkovita u otkrivanju i sprečavanju mita i korupcije, financijskih prijevara i džepnih krađa.

Provale u stanove/kuće (%)

	Izrazito neuspješna	Uglavnom neuspješna	Uglavnom uspješna	Izrazito uspješna
I. ispitivanje	8,1	21,9	59,8	10,2
II. ispitivanje	6,5	23,5	61,1	8,9

PROVALE U STANOVE/KUĆE

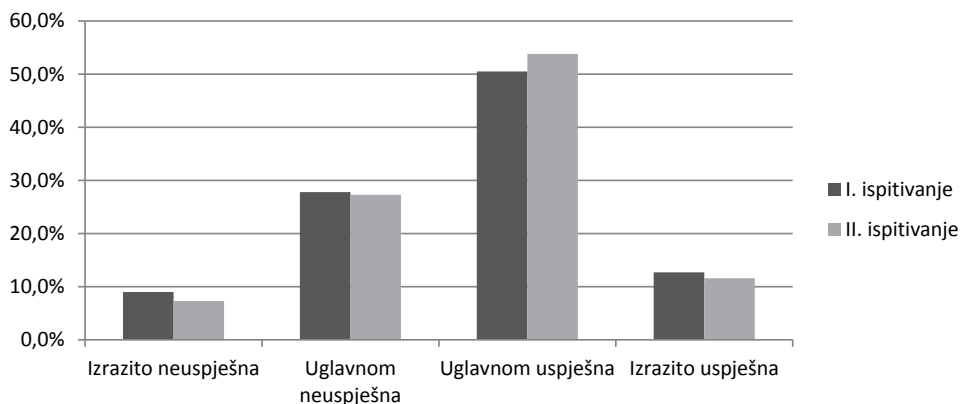

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 12,1$; $p > 0,05$). Iz grafikona se može vidjeti da je došlo do neznatnog porasta vezano za otkrivanje i sprečavanje provala u stanove/kuće, i to u odgovoru "uglavnom uspješna", kao i smanjivanja percepcije o izrazito neuspješnom djelovanju policije. Većina ispitanika (oko 70 %) smatra da je policija uspješna u sprečavanju provala u stanove/kuće.

Džepne krađe (%)

	Izrazito neuspješna	Uglavnom neuspješna	Uglavnom uspješna	Izrazito uspješna
I. ispitivanje	9,0	27,8	50,5	12,7
II. ispitivanje	7,3	27,3	53,8	11,6

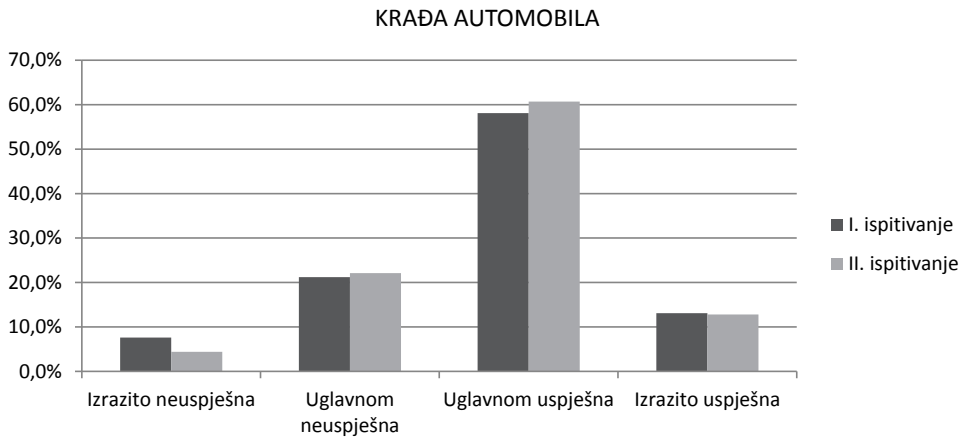
DŽEPNE KRAĐE

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 11,98$; $p > 0,05$). Iz navedenog grafikona prema pojedinim kriterijima iz percepcije građana može se uočiti neznatno smanjenje uspješnosti policije u otkrivanju i sprečavanju džepnih krađa u razdoblju između prvog i drugog ispitivanja. Međutim, uspoređivanjem kriterija "izrazito neuspješna" i "uglavnom neuspješna" kao jedne cjeline s kriterijima "uglavnom uspješna" i "izrazito uspješna" kao druge cjeline, uočava se pozitivno povećanje druge cjeline tijekom drugog ispitivanja, što govori da građani policiju percipiraju kao pretežito uspješnu u suzbijanju džepnih krađa. Većina ispitanika (oko 65 %) smatra da je policija uspješna u sprečavanju džepnih krađa.

Krađa automobila (%)

	Izrazito neuspješna	Uglavnom neuspješna	Uglavnom uspješna	Izrazito uspješna
I. ispitivanje	7,6	21,2	58,1	13,1
II. ispitivanje	4,4	22,1	60,7	12,8

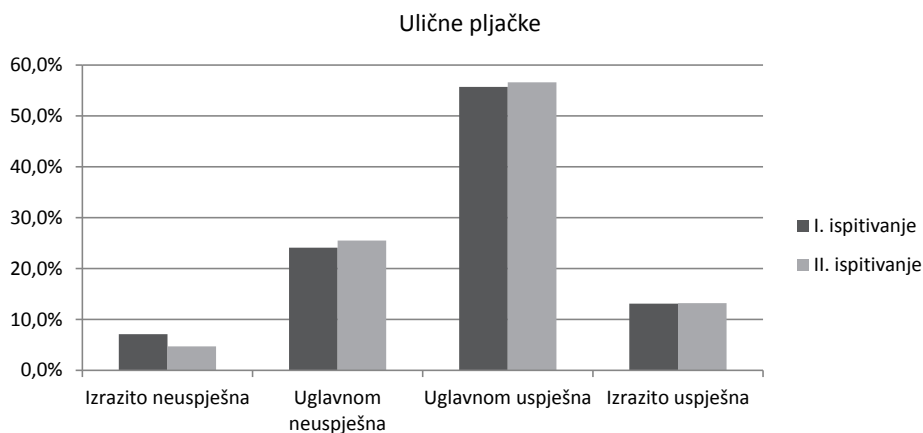

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 7,2$; $p > 0,05$). Iz navedenog grafikona može se primijetiti povećanje percepcije policije kao uglavnom uspješne u sprečavanju i otkrivanju krađa automobila, a primjećuje se i smanjenje "izrazite neuspješnosti" policije u drugom ispitivanju. Većina ispitanika (oko 70 %) smatra da je policija uspješna u sprečavanju krađe automobila.

Ulične pljačke (%)

	Izrazito neuspješna	Uglavnom neuspješna	Uglavnom uspješna	Izrazito uspješna
I. ispitivanje	7,1	24,1	55,7	13,1
II. ispitivanje	4,7	25,5	56,6	13,2

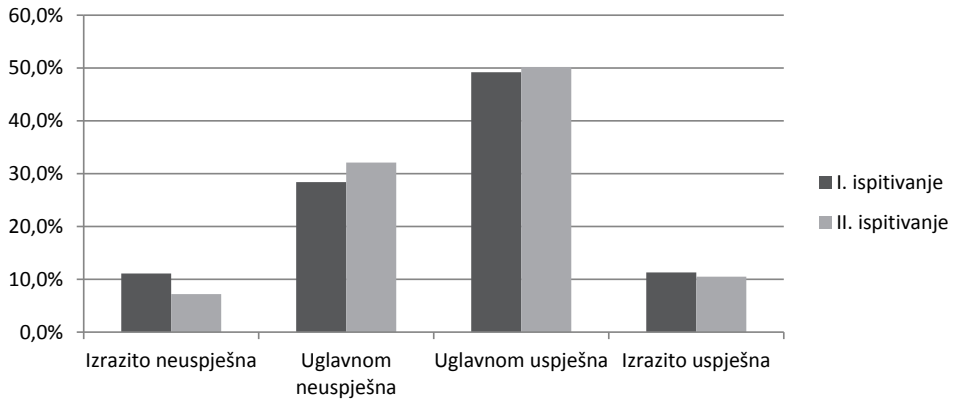

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 4,4$; $p > 0,05$). Iz grafikona se može primijetiti neznatan pomak percepcije policije kao uglavnom uspješne u otkrivanju i sprečavanju uličnih pljački te pad izrazite neuspješnosti policije. Većina ispitanika (oko 60 %) smatra da je policija uspješna u sprečavanju uličnih pljački. Budući da ulične pljačke trebaju posebno okruženje kakvo se nalazi u velikim gradovima (uske, duge i mračne ulice), mala je vjerojatnost da će se ulične pljačke događati u manjim sredinama, i to pogotovo ondje gdje postoji velik osjećaj zajedništva i samozaštitnog ponašanja stanovnika.

Financijske prijevare (%)

	Izrazito neuspješna	Uglavnom neuspješna	Uglavnom uspješna	Izrazito uspješna
I. ispitivanje	11,1	28,4	49,2	11,3
II. ispitivanje	7,2	32,1	50,2	10,5

FINANCIJSKE PRIJEVARE

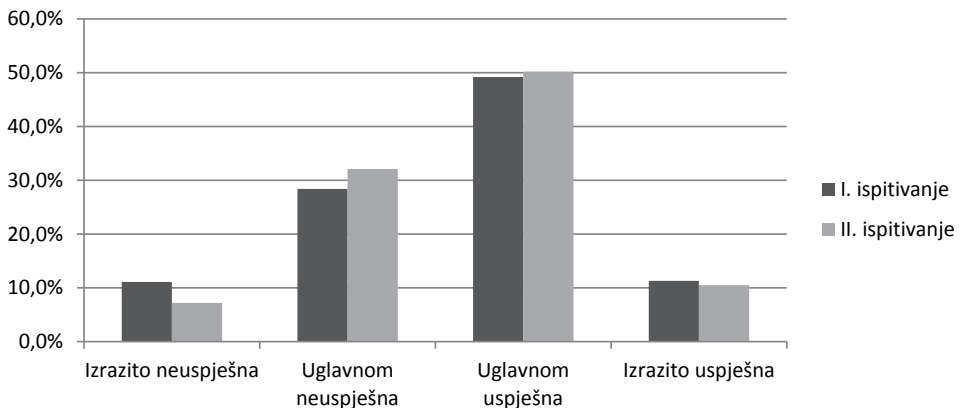

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 8,7$; $p > 0,05$). Iz navedenog grafikona može se primijetiti neznatan pomak u percepciji uspješnosti policije u otkrivanju i sprečavanju financijskih prijevара između prvog i drugog ispitivanja. Većina ispitanika (oko 60 %) smatra da je policija uspješna u sprečavanju financijskih prijevара.

Mito i korupcija (%)

	Izrazito neuspješna	Uglavnom neuspješna	Uglavnom uspješna	Izrazito uspješna
I. ispitivanje	14,0	32,5	41,0	12,3
II. ispitivanje	10,3	34,4	45,5	9,8

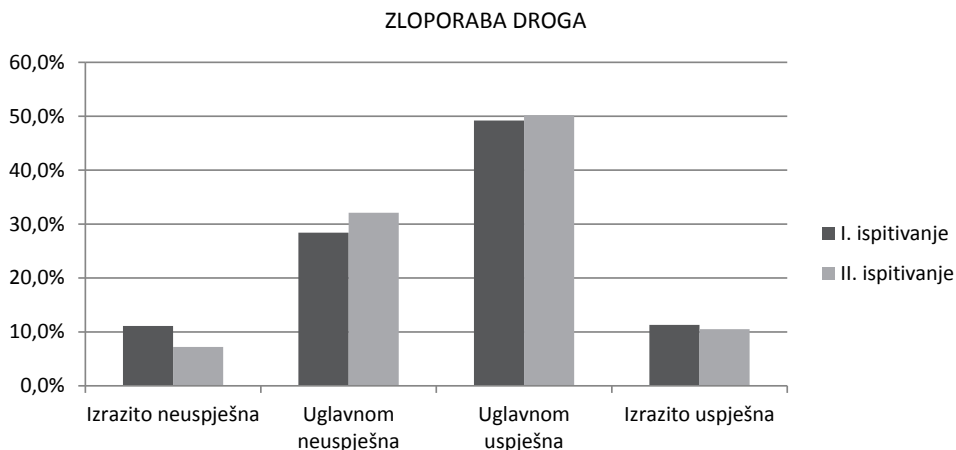
MITO I KORUPCIJA

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 8,96$; $p > 0,05$). Iz grafikona možemo vidjeti neznatne pomake u percepciji uspješnosti policije u otkrivanju i sprečavanju kaznenih djela i/ili prekršaja vezanih uz mito i korupciju. Većina ispitanika (više od 50 %) smatra da je policija uspješna u sprečavanju mita i korupcije.

Zloraba droge (%)

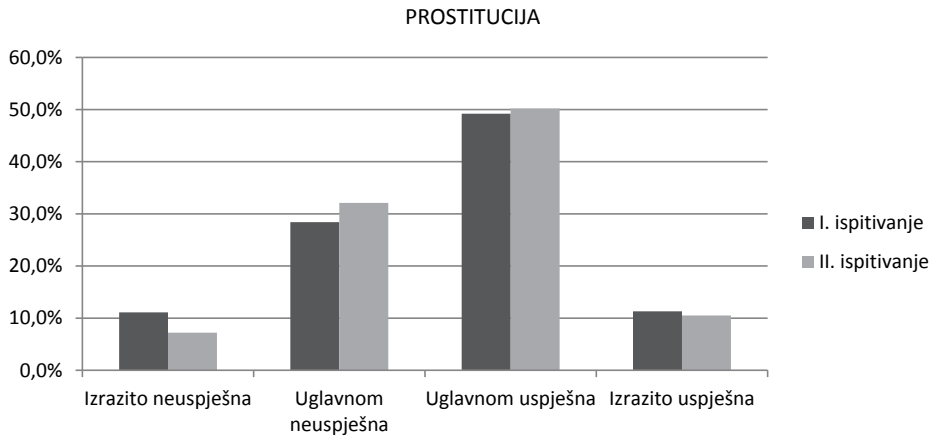
	Izrazito neuspješna	Uglavnom neuspješna	Uglavnom uspješna	Izrazito uspješna
I. ispitivanje	8,0	24,1	53,6	14,3
II. ispitivanje	6,4	24,0	57,3	12,3

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 3,6$; $p > 0,05$). Iz navedenog grafikona možemo primijetiti pozitivne pomake u percepciji građana vezanoj uz uspješno otkrivanje i sprečavanje kaznenih djela i/ili prekršaja vezanih uz zlorabu droge. Većina ispitanika (oko 70 %) smatra da je policija uspješna u sprečavanju zloraba droga.

Prostitucija (%)

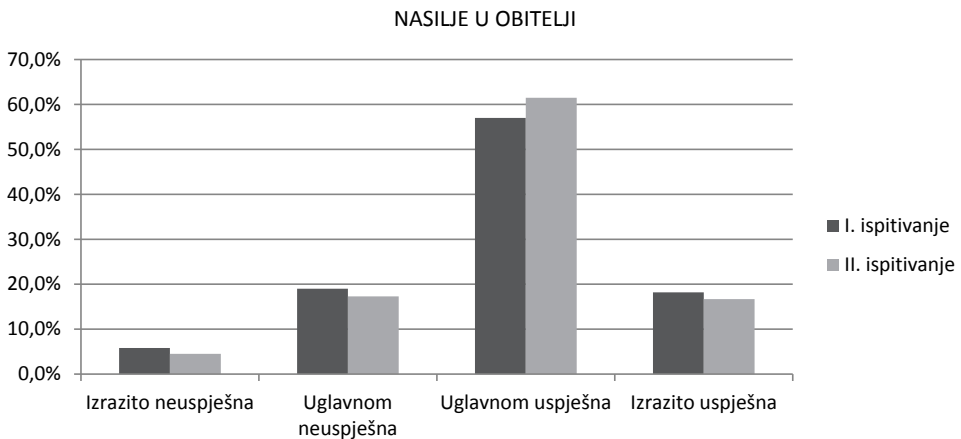
	Izrazito neuspješna	Uglavnom neuspješna	Uglavnom uspješna	Izrazito uspješna
I. ispitivanje	8,2	17,3	55,3	19,2
II. ispitivanje	5,7	22,0	56,8	15,5

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 11,1$; $p > 0,05$). Iz navedenog grafikona možemo primijetiti neznatan pomak u percepciji uspješnosti policije na otkrivanju i sprečavanju kaznenih djela i/ili prekršaja vezanih uz prostituciju. Većina ispitanika (oko 70 %) smatra da je policija uspješna u sprečavanju prostitucije.

Nasilje u obitelji (%)

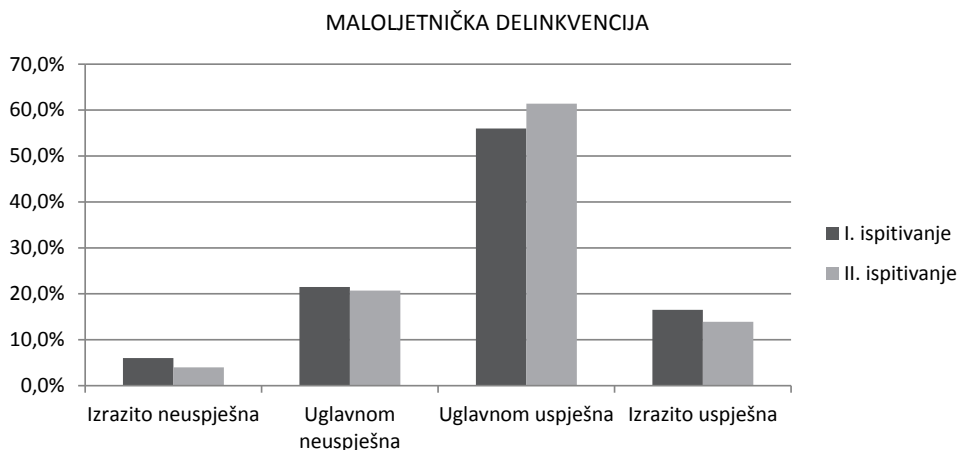
	Izrazito neuspješna	Uglavnom neuspješna	Uglavnom uspješna	Izrazito uspješna
I. ispitivanje	5,8	19,0	57,0	18,2
II. ispitivanje	4,5	17,3	61,5	16,7

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 3,8$; $p > 0,05$). Iz navedenog grafikona možemo vidjeti pomake u percepciji uspješnosti policije u otkrivanju i sprečavanju kaznenih djela i/ili prekršaja vezanih uz nasilje u obitelji. Većina ispitanika (oko 75 %) smatra da je policija uspješna u sprečavanju nasilja u obitelji.

Maloljetnička delinkvencija (%)

	Izrazito neuspješna	Uglavnom neuspješna	Uglavnom uspješna	Izrazito uspješna
I. ispitivanje	6,0	21,5	56,0	16,5
II. ispitivanje	4,0	20,7	61,4	13,9

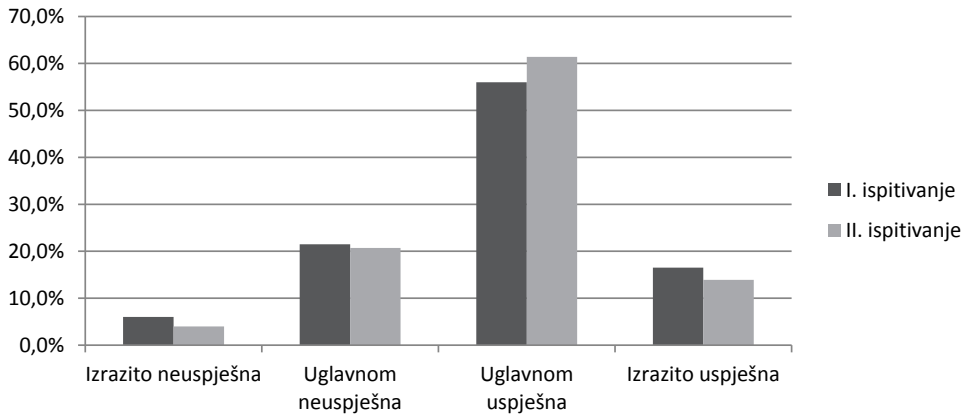

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 7,1$; $p > 0,05$). Iz navedenog grafikona možemo vidjeti blage poraste u percepciji uspješnosti policije u otkrivanju i sprečavanju kaznenih djela i/ili prekršaja vezanih uz maloljetničku delinkvenciju. Većina ispitanika (oko 70 %) smatra da je policija uspješna u sprečavanju maloljetničke delinkvencije.

Nasilje na javnom mjestu (%)

	Izrazito neuspješna	Uglavnom neuspješna	Uglavnom uspješna	Izrazito uspješna
I. ispitivanje	4,0	14,2	61,6	20,2
II. ispitivanje	4,1	15,5	62,9	17,5

NASILJE NA JAVNOM MJESTU

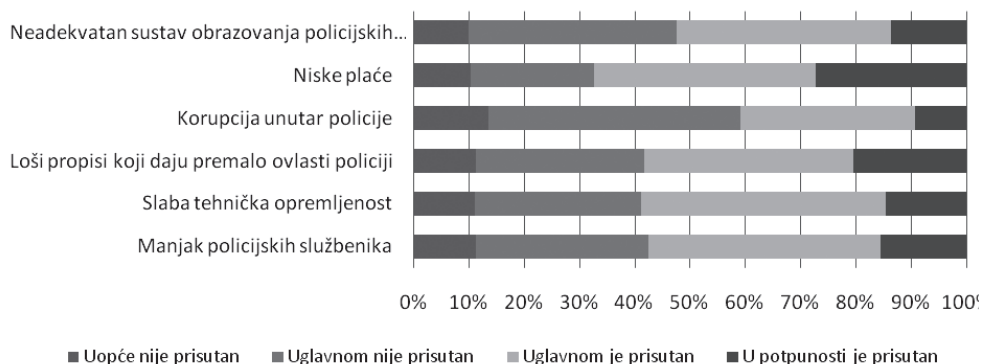
Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 2,2$; $p > 0,05$). Iz navedenog grafikona možemo vidjeti blag porast percepcije rada policije na uspješnom otkrivanju i sprečavanju kaznenih djela i/ili prekršaja vezanih uz nasilje na javnom mjestu. Većina ispitanika (oko 80 %) smatra da je policija uspješna u sprečavanju nasilja na javnom mjestu.

13.3.4. Percepcija problema koji opterećuju policiju

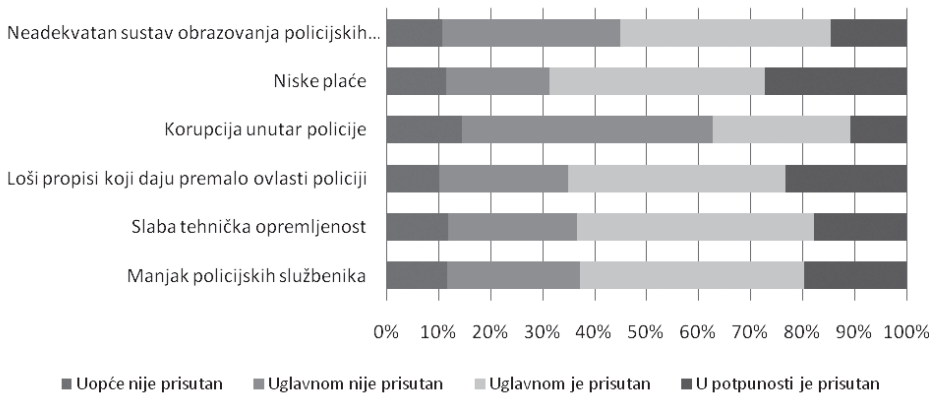
I. ISPITIVANJE MOGUĆIH PROBLEMA UNUTAR POLICIJE (%)				
	Uopće nije prisutan	Uglavnom nije prisutan	Uglavnom je prisutan	U potpunosti je prisutan
Manjak policijskih službenika	11,4	31,1	42,0	15,5
Nedostatna tehnička opremljenost	11,2	30,0	44,3	14,5
Loši propisi koji daju premalo ovlasti policiji	11,3	30,5	37,8	20,4
Korupcija unutar policije	13,6	45,5	31,7	9,2
Niske plaće	10,4	22,3	40,0	27,3
Neadekvatan sustav obrazovanja policijskih službenika	10,0	37,6	38,8	13,6

II. ISPITIVANJE MOGUĆIH PROBLEMA UNUTAR POLICIJE (%)				
	Uopće nije prisutan	Uglavnom nije prisutan	Uglavnom je prisutan	U potpunosti je prisutan
Manjak policijskih službenika	11,8	25,5	43,0	19,7
Nedostatna tehnička opremljenost	11,9	24,8	45,5	17,8
Loši propisi koji daju premalo ovlasti policiji	10,2	24,8	41,8	23,2
Korupcija unutar policije	14,6	48,2	26,4	10,8
Niske plaće	11,5	19,9	41,4	27,2
Neadekvatan sustav obrazovanja policijskih službenika	10,7	34,2	40,6	14,5

**PRVO ISPITIVANJE
 MOGUĆIH PROBLEMA UNUTAR POLICIJE**

DRUGO ISPITIVANJE MOGUĆIH PROBLEMA UNUTAR POLICIJE

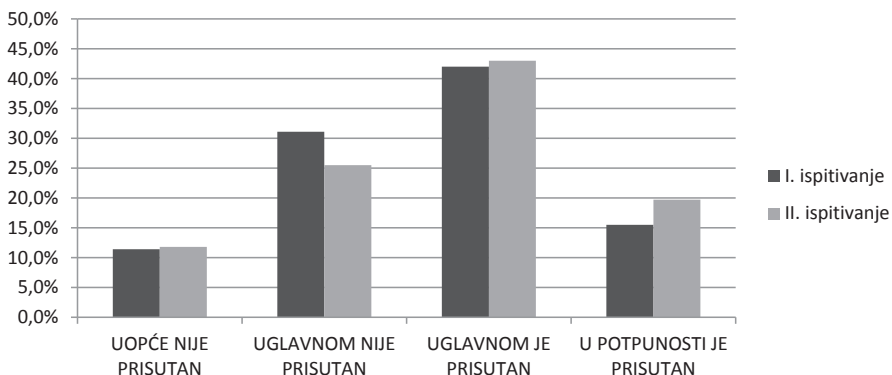

U oba ispitivanja kao najveći problem unutar policije ispitanici vide niske plaće (više od 65 %), dok se korupcija unutar policije smatra najmanjim problemom (oko 40 %). U drugom ispitivanju problem loših propisa koji daju premalo ovlasti policiji porastao je za 6,8 %, kao i problemi manjka policijskih službenika (porast od 5,2 %) te nedostatne tehničke opremljenosti (porast od 4,5 %).

Manjak policijskih službenika (%)

	UOPĆE NIJE PRISUTAN	UGLAVNOM NIJE PRISUTAN	UGLAVNOM JE PRISUTAN	U POTPUNOSTI JE PRISUTAN
I. ispitivanje	11,4	31,1	42,0	15,5
II. ispitivanje	11,8	25,5	43,0	19,7

MANJAK POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

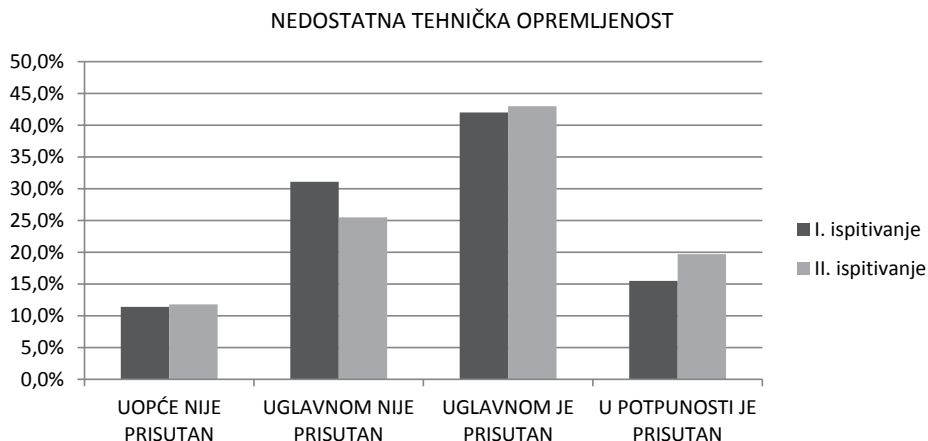

Razlika između I. i II. ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 8,8$; $p > 0,05$). U oba ispitivanja većina građana (oko 60 %) smatra da je manjak policijskih službenika uglavnom ili u potpunosti prisutan. U II. ispitivanju zabilježen je pad od 5,6 % u odgovoru "uglavnom nije prisutan" te povećanje od 4,2 % u odgovoru "u potpunosti je prisutan".

Nedostatna tehnička opremljenost (%)

	UOPĆE NIJE PRISUTAN	UGLAVNOM NIJE PRISUTAN	UGLAVNOM JE PRISUTAN	U POTPUNOSTI JE PRISUTAN
I. ispitivanje	11,2	30,0	44,3	14,5
II. ispitivanje	11,9	24,8	45,5	17,8

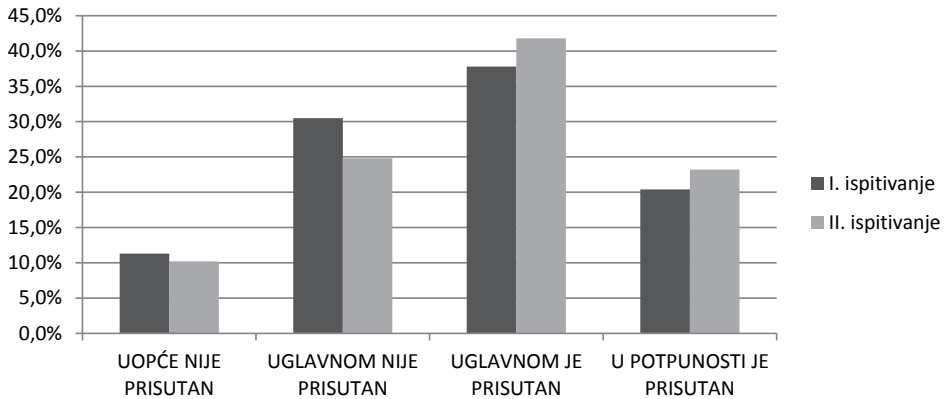

Razlika između I. i II. ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 7,2$; $p > 0,05$). U oba ispitivanja većina građana (oko 60 %) smatra da je nedostatna tehnička opremljenost prisutna. U II. ispitivanju zabilježen je pad od 5,3 % u odgovoru "uglavnom nije prisutan" te povećanje od 3,3 % u odgovoru "u potpunosti je prisutan".

Loši propisi koji daju premalo ovlasti policiji (%)

	UOPĆE NIJE PRISUTAN	UGLAVNOM NIJE PRISUTAN	UGLAVNOM JE PRISUTAN	U POTPUNOSTI JE PRISUTAN
I. ispitivanje	11,3	30,5	37,8	20,4
II. ispitivanje	10,2	24,8	41,8	23,2

LOŠI PROPISI KOJI DAJU PREMALO OVLAŠTI POLICIJI

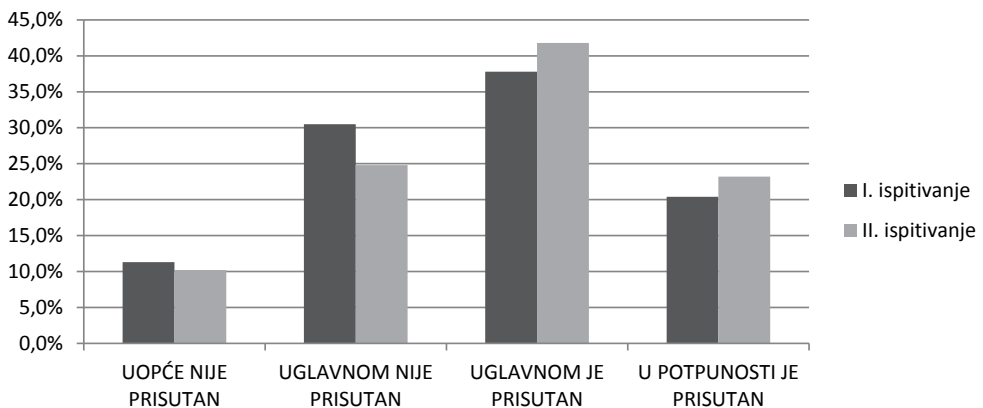

Razlika između I. i II. ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 8,1$; $p > 0,05$). U II. ispitivanju zabilježen je pad od 5,7 % u odgovoru "uglavnom nije prisutan" te povećanje od 4 % u odgovoru "uglavnom je prisutan". II. ispitivanje pokazalo je da većina ispitanika (65 %) smatra kako su propisi loši i ne daju dovoljno ovlaštati policiji.

Korupcija unutar policije (%)

	UOPĆE NIJE PRISUTAN	UGLAVNOM NIJE PRISUTAN	UGLAVNOM JE PRISUTAN	U POTPUNOSTI JE PRISUTAN
I. ispitivanje	13,6	45,5	31,7	9,2
II. ispitivanje	14,6	48,2	26,4	10,8

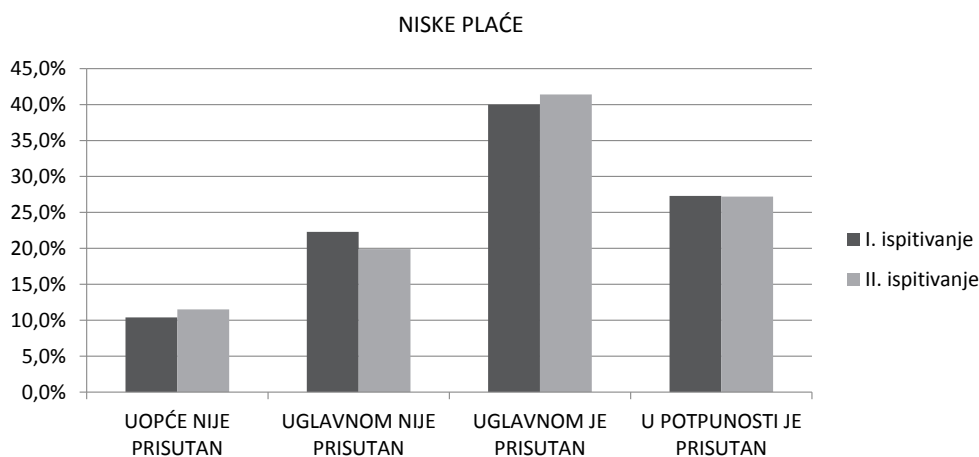
KORUPCIJA UNUTAR POLICIJE

Razlika između I. i II. ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 6,8$; $p > 0,05$). Više od 50 % ispitanika u oba ispitivanja smatra da korupcija unutar policije nije prisutna.

Niske plaće (%)

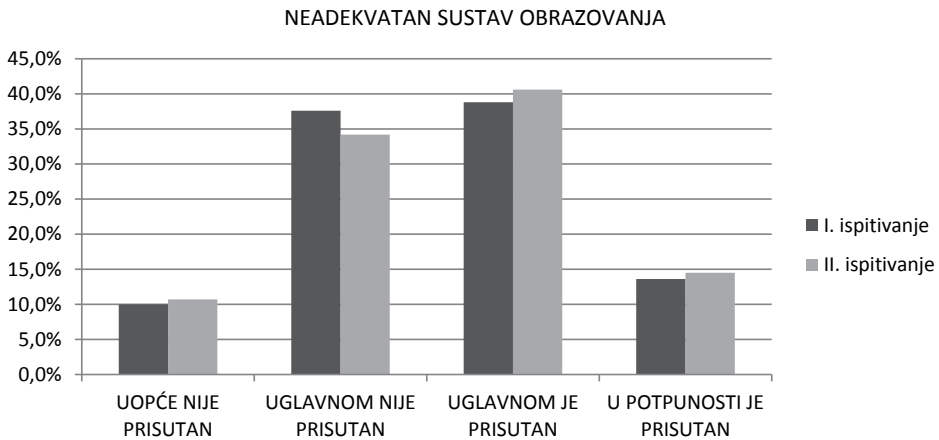
	UOPĆE NIJE PRISUTAN	UGLAVNOM NIJE PRISUTAN	UGLAVNOM JE PRISUTAN	U POTPUNOSTI JE PRISUTAN
I. ispitivanje	10,4	22,3	40,0	27,3
II. ispitivanje	11,5	19,9	41,4	27,2

Razlika između I. i II. ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 1,68$; $p > 0,05$). Većina ispitanika (više od 65 % u oba ispitivanja) smatra da policajci imaju niske plaće, odnosno da su potplaćeni.

Neadekvatan sustav obrazovanja (%)

	UOPĆE NIJE PRISUTAN	UGLAVNOM NIJE PRISUTAN	UGLAVNOM JE PRISUTAN	U POTPUNOSTI JE PRISUTAN
I. ispitivanje	10,0	37,6	38,8	13,6
II. ispitivanje	10,7	34,2	40,6	14,5

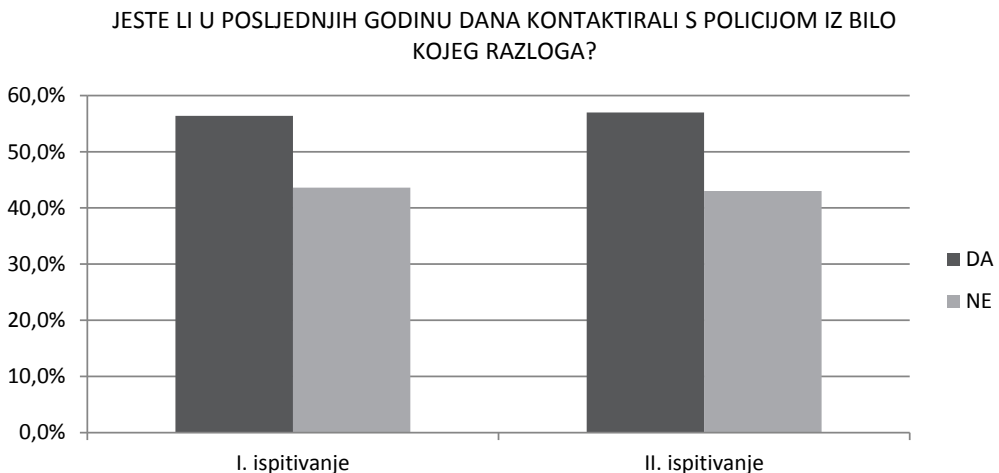

Razlika između I. i II. ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 1,9$; $p > 0,05$). Rezultati ispitivanja daju podjednake vrijednosti (pozitivne i negativne), s time da je nešto veći postotak negativnih odgovora, odnosno ispitanici smatraju da su policajci neadekvatno obrazovani (više od 50 % u oba ispitivanja).

13.3.5. Ocjena kvalitete kontakta između policije i građana

Jeste li u posljednjih godinu dana kontaktirali s policijom iz bilo kojeg razloga? (%)

	I. ispitivanje	II. ispitivanje
DA	56,4	57,0
NE	43,6	43,0

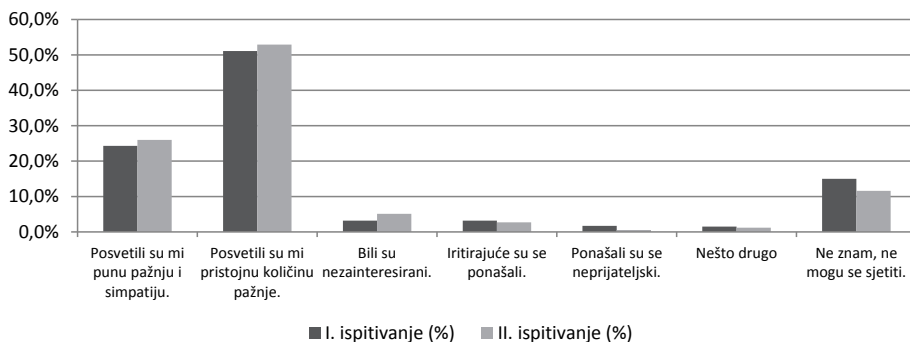

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 0,05$; $p > 0,05$). U oba ispitivanja više od 55 % ispitanika odgovorilo je "da". Znakovito je da se bilježi blag porast broja odgovora "da" u drugom ispitivanju, i to za 0,6 %. Ujedno je zabilježen i pad broja odgovora "ne" u drugom ispitivanju, također za 0,6 %.

Možete li opisati kako su policijski službenici postupili prema Vama pri Vašem posljednjem službenom kontaktu s njima? (Ako ste imali više kontakata, opišite posljednji.)

	I. ispitivanje (%)	II. ispitivanje (%)
Posvetili su mi punu pažnju i simpatiju.	24,3	26,0
Posvetili su mi pristojnu količinu pažnje.	51,1	52,9
Bili su nezainteresirani.	3,2	5,1
Iritirajuće su se ponašali.	3,2	2,7
Ponašali su se neprijateljski.	1,7	0,5
Nešto drugo	1,5	1,2
Ne znam, ne mogu se sjetiti.	15,0	11,6

MOŽETE LI OPISATI KAKO SU POLICIJSKI SLUŽBENICI POSTUPILI PREMA VAMA PRI VAŠEM POSLJEDNJEM SLUŽBENOM KONTAKTU S NJIMA?

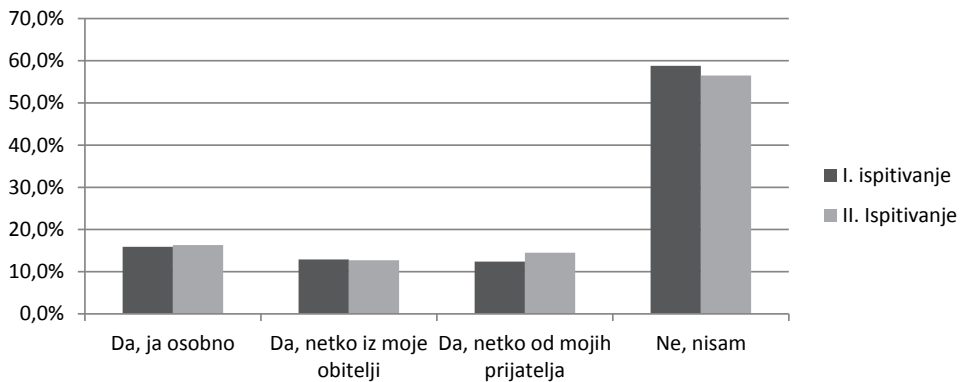

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 12,2$; $p > 0,05$). U oba ispitivanja, s laganim porastom u drugom ispitivanju, većina građana odgovorila je da su im u posljednjem službenom kontaktu policijski službenici posvetili pristojnu količinu pažnje (više od 50 % odgovora) te da su im posvetili punu pažnju i simpatiju (više od 20 % odgovora). Može se zaključiti da su građani većinom zadovoljni pažnjom policijskih službenika pri službenom kontaktu s njima.

Jeste li ikada dosad Vi ili netko Vama blizak imali neugodnih iskustava s policijom?

	I. ispitivanje (%)	II. ispitivanje (%)
Da, ja osobno	15,9	16,3
Da, netko iz moje obitelji	12,9	12,7
Da, netko od mojih prijatelja	12,4	14,5
Ne, nisam	58,8	56,5

JESTE LI IKADA DOSAD VI ILI NETKO VAMA BLIZAK IMALI NEUGODNIH ISKUSTAVA S POLICIJOM?

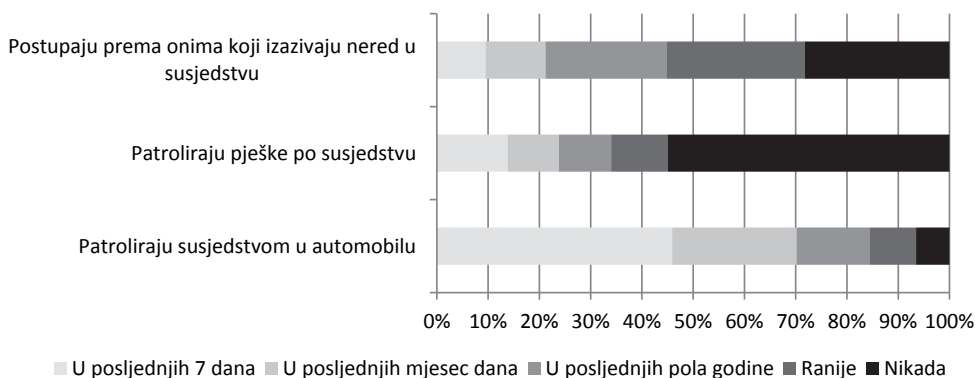
Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 1,7$; $p > 0,05$). Više od 55 % ispitanika u oba ispitivanja odgovorilo je da nije imalo neugodnih iskustava s policijom.

13.3.6. Vidljivost policije

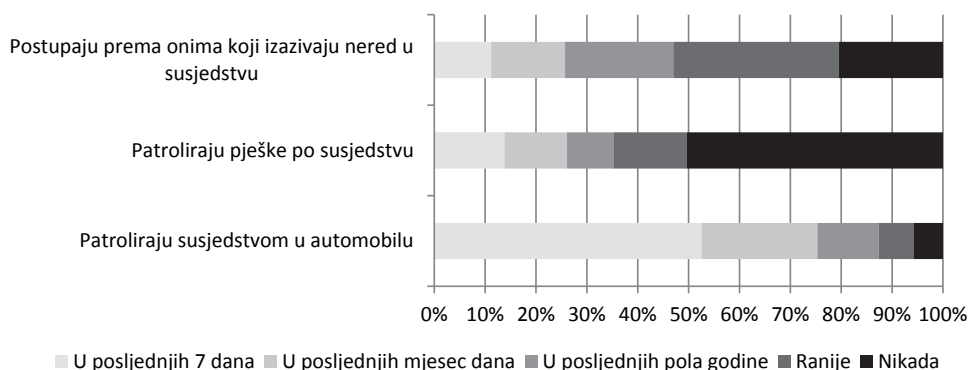
	I. ISPITIVANJE (%)				
	U posljednjih 7 dana	U posljednjih mjesec dana	U posljednjih pola godine	Ranije	Nikada
Patroliraju susjedstvom u automobilu	45,9	24,3	14,3	9,0	6,5
Patroliraju pješke po susjedstvu	13,8	10,0	10,2	11,0	55,0
Postupaju prema onima koji izazivaju nered u susjedstvu	9,5	11,7	23,7	26,9	28,2

II. ISPITIVANJE (%)					
	U posljednjih 7 dana	U posljednjih mjesec dana	U posljednjih pola godine	Ranije	Nikada
Patroliraju susjedstvom u automobilu	52,6	22,7	12,1	6,9	5,7
Patroliraju pješke po susjedstvu	13,8	12,3	9,1	14,4	50,4
Postupaju prema onima koji izazivaju nered u susjedstvu	11,2	14,5	21,3	32,5	20,5

PRVO ISPITIVANJE: NAZOČNOST POLICIJSKIH SLUŽBENIKA NA TERENU

DRUGO ISPITIVANJE: NAZOČNOST POLICIJSKIH SLUŽBENIKA NA TERENU

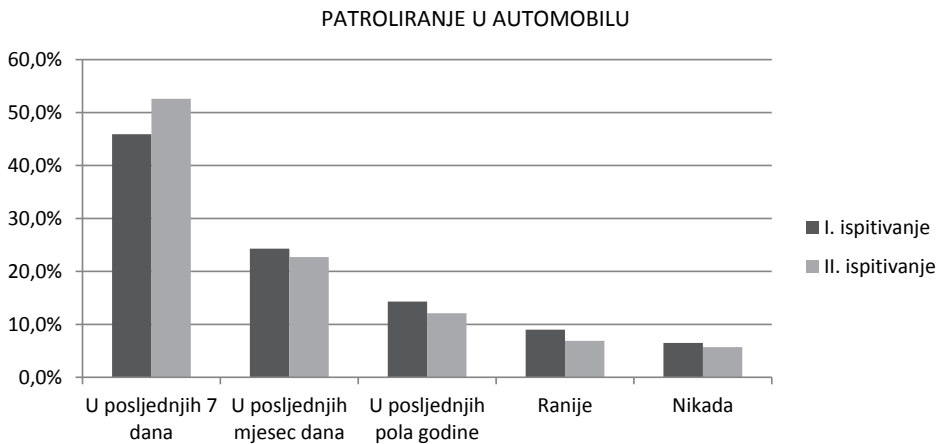

Rezultati ispitivanja pokazuju povećano zamjećivanje policijskih ophodnji i automobilskih ophodnji od strane građana, i to pogotovo tijekom drugog ispitivanja, što se može obrazložiti većom prisutnošću policije te vremenom u kojem je provedeno drugo ispitivanje, jer je u lipnju vrijeme toplije a dani duži, što omogućava građanima dulji boravak na otvo-

renome i učestalije zamjećivanje policijskih ophodnji. Osobito je zamijećeno patroliranje susjedstvom u automobilu, koje je u porastu u drugom ispitivanju. Međutim, ophodnje pješke po susjedstvu percipiraju se znatno rjeđe.

Patroliranje u automobilu (%)

	U posljednjih 7 dana	U posljednjih mjesec dana	U posljednjih pola godine	Ranije	Nikada
I. ispitivanje	45,9	24,3	14,3	9,0	6,5
II. ispitivanje	52,6	22,7	12,1	6,9	5,7

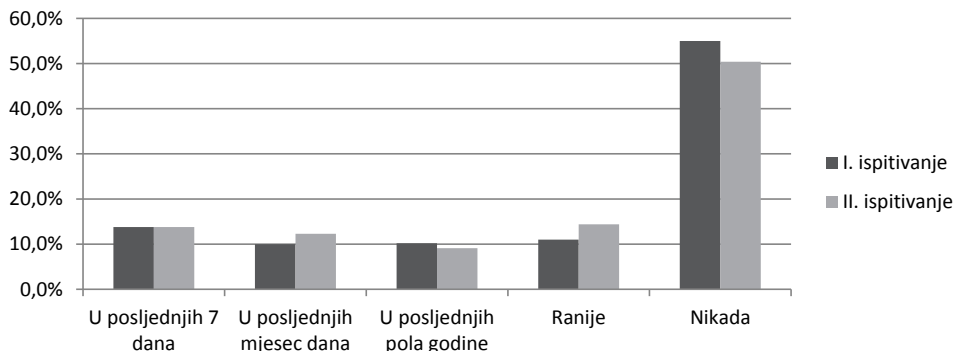
Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 8,3$; $p > 0,05$). Međutim, iz navedenog grafikona možemo vidjeti određene pomake u zapažanju policijskih automobilskih ophodnji u posljednjih sedam dana u susjedstvu između prvog i drugog ispitivanja.

Ophodnje pješke (%)

	U posljednjih 7 dana	U posljednjih mjesec dana	U posljednjih pola godine	Ranije	Nikada
I. ispitivanje	13,8	10,0	10,2	11,0	55,0
II. ispitivanje	13,8	12,3	9,1	14,4	50,4

OPHODNJE PJEŠKE

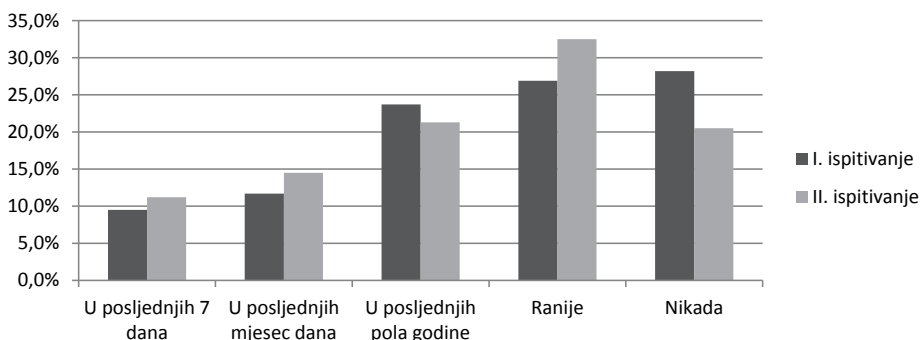

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 7,4$; $p > 0,05$). Iz navedenog grafikona možemo vidjeti male pomake u zapažanju policijskih pješačkih ophodnja u susjedstvu između prvog i drugog ispitivanja, no treba istaknuti da je drugo ispitivanje provedeno u lipnju, kada je toplije i kada su dani duži te je vrijeme pogodnije za pješačke ophodnje, a postoji i realna mogućnost da građani takve policijske ophodnje za toplijih, dužih dana češće vide.

Postupanje u susjedstvu prema počiniteljima nereda (%)

	U posljednjih 7 dana	U posljednjih mjesec dana	U posljednjih pola godine	Ranije	Nikada
I. ispitivanje	9,5	11,7	23,7	26,9	28,2
II. ispitivanje	11,2	14,5	21,3	32,5	20,5

POSTUPANJE U SUSJEDSTVU PREMA POČINITELJIMA NEREDA

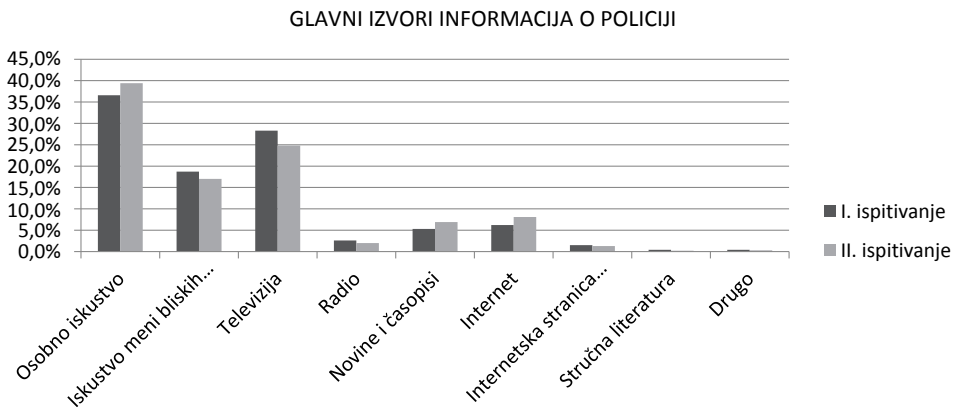

Razlika između prvog i drugog ispitivanja statistički je značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 17,9$; $p < 0,01$). Iz navedenog grafikona možemo primijetiti povećanje broja

postupanja policijskih službenika u susjedstvu prema onima koji izazivaju nered i/ili ometaju sugrađane u "posljednjih sedam dana", "mjesec dana" i "ranije" između prvog i drugog ispitivanja.

13.3.7. Glavni izvor informacija o policiji RH (%)

	I. ispitivanje	II. ispitivanje
Osobno iskustvo	36,6	39,4
Iskustvo meni bliskih osoba	18,7	17,0
Televizija	28,3	24,8
Radio	2,6	2,0
Novine i časopisi	5,3	6,9
Internet	6,2	8,1
Internetska stranica policije	1,5	1,3
Stručna literatura	0,4	0,2
Drugo	0,4	0,3

Razlika između prvog i drugog ispitivanja nije statistički značajna (vrijednost hi-kvadrata iznosi $\chi^2 = 6$; $p > 0,05$). Više od 35 % građana navodi osobno iskustvo kao glavni izvor informacija o policiji RH, s porastom od 2,8 % u drugom ispitivanju. Na drugom su mjestu televizija i iskustvo bliskih osoba, koji bilježe pad u drugom ispitivanju, dok internet, novine i časopisi bilježe lagan porast u drugom ispitivanju.

14. ZAKLJUČAK

Zaključno treba istaknuti kako je ovo evaluacija učinaka projekta. Ona je odgovorila na pitanje što se događa s ključnim pokazateljima sigurnosti, koji su i inače okosnica na temelju koje hrvatska policija prati stanje i kretanje sigurnosnih pokazatelja te ih dovodi u korelaciju sa svojim radom. Razdoblje promatranja bilo je iznimno kratko, a usto su promatrane policijske postaje III. kategorije, dakle najmanje policijske postaje s relativno malim ukupnim brojem sigurnosnih događaja. Međutim, i bez obzira na te činjenice, da se promatralo razdoblje cijele kalendarske godine i da su u obzir uzete sve policijske postaje III. kategorije, pokazatelji bi bili znatno veći i respektabilni u kontekstu mogućih učinaka na ukupno stanje sigurnosti. Iako, bilo bi pogrešno tvrditi da se kretanja u kriminalitetu i drugim sigurnosnim pojavama mogu promatrati isključivo u korelaciji s policijskim aktivnostima. Takva je tvrdnja u suprotnosti s brojnim kriminološkim teorijama (Singer, Cajner Mraović, Kovčo Vukadin, 2002). Puno je važnija spoznaja da se tijekom projekta, pod utjecajem organizacijskih promjena u policiji, nije dogodio negativan porast kriminaliteta, javnog nereda ili drugih kažnjivih ponašanja. U tom smislu ne treba strahovati da će organizacijske promjene u policiji, pod pretpostavkom da su planski vođene i upravljane, narušiti ukupno stanje sigurnosti.

Nadalje, iako se to dosad u okviru hrvatske policije nije radilo, s jednom iznimkom 2008. godine (MUP, UNDP, 2009), u ovoj evaluaciji u obzir je uzeta građanska percepcija policije i sigurnosti. To je iznimno važno ako se polazi od pretpostavke da organizacijske promjene u policiji ne smiju narušiti uslužni koncept rada, odnosno biti u koliziji s tezom kako je policija javni servis građana. U tom smislu, dobiveni rezultati bili bi puno važniji da je testirano razdoblje bilo duže. No i ovako se nisu pokazale negativnosti u građanskoj percepciji policije i sigurnosti.

Treći segment evaluacije na određeni je način evaluacija isplativosti jer odgovara na pitanje što se događa s troškovima policijskog rada nakon što nastupe organizacijske promjene. U svakom slučaju, vidljive su određene uštede, koje doduše za četiri testirane policijske postaje i nisu tako velike. Međutim, kada bismo uštede mjerili na godišnjoj, a ne kvartalnoj razini i kada bismo u kalkulaciju uvrstili svih 107 policijskih postaja III. kategorije, a ne samo četiri, onda bi financijski učinci sigurno bili znatno veći te bi se čak moglo govoriti o milijunskim iznosima.

Na kraju, ova evaluacija treba poslužiti za daljnje komuniciranje o projektu i, još važnije, za zagovaranje promjena jer, kao što je rečeno u uvodu, mali vidljivi pomaci i rezultati nužni su kako bi slamali otpore prema projektu, motivirali one koji u njemu sudjeluju te kako bi projekt držali živim do njegove pune implementacije.

LITERATURA

1. Balgač, I. (2014). *Upravljanje policijom u 21. stoljeću u kontekstu novih koncepata policijskog rada*, *Policija i sigurnost* 23/2: 197–204.
2. Balgač, I. (2017). *Žene u policiji, rodni aspekti policijske prakse u Republici Hrvatskoj*. Zagreb: Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske.
3. Bašić, J. (2009). *Teorije prevencije: prevencija poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja djece i mladih*. Zagreb: Školska knjiga.

4. Batts, A. W., Smoot, S. M., Scrivner, E. (2012). *Police Leadership Challenges in a Changing World*. New Perspectives in Policing Bulletin. Washington, D.C.: U.S. Department of Justice, National Institute of Justice.
5. Bayley, D. H., Nixon, C. (2010). *The Changing Police Environment, 1985–2008*. New Perspectives in Policing Bulletin. Washington, D.C.: U.S. Department of Justice, National Institute of Justice.
6. Beck, J. C., Wade, M. (2004). *Got Game: How the Gamer Generation Is Reshaping Business Forever*. Boston: Harvard Business School Press.
7. Borovec, K. (2013). *Strategija Policija u zajednici i njezin utjecaj na strah od kriminala, percepciju kriminaliteta i javnog nereda u Hrvatskoj*. Doktorski rad. Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet.
8. Borovec, K., Balgač, I. (2016). *Uvođenje policijskih kamera u rad službe policijske ophodnje – otvorena pitanja uspješne implementacije i egzaktne procjene učinka na rad policije*. U: Vukosav, J., Butorac, K., Sindik, J. (ur.). Zbornik radova 5. Međunarodne znanstveno-stručne konferencije: istraživački dani visoke policijske škole, Unapređenje sigurnosne uloge policije primjenom novih tehnologija i metoda. Zagreb 21. – 22. travnja 2016. Policijska akademija: 176–193.
9. Cajner Mraović, I. (2001). *Neke teorijske i praktične pretpostavke mijenjanja uloge policije u lokalnoj zajednici tijekom 20. stoljeća – lekcije za 21. stoljeće*. Policijska i sigurnost 1-6/10: 98–109.
10. Cajner Mraović, I., Faber, V., Volarević, G. (2003). *Strategija djelovanja Policija u zajednici*. Zagreb: MUP, Policijska akademija.
11. Carter, D. L. (2004). *Law Enforcement Intelligence: A Guide for State, Local and Tribal Law Enforcement Agencies*. School of Criminal Justice, Michigan State University.
12. Dukes, R. L., Portillos, E., Miles, M. (2009). *Models of satisfaction with police service*. Policing: An International Journal of Police Strategies & Management 32/2: 297–318.
13. Durlak, J. A. (1995). *Successful Prevention Programs for Children and Adolescents*. Thousand Oaks, London, New Delhi: Sage Publication.
14. Fritzhelmer, H., (2007): *Organizacijske i rukovoditeljske strukture vezane za Policiju u zajednici*. U: SDC Swiss Agency for Development and Cooperation. Policijska u zajednici 2007–2010, 2. Regionalni forum, Bern: Swiss Agency for Development. 163–167.
15. Gascón, G., Foglesong, T. (2010). *Making Policing More Affordable: Managing Costs and Measuring Value in Policing*. New Perspectives in Policing Bulletin. Washington, D.C.: U.S. Department of Justice, National Institute of Justice.
16. Gluščić, S. (2011). *Pravni standardi i istražne djelatnosti policije u prethodnom kaznenom postupku*. Zagreb: Ministarstvo unutarnjih poslova.
17. Gonzales, A. R., Schofield, R. B., Herraiz, D. S. (2005). *Intelligence-Led Policing: The New Intelligence Architecture (New Realities, Law Enforcement in the Post-9/11 Era)*. Bureau of Justice Assistance. <http://www.cops.usdoj.gov/pdf/e09042536.pdf>, pristupljeno 13. srpnja 2015.
18. Hinds, L. (2009). *Public Satisfaction with Police: The Influence of General Attitudes and Police-Citizen Encounters*. International Journal of Police Science & Management 11/1: 54–66.
19. Karn, J. (2013). *Policing and Crime Reduction. The evidence and its Implications for Practice*. London: The Police Foundation.
20. Kelling, G. L., Moore, M. H. (1988). *The Evolving Strategy of Policing*. Perspectives on Policing. No 4., 1–16.

21. Kennedy, D. M. (1993). *The Strategic Management of Police Resources*. Perspectives on Policing, 14, 1–11.
22. Kirby, C. (2007). *Policija u zajednici plus e-policija u Ujedinjenom Kraljevstvu*. U: SDC Swiss Agency for Development and Cooperation. *Policija u zajednici 2007–2010*, 2. Regionalni forum, Bern: Swiss Agency for Development. 187–192.
23. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (2017). Narodne novine RH, 112/2017.
24. Kotter, J. (2009). *Vođenje promjena*. Zagreb: Lider press d.o.o.
25. Kutnjak Ivković S., Borovec K. (2017). *Protecting Human Rights: A Complex Story of the Democratisation of the Croatian Police*. International Journal of Comparative and Applied Criminal Justice. 1–31.
26. Kutnjak Ivković, S. (2000). *Challenges of Policing Democracies: The Croatian Experience*. U: Das, D., Marenin, O. (ur.). *Challenges of policing Democracies: A World Perspective*. Newark, NJ: Gordon and Breach Publishers, 45–85.
27. Mouhanna C. (2007). *Kako se nositi s neuspjesima: Potreba za promjenom*. U: SDC Swiss Agency for Development and Cooperation. *Policija u zajednici 2007–2010*, 2. Regionalni forum, Bern: Swiss Agency for Development. 195–198.
28. Oliver, W. M. (2000). *The Third Generation of Community Policing: Moving through Innovation, Diffusion, and Institutionalization*. Police Quarterly 3/4: 367–388.
29. MUP i UNDP (2009). *Nacionalno istraživanje javnog mnijenja o percepciji sigurnosti građana, postupanju policije te suradnji između policije i lokalne zajednice*. Zagreb: Program Ujedinjenih naroda za razvoj u RH i Ministarstvo unutarnjih poslova.
30. *Prevention Term Glossary*, <http://preventionpartners.samsha.gov/resource/glossary/p2.asp>, pristupljeno 28. veljače 2018.
31. Roman, J., Farrell, G. (2002). *Cost-benefit Analysis for Crime Prevention: Opportunity Costs, Routine Savings and Crime Externalities*. Crime Prevention Studies, 14: 53–92.
32. Singer, M., Cajner Mraović, I., Kovčo Vukadin, I. (2002). *Kriminologija, treće, izmijenjeno i dopunjeno izdanje*. Zagreb: Nakladni zavod Globus.
33. *Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. godine* (2015). Narodne novine Republike Hrvatske, 70/2015.
34. Virginia Department of Criminal Justice Service (2013). *Review of the Intelligence-Led Policing Model*. www.dcjs.virginia.gov, pristupljeno 15. kolovoza 2015.
35. Vitez, D., Balgač, I. (2016). *Menadžment u javnoj upravi – modeli rada i izazovi upravljanja policijom*. Policijska i sigurnost 25/1: 1–13.
36. Weitzer, R., Tuch, S., A. (2005). *Determinants of Public Satisfaction with the Police*, Police Quarterly 8/3: 279–296.

Summary

Krunoslav Borovec, Josip Bukvić, Dražen Vitez

New Structure and Work Organization in Certain 3rd Category Police Stations: Implementation and Evaluation of the Pilot Project

This paper presents a complete overview of the project related to the organizational and working changes in the 3rd category police stations. In this case, the reorganization is guided as a pilot project according to the principles of project management. The paper describes all steps from the assessment of the previous state, the need for changes, new approach to organization, implementation and finally the evaluation of the project's impacts. That is the reason why the paper doesn't describe only the content of the project, but explains every step and fully discusses the management of changes. Unlike previous experience in reorganization attempts, the paper describes steps that have not been used before, such as an interview with all employees to estimate the current state of affairs, the way of communication with different stakeholders and especially the multi-layered evaluation carried out on the basis of data from different sources. Evaluation was carried out by comparison of experimental and control police stations as well as on the basis of a survey conducted among citizens at two time points, at the beginning and at the end of the project. It was based on data on the state of crime and other security indicators, on financial indicators, but also on citizen's perception of safety and policing. Evaluation speaks about the positive effects of the project.

Key words: police organization, organization of police work, project implementation, project evaluation, change management.